



Πάτμος

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

# ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ



Τα τέσσερα (4) «ζώα»

*«οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος,  
ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ».* (Λουκ. Δ 4)

Β. Η Ουράνια λατρεία - Το Αρνίο και το σφραγισμένο βιβλίο - Οι έξι από τις επτά Σφραγίδες

Μάρτιος 2012 +

Λεόντιος Μοναχός Διονυσιάτης

[www.imdleio.gr](http://www.imdleio.gr)

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ**

**Στη Δημοτική  
(Η ουράνια λατρεία)**

**Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἠκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· ἀνάβα ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.**

**4-2** καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος,

**4-3** ὅμοιος ὄρασει λίθω ἰάσπιδι καὶ σαρκίῳ· καὶ ἴρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου, ὁμοίως ὄρασις σμαραγδίνων.

**4-4** καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους τοὺς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς.

**4-5** καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἱ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ·

**4-6** καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν·

**4-7** καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ·

**4-8** καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἐν αὐτῶν ἔχον ἀνά πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

**Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ κοίταξα, καὶ να, θύρα ἀνοιγμένη στον οὐρανό, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη που ἀκουσα νὰ μιλά σαν σάλπιγγα μαζί μου, νὰ λέει. Ἀνέβα ἐδῶ καὶ θα σου δείξω ὅσα πρέπει νὰ γίνουν μετὰ ἀπὸ αὐτά.**

**4-2** Τότε ἀμέσως ἦρθα σε πνευματικὴ κατάσταση, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἦταν τοποθετημένος στον οὐρανό, καὶ πάνω στο θρόνο κάποιος καθισμένος, **4-3** ὁμοιος στη θέα με τὸ λίθο ἰάσπη καὶ τὸ σάρδιο· καὶ οὐράνιο τόξο (ἀπλωμένο) κυκλικά του θρόνου, καθὼς καὶ θέα ἀπὸ σμαράγδια.

**4-4** Καὶ κυκλικά γύρω στο θρόνο, θρόνοι εἴκοσι τέσσερις, καὶ πάνω στους θρόνους καθισμένους εἴκοσι τέσσερις πρεσβυτέρους ντυμένους με ρούχα λευκά, καὶ πάνω στα κεφάλια τους στεφάνια χρυσά.

**4-5** Καὶ ἀπὸ τὸ θρόνο βγαίνουν ἀστραπές καὶ φωνές καὶ βροντές· καὶ ἑπτὰ πύρινες λαμπάδες καίνε μπροστὰ στο θρόνο, που εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ.

**4-6** Καὶ μπροστὰ στο θρόνο σαν θάλασσα γυάλινη, ὁμοία με κρύσταλλο. Καὶ στο μέσο του θρόνου καὶ κυκλικά γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο, τέσσερα ζῶα (ὄντα με ἰδιαιτέρη ζωντανία), γεμάτα ὀφθαλμούς ἀπὸ μπροστὰ καὶ ἀπὸ πίσω.

**4-7** Καὶ τὸ πρῶτο ὄν το γεμάτο ζωὴ εἶναι ὅμοιο με λέοντα καὶ τὸ δεύτερο ὄν ὅμοιο με μοσχάρι καὶ τὸ τρίτο ὄν ἔχει τὸ πρόσωπο σαν ἀνθρώπου καὶ τὸ τέταρτο ὄν εἶναι ὅμοιο με ἀετό που πετάει.

**4-8** Καὶ τὰ τέσσερα ζωντανά (γεμάτα ζωὴ ὄντα), τὸ καθένα τους ξεχωριστά ἔχει ἀπὸ ἕξι φτερούγες, ἐνὼ κυκλικά καὶ ἀπὸ μέσα εἶναι γεμάτα ὀφθαλμούς. Καὶ ἀνάπαυση δὲν ἔχουν ἡμέρα καὶ νύχτα λέγοντας. Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτορας, που υπήρχε καὶ υπάρχει καὶ θα υπάρχει πάντα, καὶ ὁ (διαρκῶς) ἐρχόμενος (με τὴ Χάρη Του).

**4-9** Καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

**4-10** πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες·

**4-11** ἄξιός εἶ, ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

### 1.1. Η ουράνια λατρεία.

Ο προφήτης και βασιλιάς Δαβίδ, αναφέρει στον 10<sup>ο</sup> ψαλμό: **«Ο Κύριος είναι στον ναό τον άγιό Του. Κύριος, στον Ουρανό είναι ο θρόνος Του. Οι οφθαλμοί του προσβλέπουν στον πένητα...»**. Μας ενημερώνει ο προφήτης ότι ο Κύριος βρίσκεται στον Ουράνιο άγιο ναό Του, αλλά από το ανώτατο μέρος του Ουρανού επιβλέπει με ιδιαίτερη φροντίδα τα κατώτατα μέρη της Γης, τους πιο ταπεινούς, φτωχούς και ανήμπορους. Και ναός του Θεού είναι οι άγιοι. **«Δεν γνωρίζετε ότι είσθε ναός του Θεού, και το Πνεύμα του Θεού κατοικεί μέσα σας»**, ρωτάει τους πιστούς ο Απόστολος Παύλος (Α Κορ. Γ 16). Την αγιότητα την λαμβάνουν οι πιστοί ως δώρο του Υιού, που σαν άνθρωπος είναι ο κατεξοχὴν Άγιος Ναός του Θεού. Ακόμα και οι προ Χριστού Προφῆτες και άλλοι δίκαιοι, δια πίστεως στον ελθόντα μετά από αυτούς Μεσσία, τον Ιησού Χριστό, έλαβαν χάρη και σώθηκαν. Διότι πάλι είναι γραμμένο ότι **«δεν θα δικαιωθεί από τα έργα του (Μωσαϊκού) νόμου πάσα σαρξ»** (Γαλ. Β 16). Επειδή είναι **«πνεύμα ο Θεός»**, γι' αυτό **«ο Κύριος δεν κατοικεί σε χειροποίητους ναούς»<sup>1</sup>**, όπως τόνισε ο πρωτομάρτυς **Στέφανος** στους διώκτες του Ιουδαίους. Τα κτίσματα και τα διάφορα αντικείμενα μπορούν να λάβουν κι αυτά αγιασμό αλλά έμμεσα, από τη λογική λατρεία που τελείται δι' αυτών και από τους (αγίους) ανθρώπους που τα χρησιμοποιούν.

Ο προφήτης Ησαΐας μας διδάσκει: **«Έτσι λέει ο Κύριος· ο Ουρανός είναι θρόνος Μου, η δε γη υποπόδιο (υπόβαθρο) των ποδιών μου...»** (Ησ. 66,1). Αυτό επιβεβαιώνεται από τον ίδιο τον Κύριο στο Ευαγγέλιο: **«...Εγώ όμως σας λέω να μην ορκίζεσθε ολότελα. Μήτε στον Ουρανό διότι είναι θρόνος του Θεού, μήτε στη Γη, διότι είναι υποπόδιο των ποδιών Του, μήτε στα Ιεροσόλυμα διότι είναι πόλη του μεγάλου Βασιλέως»<sup>2</sup>**... Και στην προσευχή που μας διδάξε ο Κύριος λέμε **«Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς»**... δηλ. αναγνωρίζομε σαν Πατέρα μας το Θεό που είναι στον Ουρανό.

Ο θρόνος του Θεού είναι στον Ουρανό, δηλ. στον πνευματικό κόσμο, στον οποίο ζουν οι άγγελοι αλλά και οι ψυχές μας, που δημιουργήθηκαν μεν μαζί με τα σώματά μας, γιατί αυτές τα κρατούν στη ζωή, αλλά είναι πνεύματα που ζουν σε μη υποκείμενο στη φθορά, (πνευματικό) κόσμο. **Επομένως ας μην εξετάζομε σαν ζήτημα απόστασης το «που είναι ο Ουρανός», αλλά σαν ζήτημα πνευματικής υπεροχής.** Όπου είναι οι άγιοι, άγγελοι και άνθρωποι, εκεί

<sup>1</sup> «Σολομών δε ωκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος ἐν χειροποίητοις ναοῖς κατοικεῖ... (Πράξεις 7:47-48).

<sup>2</sup> «...ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμῶσαι ὄλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως...» (Ματθ. 5:34). Πόλη του Μεγάλου Βασιλέως Ιησού Χριστού στη Γη, είναι τα Ιεροσόλυμα και η Εκκλησία Του.

είναι ο Θεός. Για κάθε άνθρωπο που αγωνίζεται στη Γη, ο Κύριος υποσχέθηκε ότι αν τηρεί το λόγο του, δηλ. αν φυλάττει τις εντολές Του, Αυτός και ο Πατήρ θα έρθουν και θα κατοικήσουν σ' αυτόν: **«Εάν κάποιος με αγαπά, θα τηρήσει το λόγο Μου, και ο Πατήρ μου θα τον αγαπήσει, και προς αυτόν θα έλθουμε, και διαμονή θα φτιάξουμε σ' αυτόν»** (Ιω 14:23). Σε κάθε πιστό που έγινε κατοικητήριο και ναός άγιος του Θεού, εκεί υπάρχει επίσης θρόνος του Θεού, όπως μας εξήγησαν τα λόγια του Παύλου και του Προφητάνακτος, διότι η ψυχή του είναι ικανή να λαμβάνει τις εντολές του Θεού και να τις εκτελεί, και να προτρέπει και άλλους να γίνουν πρόθυμοι στην εργασία αυτή.

Ο Ιωάννης ο Θεολόγος αρπάζεται στον Ουράνιο πνευματικό κόσμο, εκεί που η θριαμβεύουσα Εκκλησία μαζί με τις ασώματες δυνάμεις υμνεί τον Θεό και τον παρακαλεί υπέρ των αγωνιζομένων πιστών στη Γη. Εδώ όχι μόνο ο καθένας από τους αγίους είναι ναός και θρόνος του Θεού, αλλά επειδή όλοι έχουν μία σύμφωνη γνώμη να υμνούν και υπηρετούν πρόθυμα το Θεό, ο Θεός ο ίδιος εμφανίζεται σ' αυτούς. Ο Κύριος είχε υποσχεθεί ότι **«ο αγαπών Εμένα θα αγαπηθεί από τον Πατέρα μου, και εγώ θα τον αγαπήσω, και θα εμφανίσω τον εαυτό Μου σ' αυτόν»** (Ιω 16 21). Ο Ιωάννης βλέπει και αυτός μαζί με τους άλλους αγίους όραση Θεού πάνω σε φοβερό θρόνο, χωρίς ανθρώπινα χαρακτηριστικά, δηλ. μια εμφάνιση του Πατρός, γιατί ξεχωριστά θα μας δείξει πως και με ποια δόξα εμφανίζεται το «Αρνίον», ο Ιησούς.

Εκεί στον Ουρανό, ο Ιωάννης, συναντά πλήθος αγγέλων. Οι άγγελοι αν και θα μπορούσαν εάν το ήθελαν να στραφούν προς το κακό, μετά την ενανθρώπιση του Σωτήρος σταθεροποιήθηκαν στο καλό βλέποντας το παράδειγμά Του. Μία μερίδα όμως αγγέλων<sup>3</sup> με αρχηγό τον Εωσφόρο, που είχε πριν ακόμα από την πλάση του ανθρώπου υπερηφανευθεί κατά του Θεού, απομακρύνθηκε από το καλό. Έγιναν «εφευρέτες» της κακίας, και αντί να μετανοήσουν κατόπησαν δαίμονες, δημιουργώντας διαρκώς πειρασμούς στους ανθρώπους. Αν και στην ουσία τους οι ψυχές και τα πνεύματα των αγγέλων παραμένουν αναλλοίωτα, η εργασία τους ή όχι στις αρετές τα «ντύνει» με τη χάρη του Θεού και τα λαμπρύνει και θεοποιεί ή τα σκοτεινιάζει με την απομάκρυνση των ευεργεσιών και της φωτιστικής χάρης, επιτρέποντας να ζουν στην διεστραμμένη κατάσταση που τα ίδια αγάπησαν, όπως συμβαίνει με τους δαίμονες, που γι' αυτό παριστάνονται ζωγραφικά, σκοτεινοί και άσχημοι.<sup>4</sup>

Ο Ιωάννης, λέει ο π. Χαράλαμπος Βασιλόπουλος στην ερμηνεία του<sup>5</sup> στην Αποκάλυψη, **«βλέπει τον Θεό στον θρόνο του, στο κέντρο του Ουρανού, μέσα δηλ. στον Αγγελικό, τον πνευματικό κόσμο. Τον βλέπει με άλλα λόγια μέσα στον Ναό του Σύμπαντος κόσμου»**. Ο θρόνος των βασιλέων της γης είναι κέντρο κοσμικής εξουσίας και αποφάσεων, συχνά όχι δικαίων, διότι καταλαμβάνεται, όπως λέγει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος,<sup>6</sup> **«όχι από τους αξιότερους, αλλά από τους δυνατότερους»**. Ο Ιησούς Χριστός αν και σαν Θεός είναι παντοδύναμος, όμως δεν θεωρεί την εξουσία του συνυφασμένη κυρίως με την δύναμή του, που είναι άπειρη, αλλά με την δικαιοσύνη του, για την οποία, ως άνθρωπος, υπέφερε σταυρικό θάνατο, και συνανέστησε την πεσμένη από την αμαρτία φύση μας. Γι' αυτό ενώ ο Ιησούς διδάσκει με παρρησία στους Ιουδαίους, κάνοντας πλήθος θαυμάτων **«ως εξουσίαν έχων»<sup>7</sup>**, όντας Θεός με απεριόριστες δυνάμεις, μόνο μετά την Ανάστασή Του διακηρύσσει για την ανθρώπινη φύση του **«Μου δόθηκε πάσα εξουσία εν Ουρανών και επί Γης»**. Διότι, αφού

<sup>3</sup> Διαβάστε περισσότερα στον Άγιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό, και στις «Πνευματικές οντότητες» υπό Λεοντίου Μ. Δ.: <https://www.imdle.org/diaf/2009/10/Bible-angels-aliens.pdf>

<sup>4</sup> Δεν είναι μαύροι σαν από την φυλή αυτή των ανθρώπων, αλλά πνευματικά σκοτεινοί, και αυτό εικονίζεται.

<sup>5</sup> Από το βιβλίο «Η Αποκάλυψη εξηγημένη», υπό Αρχιμανδρίτου Χαράλαμπος Βασιλοπούλου, έκδοση Ορθ. Τύπου, Αθήναι 1993. Από το βιβλίο αυτό γίνονται οι αναφορές στον συγκεκριμένο συγγραφέα π. Χαράλαμπος.

<sup>6</sup> ...«Οὐ γὰρ ἐξ ἀρετῆς μᾶλλον ἢ κακουργίας ἢ προεδρίας, οὐδὲ τῶν ἀξιοτέρων ἀλλὰ τῶν δυνατωτέρων οἱ θρόνοι». (Επιτάφιος εἰς τὸν Μ. Βασίλειο ἐπίσκοπο Καισαρείας Καπαδοκίας, κεφ 26, παρ. 3).

<sup>7</sup> Ματθ. 7:29. Βεβαιώνεται και από τον ίδιο τον Κύριο Ιησού: **«ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας - τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου»**. (Ματθ. 9:6).

ενίκησε σαν άνθρωπος τον εχθρό του ανθρωπίνου γένους αναιώντας την ήττα του Αδάμ, δίκαιωσε την ανθρώπινη φύση ενώπιον του Θεού και έγινε η αρχή της νέας πνευματικής Δημιουργίας, ο νέος Αδάμ. Και εμείς στο Σύμβολο της Πίστεως μετά την αναφορά στα σεπτά πάθη και την Ανάστασή Του διδαχθήκαμε από τους Θεοφόρους Πατέρες να λέμε **«και ανελθόντα εις τους Ουρανοὺς και καθεζόμενον εκ δεξιῶν του Πατρός»**.

Με το γεγονός αυτό της Αναλήψεως του Σωτήρος στον Ουρανό, δημιουργείται και για την ανθρώπινη φύση, την ενωμένη υποστατικά στο πρόσωπο του Υιού, ένας θρόνος **«εκ δεξιῶν του Πατρός»**. Και όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος **«τέτοιον ἔχομε αρχιερέα, ο οποίος κάθισε στα δεξιά του θρόνου της μεγαλωσύνης (δηλ. του Θεού) στους ουρανοὺς»**. Το «δεξιά» δείχνει τιμή, κατά αναλογία των γήινων, αλλά όχι τοπικό προσδιορισμό, και αυτό το δίνει ο Θεολόγος Ιωάννης γράφοντας, ελεύθερα, στην Αποκάλυψη άλλοτε **«το αρνίον το ανά μέσον του θρόνου»...** (Αποκ. Ζ 17) και άλλοτε **«εκ του θρόνου του Θεού και του αρνίου»** (Αποκ. Ζ 9, Κβ 1 κλπ). Και επειδή το «αρνίο» έλαβε σαν άνθρωπος πάσα Θεϊκή εξουσία, **έχομε μια αρχή, Θεανθρώπινη**. Μπορούμε λοιπόν να προσεγγίσουμε λογικά την κατανόηση του τρόπου που ασκείται η Θεανθρώπινη εξουσία, άλλοτε σαν απόλυτη έκφραση των θεϊκών ιδιωμάτων, όπως της δικαιοσύνης, δια της οποίας έπρεπε να εκδιωχθούν από τον Παράδεισο οι πρωτόπλαστοι, και άλλοτε σαν άκρα φιλανθρωπία, όταν την προσεγγίζουμε δια του σαρκωθέντος Υιού, του «Αρνίου», ενθυμούμενοι τη θυσία του για μας. Ο θρόνος του Θεού είναι επομένως κέντρο εξουσίας που εργάζεται πάντα με δικαιοσύνη και φιλανθρωπία τη σωτηρία μας, λαμβάνοντας με υπερβάλλουσα αγάπη και σοφία, τις ωφέλιμες και δίκαιες πάντα αποφάσεις.<sup>8</sup>

Οι άγιοι γέροντες και ιερείς (πρεσβύτεροι), που βλέπει ο Ιωάννης, είναι ντυμένοι στα λευκά και στεφανωμένοι, που σημαίνει ότι είναι καθαροί από πάθη, και η νίκη τους, εναντίον των εσωτερικών και εξωτερικών εχθρών, είναι μόνιμη πλέον, και κάθονται σε θρόνους, δηλ. βρίσκονται σε ανάπαυση και τους έχει επί πλέον δοθεί δικαστική εξουσία, όπως γράφεται: **«θα καθίσετε σε δώδεκα θρόνους κρίνοντας τις 12 φυλές του Ισραήλ»** (Ματθ. 19-28) και **«δεν γνωρίζετε ότι οι άγιοι θα κρίνουν τον κόσμο»;** (Α Κορ. 6:2).

Από αυτή τη ζωή, η ψυχή του ανθρώπου όταν αγιασθεί από τον Κύριο, γίνεται ναός άγιος και θρόνος Κυρίου, και είναι δεκτική αποκαλύψεων. Αυτό συνέβη με τους προφήτες, σαν τον Ιεζεκιήλ και τον Δανιήλ, που είδαν πολλά μυστήρια, παρεμφερή με αυτά που είδε ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος στην Αποκάλυψη, και επίσης με τους Αποστόλους και τους διδασκάλους της Εκκλησίας που φτάνουν μέχρι των ημερών μας.

Κατά τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης η ψυχή, ανάλογα με την πίστη της, μπορεί να γίνει **υποζύγιο, θρόνος και οίκος του Θεού**. Τα δε ονόματα χαρακτηρίζουν την ληφθείσα από την ψυχή χάρη. Υποζύγιο (γαϊδουράκι) ή ίππος του Θεού είναι όποιος βαστάζει το όνομα του Θεού ενώπιον εθνών και βασιλέων, ενώ **όποιος δεν ζει πλέον για τον εαυτό του αλλά για τον Χριστό, αυτός γίνεται οίκος και θρόνος Θεού**.<sup>9</sup> Ο απόστολος Παύλος είχε, για παράδειγμα, και τα δύο αυτά χαρίσματα.<sup>10</sup>



<sup>8</sup> «Ταυτόχρονα αποδεικνύεται η αγαθότητα, η σοφία, η δικαιοσύνη και η δύναμη του Θεού», λέει ο άγιος Ιω. ο Δαμασκηνός για την θεία οικονομία και τη φροντίδα του Θεού για τη σωτηρία μας.

<sup>9</sup> «...σὺ δὲ ταῦτα δεξαμένη, (ὡ ψυχὴ), ὑποζυγιὸν τε καὶ οἰκητήριον γενήσῃ διὰ πίστεως τοῦ σοι ἐναντακλίνεσθαι μέλλοντος διὰ τῆς ἐν σοὶ κατοικήσεως· τοῦ γὰρ αὐτοῦ καὶ θρόνος ἔσῃ καὶ οἶκος γενήσῃ. τάχα δ' ἂν τις εἴποι τὴν τοῦ Παύλου ψυχὴν ἢ εἴ τις ἄλλη γέγονε κατ' ἐκείνην τῶν τοιούτων ἀξιοῦσθαι ῥημάτων· ἐκεῖνος γὰρ σκευὸς ἐκλογῆς ἅπασι γενόμενος καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐν ἑαυτῷ εἶχε τὸν κύριον ἐν μὲν τῷ βαστάζειν αὐτοῦ τὸ ὄνομα ἐναντίον ἐθνῶν καὶ βασιλέων ἵππος γενόμενος, ἐν δὲ τῷ μηκέτι αὐτὸν ζῆν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ δεικνύειν ζῶντα ἐκεῖνον καὶ δοκιμὴν διδόναι τοῦ ἐν αὐτῷ λαλοῦντος Χριστοῦ οἶκος περιληπτικὸς τῆς ἀπεριλήπτου γενόμενος φύσεως» (στο Ἄσμα ασμάτων, γ').

<sup>10</sup> Ο Κύριος εἶπε για τον Απόστολο Παύλο: **«σκευὸς ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ»** (Πράξεις 9:15). Ο προφήτης Αμβακούμ (3:8) για τους Αποστόλους εἶχε προεἶπει **«ὅτι ἐπιβήσῃ (Κύριε) ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἵππασία σου σωτηρία»...** Ο απ. Παύλος μιλάει ως τέλειος: **«Χριστῷ συνεσταύρωμαι, ζω δε οὐκέτι ἐγώ, ζει δε ἐν ἐμοὶ Χριστός»** (Γαλ. 2:20).

**1.2.** Κατ' εξοχήν όμως **ναός και θρόνος Άγιος του Θεού είναι η Υπεραγία Θεοτόκος, «η τιμιωτέρα των Χερουβίμ και ενδοξοτέρα ασυγκρίτως των Σεραφείμ»,** από την οποία γεννήθηκε ο Υιός και Λόγος του Θεού ως άνθρωπος. **«Γιατί το αίμα της μακαρίας έγινε αίμα Θεού -πώς να το εκφράσω»;** λέει ο **Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας** (+1392) σε λόγο του στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Από τη στιγμή που γεννήθηκε η Παρθένος, λέει ο ίδιος σε λόγο του στον Ευαγγελισμό, οικοδομούσε κατάλυμα για Εκείνον που μπορούσε να σώσει τον άνθρωπο, αγωνιζόταν να καταστήσει ωραία κατοικία του Θεού τον εαυτό της, τέτοια που να μπορεί να είναι άξια γι' Αυτόν. Έτσι τίποτε δεν βρήκε να κατηγορήσει στα ανάκτορα (της Παρθένου) ο Βασιλιάς. Κι ακόμη περισσότερο, δεν του πρόσφερε η Παρθένος μόνο **βασιλική κατοικία αξία του μεγαλείου Του,** αλλά Του ετοίμασε από τον εαυτό της και τη **βασιλική πορφύρα και τη ζώνη και, όπως λέγει ο Δαβίδ, την «ευπρέπεια», τη «δύναμη» και την ίδια τη «Βασιλεία».** Διά της Θεοτόκου, με την ενανθρώπιση του Κυρίου, λέγει και ο Άγιος Επιφάνιος της Κύπρου<sup>11</sup> **«ιδρύθηκε ο θρόνος στην Αγία Εκκλησία του Θεού στον αιώνα».**

Διπλό είναι το αξίωμα που δόθηκε στην Εκκλησία: **Βασιλικό<sup>12</sup> και Αρχιερατικό.** Και, εξηγεί ο Άγιος Επιφάνιος, **«το μεν βασιλικό (είναι) από του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού κατά δύο τρόπους: και γιατί Αυτός είναι κατά την σαρκική καταγωγή (μέσω της Θεοτόκου) από σπέρμα του βασιλιά Δαυίδ, και γιατί είναι ο ίδιος κατά τη Θεϊκή του φύση, πολύ μεγαλύτερος (των γήινων) αιώνιος βασιλεύς. Το δε ιερατικό (αξίωμα έχει) διότι αυτός είναι αρχιερέυς και πρύτανης αρχιερέων».** Και άμεσα πρώτος επίσκοπος εγκαταστάθηκε ο Ιάκωβος, ο επονομαζόμενος αδελφός του Κυρίου, για την κοινή με Αυτόν ανατροφή, παιδί όμως υπάρχων του Ιωσήφ.

Ο πατριάρχης Ιακώβ είχε προφητεύσει για τον Μεσσία ότι θα έρθει πριν διακοπεί η σειρά των απογόνων του Ιούδα: **«Δεν θα εκλείψει άρχων από τον Ιούδα και ηγούμενος από των μηρών του, έως ότου έλθει αυτός που θα αναλάβει, και αυτός είναι προσδοκία εθνών»...** (Γεν. 49:10). Και πράγματι έτσι έγινε. Όταν γεννήθηκε ο Ιησούς Χριστός, υπήρχε η φυλή του Ιούδα, μάλιστα η Παρθένος ήταν και από τη βασιλική γενιά του Δαβίδ. Αλλά ο Ιησούς συγκρότησε και εγκαινίασε στη Γη, δική του **πνευματική βασιλεία,** στην οποία ο ίδιος είναι αιώνιος Βασιλεύς, και στην οποία κλήθηκαν να εισέλθουν πάντα τα έθνη. Η γήινη βασιλεία είχε φύγει ήδη από τους Ιουδαίους, και βασιλιάς τότε ήταν ο αλλοεθνής (Ασκαλωνίτης) Ηρώδης.<sup>13</sup>

Αλλά και η αρχιερατεία πέρασε δια του Κυρίου στην Εκκλησία, ενώ οι αρχιερείς των Ιουδαίων με αργύρια εξαγόραζαν πλέον από τους Ρωμαίους το αξίωμά τους. Δηλαδή έληξε η περίοδος αναμονής: **ο Μεσσίας ήλθε και ίδρυσε την Εκκλησία του,** οπότε από τον σαρκικό Ισραήλ η εξουσία και η αρχιερατεία δόθηκε στον νέο πνευματικό Ισραήλ που περιλαμβάνει και τα έθνη, αφού κατά την προφητεία ο Κύριος ήταν **«προσδοκία εθνών».**

Όλες αυτές τις προφητείες για την έλευση του Μεσσία παρακάμπτοντας οι Εβραίοι, περιμένουν ματαιώς να έρθει κάποιος άλλος Σωτήρας. Γι' αυτό ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος

<sup>11</sup> Αγίου Επιφανίου κατά αιρέσεων: ...«τότε δὲ λοιπὸν ἀλλόφυλος βασιλεὺς Ἡρώδης καὶ οὐκέτι οἱ ἀπὸ τοῦ Δαυιδ διάδημα ἐπέθεντο. μεταπεσοῦσης δὲ τῆς βασιλικῆς καθέδρας, ἐν Χριστῷ ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ μὲν οἴκου τοῦ σαρκικοῦ Ἰουδα καὶ Ἰσραὴλ τὸ βασιλικὸν μετέστη ἀξίωμα, ἴδρυται δὲ ὁ θρόνος ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐκ δύο προφάσεων ἔχων τὸ ἀξίωμα τὸ τε βασιλικὸν καὶ τὸ ἀρχιερατικόν – καὶ τὸ μεν βασιλικὸν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ δύο τρόπους διὰ τε τὸ εἶναι αὐτὸν ἐκ σπέρματος Δαυιδ τοῦ βασιλέως κατὰ σάρκα καὶ τὸ εἶναι αὐτόν, ὅπερ καὶ ἔστι, βασιλέα μείζονα ἀπ' αἰῶνος κατὰ τὴν θεότητα· τὸ δὲ ἱερατικόν, ὅτι αὐτὸς ἀρχιερέυς καὶ ἀρχιερέων πρύτανης, κατασταθέντος εὐθύς Ἰακώβου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου καλουμένου καὶ ἀποστόλου, ἐπισκόπου πρώτου, υἱοῦ τοῦ Ἰωσήφ φύσει ὄντος, ἐν τάξει δὲ ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου κληθέντος διὰ τὴν συνανατροφήν». (τ. 1ος, σ. 324).

<sup>12</sup> Το βασιλικό αξίωμα υποδηλώνεται διά του θρόνου, κατά το λεξικό Σούδα του 10<sup>ου</sup> αιώνα μ.Χ.: **«θρόνον δηλονότι τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα λέγων».**

<sup>13</sup> Λέει σχετικά ο **Μέγας Βασίλειος:** «Οὐ μέντοι ἐξέλιπεν ἡ τοῦ Ἰουδα φυλὴ ἕως οὗ ἤλθεν ὧ ἀπέκειτο, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἐκαθέσθη ἐπὶ τοῦ σωματικοῦ θρόνου, μεταπεσοῦσης λοιπὸν τῆς Ἰουδαϊκῆς βασιλείας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀσκαλωνίτου Ἀντιπάτρου Ἡρώδη καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, οἱ εἰς τέσσαρας ἀρχὰς κατενείμαντο τὴν Ἰουδαίαν, ἡγεμονεύοντος μὲν Πιλάτου, τὸ δὲ σύμπαν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς κράτος ἔχοντος Τιβερίου». (Επιστολή 236η ενότ. 3).

έχει επισημάνει με την ευκαιρία αυτή, το απαραίτητο της μελέτης των προφητειών και μάλιστα της έρευνας του χρόνου εκπλήρωσής των: **«προς Ιουδαίους τους αθλίους και ταλαιπώρους, οι οποίοι δια την άγνοια των χρόνων έσφαλαν στο μέγιστο σφάλμα»** (να μην αναγνωρίσουν τον Μεσσία). Και θα πέσουν στα χέρια του Αντιχρίστου.<sup>14</sup>

Ενώνει ο Υιός στο πρόσωπό Του, την Θεϊκή εξουσία και τον ιερό τόπο, την ανθρώπινη φύση του, στην οποία αυτή φανερώνεται και από την οποία ασκείται, έχοντας σαν ζωντανό θρόνο την πανάμωμο Παρθένο, από την οποία σαρκώθηκε. Αυτή πρώτη **έγινε όλη σώμα και αίμα Χριστού**, και από αυτήν έχουν τον αγιασμό τα λοιπά μέλη της Εκκλησίας, όσα δηλαδή μετέχουν στο **«σώμα Χριστού»**.<sup>15</sup>

Και επειδή **οι δώδεκα Απόστολοι** συγκέντρωναν στον εαυτό τους όλα τα χαρίσματα του Αγίου πνεύματος, και θα κρίνουν τις 12 φυλές του Ισραήλ, θεωρούνται τα εγγύτερα στον Ιησού Χριστό κέντρα (πνευματικής) εξουσίας<sup>16</sup> μαζί με μια απαρχή από δώδεκα ακόμη Πατριάρχες, Προφήτες και Δικαίους που και αυτοί ανέμεναν τον Μεσσία και δι' Αυτού όλοι νίκησαν τον κοινό εχθρό του ανθρωπίνου γένους, και στεφανώθηκαν. Αναγνωρίζοντας την προέλευση της νίκης τους, πέφτουν όλοι οι πρεσβύτεροι και προσκυνούν ενώπιον του θρόνου του Θεού, ευχαριστώντας τον. Γύρω από τον Κύριο, όχι γεωμετρικά, αλλά πνευματικά, που σημαίνει με πολλά είδη χαρισμάτων και αρετών υπάρχουν πολλοί άγιοι, νικητές στον πόλεμο κατά των παθών, της κοσμικής ματαιότητας και του διαβόλου, ή κατά τη γλώσσα της Αποκάλυψης, **γύρω από το θρόνο του Θεού, υπάρχουν πολλοί θρόνοι στεφανωμένων αγίων**.

Τους θρόνους βλέπει ο Ιωάννης αφού παρατηρήσει πρώτα μια **«θύρα ανοιγμένη στον ουρανό»**.

Αλλά ο ίδιος ο Κύριος μας εισάγει σε πνευματικές καταστάσεις ή εξάγει, είναι δηλαδή ο ίδιος **«η θύρα»**,<sup>17</sup> για τον οποίο τίποτα δεν είναι αδύνατο και απροσπέλαστο, και Αυτός καλεί τον Ιωάννη: **«η φωνή η πρώτη που άκουσα να μιλά σαν σάλπιγγα μαζί μου»**. «Πρώτη» ονομάζει τη φωνή που τον προσκάλεσε στην όραση των απορρήτων, για την οποία είχε προηγουμένως πει (Αποκ. 1:10): **«Ήρθα σε πνευματική κατάσταση κατά την ημέρα της Κυριακής, και άκουσα πίσω μου φωνή μεγάλη σαν από σάλπιγγα»**... Σάλπιγγα, όπως έχουμε αναφέρει ήδη, είναι η φωνή του Κυρίου, που ακούστηκε από τον Ιωάννη να λέει: **«Ανέβα εδώ και θα σου δείξω όσα πρέπει να γίνουν μετά από αυτά»**. Αυτό σαφώς υποδηλώνει ότι υπάρχει σχέδιο για τη σωτηρία των ανθρώπων, αλλά που δεν εφαρμόζεται χωρίς να ληφθεί υπ' όψιν και η θέλησή τους. Εξετάζεται αν υπάρχει μετάνοια, και είναι αποτρεπτική ή μειωτική των κακών η μεσολάβηση των αγίων προς τον Θεό, υπέρ των αμαρτωλών.

**«Δεν θα κάνει τίποτα Κύριος ο Θεός, αν δεν αποκαλύψει την παιδεία στους δούλους Του, τους προφήτες»**.<sup>18</sup> Ο Θεός εμφανίζεται

στον Αβραάμ και τον ενημερώνει για την αναγκαιότητα καταστροφής των Σοδόμων και Γομόρρων, όταν ο αριθμός των δικαίων που ζουν εκεί έχει μειωθεί πολύ, και ο Αβραάμ παζαρεύει τον αριθμό τους, ώστε ο απαιτούμενος για τη σωτηρία να είναι ο ελάχιστος (Γέν. 18:24-33). Οι άγγελοι που έρχονται κατόπιν για την καταστροφή της περιοχής αυτών των πόλεων, συζητούν με τον Λωτ και αυτός καταφέρνει να τους



<sup>14</sup> Δείτε και στον «Επίτομο» υπό ΛΜΔ σελ. 205.

<sup>15</sup> Στην Εκκλησία του Ιησού Χριστού: **«Υμείς δε έστε σώμα Χριστού και μέλη εκ μέρους»** (Α' Κορ. 12:27).

<sup>16</sup> «Και προσκαλεσάμενος τους δώδεκα μαθητάς αυτού **έδωκεν αυτοίς εξουσίαν** πνευμάτων ακαθάρτων ώστε εκβάλλειν αυτά και θεραπεύειν πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν»... (Ματθ. 10:1).

<sup>17</sup> Αυτός μας εισάγει στον Παράδεισο αλλά και σε πνευματικές θεωρίες ή άλλες δωρεές: **«Άμην άμην λέγω ύμϊν ότι έγω είμι ή θύρα τών προβάτων»** (Ιω. 10:7). ...**«άνήγγελλον όσα έποίησεν ό θεός μετ' αύτών και ότι ήνοιξεν τοίς έθνεσιν θύραν πίστεως»**... (Πρ. 14:27). Επίσης **«...προσευχόμενοι άμα και περι ήμϊν, ίνα ό θεός άνοιξη ήμϊν θύραν τοϋ λόγου»**... (Κολ. 4:3) κλπ.

<sup>18</sup> **«...διότι ού μη ποιήση κύριος ό θεός πρᾶγμα, εάν μη άποκαλύψη παιδείαν αύτοϋ προς τοϋς δούλους αύτοϋ τοϋς προφήτας»**. (Αμώς 3:7).

αλλάξει το σχέδιο, ώστε να μην καταστραφεί μια μικρή πόλη, η Σηγώρ, και να πάει να κατοικήσει εκεί.<sup>19</sup> Ο άγιος **Βαρσανούφιος ο Μέγας από τη Γάζα**, ανέρχεται (κατά τον 6ο αιώνα), όπως ο Ιωάννης ο Θεολόγος, μέχρι τον θρόνο του Θεού, και μαζί με άλλους δύο Αγίους που ζούσαν τότε σε άλλα μέρη, και ήταν και αυτοί άξιοι να παρασταθούν ενώπιον του Θεού, αποτρέπεται την επικείμενη τότε μεγάλη καταστροφή του κόσμου, λόγω των αμαρτιών του.

Σε όλες τις περιπτώσεις λαμβάνεται υπ' όψιν η γνώμη των αγίων και όχι των αμαρτωλών, που ζητούν εκδίκηση, διότι ο Θεός θέλει να ευεργετεί σε αυτή τη ζωή, και όχι να τιμωρεί, δεν θέλει να επιταχύνει την καταστροφή του κόσμου, αλλά αντίθετα να βρει αφορμή για τη σωτηρία του. **«Ο Υιός του ανθρώπου δεν ήλθε για να απωλέσει ψυχάς ανθρώπων αλλά για να σώσει»** είπε στους μαθητές του ο Κύριος όταν του ζήτησαν την καταστροφή πόλης των Σαμαρειτών που δεν τους δέχτηκε (Λουκ. 9:52).

Το σχέδιο λοιπόν του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων, δεν κρύβεται από τους Αγίους, αλλά, κατά το συμφέρον, τους γνωστοποιείται. Το κεντρικό μέρος του σχεδίου είναι η σάρκωση του Θεού Λόγου, το μυστήριο της θείας Οικονομίας, δια το οποίο έγιναν τα πάντα. Αλλά το σχέδιο επεκτείνεται και στο μέλλον, γιατί ο χρόνος είναι ένα «κτίσμα» του Θεού, και ελέγχεται από Αυτόν, και διότι πρέπει η Νέα Ιερουσαλήμ, η Εκκλησία των Αγίων στον Ουρανό, να είναι τελεία. Οι άνθρωποι με ελεύθερη προαίρεση είτε επιλέγουν να το ακολουθήσουν τηρώντας τις εντολές του Θεού και προχωρώντας στην μεριά των δικαίων, είτε να το απορρίψουν προχωρώντας στην μεριά των αδίκων. Έτσι ειπώθηκε και στον παλιό Ισραήλ: **«Ιδού εγώ έχω δώσει ενώπιόν σου σήμερα τη ζωή και το θάνατο, το αγαθό και το κακό»** (Δευτ. Α 15), και πάλι αργότερα με την αφορμή εξωτερικής απειλής: **«τάδε λέγει Κύριος· ιδού εγώ έχω δώσει ενώπιόν σας την οδό της ζωής και την οδό του θανάτου»** (Ιερ. Κα-8). Δηλ., διαλέξτε το καλό ή το κακό, σύμφωνα με τις θεόσδοτες εντολές, όχι με εγκόσμιες σκοπιμότητες. Και γι' αυτούς που θέλουν να μάθουν περισσότερα για την πρόνοια του Θεού, δίδονται περισσότερα στοιχεία για το σχέδιο σωτηρίας μας, που εφαρμόζεται με κάθε ακρίβεια αν και εκτυλίσσεται ανάλογα με τις πνευματικές ανάγκες κάθε εποχής, και όσα βλέπει ο Ιωάννης στον Ουρανό το επιβεβαιώνουν.

Για το εδάφιο αυτό ο **Αιδέσιμος Μπηντ** της Ορθόδοξης Αγγλικής Εκκλησίας λέει: **«Θύρα»**: *Αφού επερίγραψε (ο Ιωάννης) τα έργα της Εκκλησίας και τη μελλοντική της κατάσταση, ανακεφαλαιώνει από τη γέννηση του Χριστού, με την πρόθεση να επαναλάβει τα ίδια πράγματα με διαφορετικό τρόπο, γιατί σε αυτό το βιβλίο επαναλαμβάνει με διάφορα σχήματα όλη την χρονική ανάπτυξη της ιστορίας της Εκκλησίας.* **«Ιδού»**, λέει, **«μια θύρα άνοιξε στον ουρανό»**. Βλέπει ακριβώς μια θύρα στον ουρανό, καθώς ο ίδιος είναι έτοιμος να ανέβει, γιατί υπάρχει η υπόσχεση ότι τα ουράνια μυστήρια πρόκειται να ανοιχθούν στον ίδιο, ή, επειδή **ο Χριστός είναι «η θύρα»**.<sup>20</sup>

Πρώτα βλέπει ο Ιωάννης τον θρόνο του Θεού που υπερέχει ασύγκριτα από τους θρόνους των πρεσβυτέρων, και **«πάνω στο θρόνο κάποιος καθισμένο»**. Ο Ιωάννης για τους Ορθοδόξους δεν είναι ένας τυχαίος Ιωάννης, αλλά ο κορυφαίος Θεολόγος της Εκκλησίας. Επομένως υπάρχει λόγος που δεν αναφέρει ευθέως ότι αυτός που βλέπει καθισμένο στον θρόνο είναι «ο Θεός». Και πράγματι, ο Θεός είναι απερίγραπτος και πέρα από τη δυνατότητα

<sup>19</sup> Ο άγγελος λέει στο Λωτ ότι τον θαύμασε τώρα που τον γνώρισε προσωπικά, (για την αυτοθυσία με την οποία αντιμετώπισε τους Σοδομίτες, προτιμώντας να δώσει σ' αυτούς τις θυγατέρες του να βιασθούν, αντί των ξένων όπως νόμιζε τους αγγέλους πριν του φανερωθούν), και ότι **ήταν επομένως αδύνατο να κάνει οτιδήποτε πριν να μπει ασφαλώς ο Λωτ στη Σηγώρ**: «ιδού εθαύμασά σου το πρόσωπον και επί τω ρήματι τούτω του μη καταστρέψαι την πόλιν, περί ης ελάλησας· σπεύσον ουν του σωθῆναι εκεί· **ου γαρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως του ελθεῖν σε εκεί**». δια τούτο εκάλεσε το όνομα της πόλεως εκείνης Σηγώρ. ο ήλιος εξήλθεν επί την γην, και Λωτ εισήλθεν εις Σηγώρ, και Κύριος ἔβρεξεν επί Σόδομα και Γόμορρα θεῖον, και πυρ παρά Κυρίου εξ ουρανού και κατέστρεψε τας πόλεις ταύτας και πάσαν την περιχώρον και πάντας τους κατοικούντας εν ταις πόλεσι και τα ανατέλλοντα εκ της γης». (Γέν. 19:21-25) **Δεν ήταν εξωγήινοι οι άγγελοι**, όπως λένε μερικοί άσχετοι με τις Γραφές!

<sup>20</sup> Από το βιβλίο του Edward Marshall «The Explanation of the Apocalypse» υπό Venerable Beda. Οι αναφορές στην ερμηνεία του Μπηντ είναι από αυτό το βιβλίο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.



κατανόησής μας. Δεν μπορούμε να μιλάμε μόνο καταφατικά περί Θεού, αλλά πρέπει και αποφατικά. Για το ότι δηλ. ο Θεός νοείται αλλά και είναι πέραν της νοήσεως, οράται αλλά είναι και πέραν της οράσεως, είναι συγχρόνως πανταχού παρών αλλά και καθισμένος στον Ουράνιο θρόνο. Δεν θέλει λοιπόν να μιλήσει ο Θεολόγος Ιωάννης διαφορετικά από το Ευαγγέλιό του, στο οποίο λέγει: **«Τον Θεό δεν τον είδε ποτέ κανείς. Ο μονογενής Υιός που είναι στον κόλπο του Πατρός, εκείνος το εξήγησε»** (Ιω 1:18).

Για το θέμα αυτό λέει χαρακτηριστικά ο **άγιος Επιφάνιος Κύπρου**: **«Και ότι μεν έγινε ορατός ο Θεός στους ανθρώπους πολλές φορές το είπαμε, και δεν το αρνούμαστε. Διότι αν αρνηθούμε τις θείες Γραφές δεν είμαστε αληθείς και βρισκόμαστε να έχουμε ξεπέσει από την αλήθεια. Εάν βγάλομε την Παλιά Διαθήκη δεν ανήκομε πλέον στην καθολική Εκκλησία, το Ευαγγέλιο όμως είπε **«Τον Θεό δεν τον είδε ποτέ κανείς. Ο μονογενής Υιός που είναι στον κόλπο του Πατρός, εκείνος το εξήγησε»**. Και πάλι η ίδια θεία Γραφή λέγει ότι **«ο Θεός οράθηκε από τον Αβραάμ όταν ήταν στην Μεσοποταμία»**. Και αυτός ο Κύριος στο Ευαγγέλιο, ότι **«οι άγγελοι αυτών βλέπουν το πρόσωπο του Πατρός μου που είναι στον Ουρανό»**. Αλλά πάντως θα πει κάποιος, για όσα η θεία Γραφή έχει πει, ότι οι Προφήτες έχουν δει το Θεό με τον νου, από το ρητό **«και οι άγγελοι αυτών βλέπουν το πρόσωπο του Πατρός Μου που είναι στον Ουρανό»**, και πάλι από το **«μακάριοι οι καθαροί στην καρδιά, διότι αυτοί θα δουν τον Θεό»**. Θα μπορούσε λοιπόν να πει κάποιος που το κατανόησε έτσι, και ένωσε τις λέξεις κατά το σκεπτικό του αυτό, ότι με τον νου βλέπει καθένας τον Θεό, όχι με τους οφθαλμούς. Αντιτάσσεται όμως σ' αυτό ο θείος λόγος που **δια του προφήτη Ησαΐα λέει: «ταλαίπωρος εγώ, που έχω κατανυγεί, διότι είμαι άνθρωπος που έχει ακάθαρτα χείλη, και κατοικώ μέσα σε λαό που έχει ακάθαρτα χείλη, και τον Κύριο Σαβαώθ (της δόξης) είδα με τους οφθαλμούς μου»**. Και δεν είπε με τον νου, ούτε εννοιολογικά, αλλά με τους οφθαλμούς»<sup>21</sup>.**

Συμβαίνει δηλ. στα πνευματικά, επειδή ξεπερνούν πολύ τον φυσικό τρόπο αντίληψης, και κατά δύναμη ανοίγονται τα μυστήρια στους αξίους, να λέει κανείς για το ίδιο θέμα και ότι προσεγγίζεται δια των αισθήσεων και ότι δεν προσεγγίζεται, και παραδόξως να είναι σωστές και οι δύο αυτές αντίθετες απόψεις. Λέει ολοκληρώνοντας, ο Άγιος Επιφάνιος: **«Το θέμα λοιπόν είναι, όπως πολλές φορές διηγήθηκα το παράδειγμα, σαν να είδε κάποιος από μια μικρή τρύπα τον ουρανό και να πει «βλέπω τον ουρανό», και δεν θα λέει ψέματα αυτός, διότι βλέπει πράγματι τον ουρανό. Θα πει όμως με σύνεση κάποιος σ' αυτόν ότι «δεν είδες τον ουρανό», και δεν θα ψεύδεται κι αυτός»<sup>22</sup>**. Και θα έχουν δίκαιο και οι δύο, κατά τον άγιο Επιφάνιο, παρά το ότι εκφράζονται αντίθετα για το ίδιο θέμα, διότι δεν υπήρξε ούτε τελεία επίγνωση αλλά ούτε και άγνοια από την θεωρία του πνευματικού ουρανού, στο παράδειγμα.

<sup>21</sup> Στο πρωτότυπο δια πάντα ενδιαφερόμενο: **«Καὶ ὅτι μὲν ὤφθη θεὸς ἀνθρώποις πολλάκις εἶπομεν, καὶ οὐκ ἀρνούμεθα. ἐὰν γὰρ ἀρνησώμεθα τὰς θείας γραφάς, ἀληθεῖς οὐκ ἐσμέν καὶ εὐρισκόμεθα ἐκπίπτοντες τῆς ἀληθείας· ἢ τὴν παλαιὰν διαθήκην ἐκβάλλοντες οὐκέτι ἐσμέν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. τὸ δὲ εὐαγγέλιον ἔφη «θεὸν οὐδεὶς πώποτε ἑώρακεν, ὁ μονογενὴς θεὸς αὐτὸς ἐξηγήσατο», καὶ πάλιν ἡ αὐτὴ θεία γραφή <φησιν> ὅτι «ὤφθη ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ», καὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ὅτι «οἱ ἄγγελοι τούτων ὀρώσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανῷ». ἀλλὰ πάντως ἐρεῖ τις εἰρηκέναι τὴν θείαν γραφήν, τοὺς προφήτας ἑωρακέναι τὸν θεὸν ἐν τῷ νῷ, ἀπὸ τοῦ ῥητοῦ τοῦ «καὶ οἱ ἄγγελοι τούτων ὀρώσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανῷ», καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ «μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὁμονται». νοήσας δὲ τοῦτο καὶ παραζεύξας κατὰ τὴν αὐτοῦ ἔννοιαν τὰς λέξεις εἶποι <τις> ἂν ὅτι ἐν τῷ νῷ ἕκαστος ὀρᾷ τὸν θεόν, οὐ γὰρ ὀφθαλμοῖς. ἀντιπίπτει δὲ τούτῳ ὁ θεῖος λόγος φάσκων διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου «τάλας ἐγώ, ὅτι κατανένυγμαί, ὅτι ἄνθρωπος ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχων ἐν λαῷ ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχοντι ἐγὼ κατοικῶ, καὶ τὸν κύριον Σαβαώθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου»· καὶ οὐκ εἶπε τῷ νῷ, οὐδὲ ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς». (Αἰγίου Επιφανίου, κατὰ αἰρέσεων, τ. 3, σ. 238 - 239).**

<sup>22</sup> **«Ἔστι δὲ, ὡς πολλάκις τὸ ὑπόδειγμα διηγησάμην, τὸ πρᾶγμα οὕτως ὡς εἴ τις θεάσοιτο δι' ὀπῆς μικροτάτης τὸν οὐρανὸν καὶ εἶποι· ὀρῶ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἂν ψεύσοιτο ὁ τοιοῦτος· ὀρᾷ γὰρ οὐρανὸν τῷ ὄντι· εἶποι δὲ τις αὐτῷ συνετῶς ὅτι οὐχ ἑώρακεν τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἂν ψεύσοιτο ὁ τοιοῦτος. ὁ μὲν γὰρ λέγων ἑωρακέναι οὐ ψεύδεται, καὶ ὁ φήσας πρὸς αὐτὸν μὴ ἑωρακέναι καὶ αὐτὸς ἀληθεύει. οὔτε γὰρ εἶδε τὴν ἐπέκτασιν οὔτε τὸ πλάτος. καὶ ὁ μὲν ἑωρακῶς ἠλήθευσεν, ὁ δὲ ἀντειπὼν μὴ ἑωρακέναι οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἠλήθευσε».** ((κατὰ αἰρέσεων, τ. 3, σελίς 240).

Εδώ, στον Ουρανό, ο Ιωάννης ο Θεολόγος βλέπει το πώς κυβερνά τα λογικά σύμπαντα ο Θεός. Βλέπει ότι παρά την απείρως ανώτερη εξουσία Του, ο Θεός επιτρέπει να υπάρχουν γύρω του πρεσβύτεροι από τη μεριά των ανθρώπων που είναι έτοιμος να τους ακούσει, δίνοντας παράδειγμα για το πώς πρέπει να διοικείται η Εκκλησία Του, και πόσο μετριόφρων πρέπει να είναι κάθε κυβερνήτης του λαού.

Η όραση του Θεού, ήταν η κατάλληλη σε όσα έπρεπε να δει για να μας διδάξει ο ευαγγελιστής Ιωάννης. Έμοιαζε στη θέα με τον ίασπη και το σάρδιο. **«Γιατί με τον ίασπη»;** ρωτάει ο π. Χαράλαμπος Βασιλόπουλος, και ο ίδιος απαντάει: **«Για να δείξει την καθαρότητα και την Αγιότητα του Θεού, διότι ο ίασπης είναι το διαμάντι».**<sup>23</sup> Ο λόγος του Θεού δεν είναι «ναι και ου» (Β Κορ. Α 17-19), αλλά χωρίς προσποίηση, καθαρός σαν διαμάντι και άφθαρτος, με αιώνια ισχύ: **«Ο ουρανός και η γη θα παρέλθουν, αλλά ο λόγος μου δεν πρόκειται να παρέλθει»** (Μαθ. Κδ 35) λέγει ο Κύριος.

Το σάρδιο είναι κόκκινο σαν φωτιά και αίμα,<sup>24</sup> δείχνοντας την αγάπη του Θεού στην ανθρώπινη φύση, αλλά και το πώς με φιλανθρωπία ασκείται η απόλυτη εξουσία και δικαιοσύνη Του. Αυτό έχει ήδη αποδειχθεί, όταν προσκαλείται στον Ουρανό ο Ιωάννης, διότι έχει γίνει ήδη η ενανθρώπιση του Σωτήρος, τα πάθη, η Ανάσταση, και η Ανάληψή του. Η επιβεβαίωση της μόνιμης ειρήνης πλέον μεταξύ Θεού και ανθρώπων δείχνεται από το ουράνιο τόξο το απλωμένο γύρω από τον θρόνο. Τώρα το τόξο δεν είναι στη Γη και προσωρινό κατά την ώρα της βροχής, όπως επί Νώε μετά τα νερά του κατακλυσμού. Είναι μόνιμο και γύρω από το θρόνο του Θεού, γιατί ο Νέος Αδάμ, ο Ιησούς Χριστός, αφού διά της θυσίας του συμφιλίωσε μόνιμα τις δύο φύσεις, την Θεϊκή και την ανθρώπινη, δια του ύδατος του βαπτίσματος προσφέρει δωρεάν αυτή τη συμφιλίωση σε κάθε πιστό της Εκκλησίας. Το επιβεβαιώνουν πολλοί που καθαρισμένοι με το βάπτισμα και τα άλλα Μυστήρια της Εκκλησίας, με ψυχές καθαρές σαν κρύσταλλο παρίστανται μπροστά στο θρόνο, αποτελώντας μια λαοθάλασσα που εισήλθε στην ακύμαντη αιώνια ζωή, ενώ μερικοί εξ αυτών που αναδείχθηκαν μάρτυρες μιμούμενοι τον Χριστό, στολίζουν ολόγυρα τον θρόνο σαν σμαράγδια.

**Από το θρόνο βγαίνουν αστραπές και φωνές και βροντές,** που είναι ο λόγος του Θεού, άλλοτε παραινετικός (μακάριοι οι ελεήμονες...) και άλλοτε αυστηρός (ουαί σε σας Γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριτές)... Άλλοτε αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων οπότε ακούγεται σαν φωνή, δηλ. εξετάζει πράγματα ευκολότερα καταληπτά στους ανθρώπους, όπως «ου κλέψεις», «ου φονεύσεις», «ου μοιχεύσεις» και τα όμοια, άλλοτε αποκαλύπτει υψηλές δογματικές αλήθειες όπως **«Εν αρχή ήν ο Λόγος»**, που είναι μια θεολογική βροντή γι' αυτό και ο Ιωάννης ο Θεολόγος είχε από τον Κύριο ονομασθεί «υιός βροντής» μαζί με τον αδελφό του Ιάκωβο, και άλλοτε φωτίζει δια των προφητειών το μέλλον, όχι πλήρως αλλά έτσι όπως η αστραπή.

Όλα, **αστραπές και βροντές και φωνές αποτελούν το κήρυγμα του Ευαγγελίου.** Διότι και τα απλούστερα ήρθε και συμπλήρωσε ο Κύριος, ο οποίος ακριβώς διευκρίνισε ότι δεν ήρθε για να καταργήσει, αλλά να συμπληρώσει τον νόμο του Μωυσή σε πνευματικότερη βάση, ενώ με πιο βροντερό Θεολόγο τον Ευαγγελιστή Ιωάννη, απεκάλυψε τα υψηλά δόγματα στην Εκκλησία Του. Ο Μέγας Αθανάσιος λέει πχ: **«Άστραψε αστραπή και θα τους σκορπίσεις. Αστραπή, το ευαγγελικό κήρυγμα λέγει»**, αναφερόμενος στην ερμηνεία του ψαλμού.<sup>25</sup>

Και ο Μέγας Βασίλειος: **«Εξάλλου, ότι είναι Βροντή το Ευαγγέλιο, δηλούν οι Μαθητές που μετονομάστηκαν από τον Κύριο, και είναι, υιοί Βροντής».**<sup>26</sup>

<sup>23</sup> «Ο ναός του Σύμπαντος κόσμου», (τόμος 2ος στην ερμηνεία της Αποκάλυψης) σελ. 33.

<sup>24</sup> Όπως πάλι λέει ο π. Χαράλαμπος, ή ενίοτε έχει απόχρωση προς το λευκό, συμβολίζοντας πάντως τη φύση μας.

<sup>25</sup> Ερμηνεία στους ψαλμούς (MPG 27. σελ. 541).

<sup>26</sup> «Ότι γάρ βροντή τὸ Εὐαγγέλιον, δηλοῦσιν οἱ παρὰ τοῦ Κυρίου μετονομασθέντες μαθηταὶ καὶ υἱοὶ βροντῆς χρηματίζοντες. Διὰ τοῦτο οὐκ ἐν τῷ τυχόντι τῆς τοιαύτης βροντῆς ἢ φωνῆ, ἀλλ' ἐάν τις ἄξιός ᾗ ὀνομάζεσθαι τροχός. Φωνὴ γὰρ τῆς βροντῆς σου, φησὶν, ἐν τῷ τροχῷ» (MPG 29 σελ. 292). Μάλιστα εδώ τους τρέχοντες σε όλη την οικουμένη υπηρέτες του Λόγου τροχούς ονομάζει, κατά τον Ιεζεκιήλ.

Τέσσερα (4) είναι τα Ευαγγέλια, αλλά ενιαίος είναι ο λόγος του Θεού που διαδίδεται σ' όλη την οικουμένη μέσω των Αποστόλων και διδασκάλων της Εκκλησίας. Για την αιτία αυτή οι 4 πνευματικές υπάρξεις με τις συμβολικές μορφές των Ευαγγελιστών βρίσκονται τόσο κοντά στο θρόνο του Θεού, που ο Ιωάννης αναφέρει ότι είναι **«στο μέσο του θρόνου και κυκλικά γύρω από το θρόνο, τέσσερα ζώα, γεμάτα οφθαλμούς από μπροστά και από πίσω»**. Τα «ζώα» αυτά είναι όντα με ιδιαίτερη ζωντανία, αν τα εξετάσουμε με βάση την ετυμολογία του ονόματός τους. Αλλά και από τα χαρακτηριστικά τους, να είναι **γεμάτα οφθαλμούς και να έχουν έξι πτέρυγες**, δείχνουν ότι είναι πολύ ανώτερα από τις χοϊκές δυνατότητες της ανθρώπινης φύσης, (που έχει δύο μόνο μάτια και δεν έχει καθόλου πτέρυγες), και είναι οι πιο τέλειες, για την εργασία της μετάδοσης του ευαγγελικού λόγου, πνευματικές οντότητες. Είναι οι καταλληλότερες να είναι πιο κοντά στον Θεό, τον οποίο βλέπει ο Ιωάννης με υπερκόσμια και όχι ανθρώπινα χαρακτηριστικά, γιατί θα μας δείξει χωριστά «το αρνίο», την ανθρώπινη αλλά θεωμένη φύση του Λόγου.<sup>27</sup>

Όπως στο όραμα του **Ιεζεκιήλ**, στο οποίο επίσης εμφανίζεται ο Θεός πάνω στα χερουβείμ, έτσι και εδώ τα 4 ζώα είναι μέσα και γύρω στον θρόνο του Θεού, για να δηλώσουν την από πρώτο χέρι μεταφορά του θείου λόγου προς τα τέσσερα πέρατα της οικουμένης ή τα τέσσερα σημεία του ορίζοντος ή τις 4 διαστάσεις του κόσμου μας όπως θα λέγαμε σήμερα, δηλ. σε κάθε σημείο που ζουν άνθρωποι και σε κάθε εποχή. Τα μάτια των αγγελικών δυνάμεων που έβλεπαν προς τα εμπρός σημαίνουν την διευκόλυνση του κυρήγματος στο μέλλον, διά της προνοίας του Θεού, και της φροντίδας των πνευματικών αυτών οντοτήτων που αποκαλεί ο Ιωάννης «ζώα». Αυτά εμφανίζονται με μορφές που χαρακτηρίζουν τους Ευαγγελιστές.

Όπως παρατηρεί ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος, **«ο άγιος Ειρηναίος της Λυών (2ος αιών) ήταν ο πρώτος που ταυτοποίησε τα τέσσερα ζωντανά όντα με τους Ευαγγελιστές. Σύμφωνα με τις πρώτες Ορθόδοξες εικόνες (πχ τα μωσαϊκά του San Vitale στην Ραβέννα), το λιοντάρι ταυτίζεται με τον άγιο ευαγγελιστή Μάρκο, το μοσχάρι με τον άγιο Λουκά, ο άνθρωπος με τον άγιο Ματθαίο και ο αετός με τον άγιο Ιωάννη»**.<sup>28</sup>

Ο ύμνος των αγγελικών οντοτήτων δεν είναι, τώρα που τον ακούει ο Ιωάννης, άσχετος με την εργασία τους, την προώθηση του κηρύγματος του Ευαγγελίου. Ζουν όλα τα θαυμαστά γεγονότα που συνοδεύουν την διάδοση του λόγου του Θεού, μερικά από τα οποία, της εποχής των δώδεκα Αποστόλων, καταγράφηκαν στις Πράξεις και Επιστολές τους, και γι' αυτό εκφράζουν την, πολύ μεγαλύτερη τώρα, χαρά και θαυμασμό τους για την διαρκή μετάδοση της χάρις του Αγίου Πνεύματος στους πιστούς της Εκκλησίας, με τη συνεχή δοξολογία **Άγιος Άγιος Άγιος Κύριος ο Θεός ο Παντοκράτορας, που υπήρχε και υπάρχει και θα υπάρχει πάντα, και ο (διαρκώς) ερχόμενος (με τη Χάρη Του)**.



<sup>27</sup> Ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος ο οποίος ακολουθεί τον Άγιο Ανδρέα Καισαρείας, λέει ότι στο θρόνο κάθετα ο Πατέρας. Συμφωνεί δηλ. με τους άλλους εμνηυτές ότι πρόκειται για μια εμφάνιση του Θεού, και όχι του Ιησού Χριστού με την ανθρώπινη φύση του, αλλά την αναφέρει στο πρόσωπο του Πατρός: **«Αφού στο όραμα αυτό παρουσιάζεται ο Πατέρας δεν δίνονται σ' Αυτόν, όπως προηγουμένως στον Υιό, χαρακτηριστικά του ανθρώπινου σώματος, αλλά παρομοιάζεται με πολύτιμους λίθους»**. (Αρχιεπ. Αβερκίου Τσοσέβ - π. Σεραφείμ Ρόουζ, «Η Αποκάλυψη του Ιωάννη» εκδ. Μυριόβιβλος σελ. 133. Κάθε αναφορά στον αρχ. Αβέρκιο, θα γίνεται πλέον σ' αυτό το έντυπο). **Όμως το ίδιο ισχύει και για το Θεό-Λόγο, όταν δεν θέλει να εμφανίζεται σαν άνθρωπος**. Δείτε σε επόμενη σελίδα τι λέει ο Μ. Βασίλειος.

<sup>28</sup> «Η Αποκάλυψη του Ιωάννη» σελ. 136, υπ. 17.

Με το «Άγιος» 3 φορές, δηλώνονται τα τρία ισότιμα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, που όμως έχουν μία Θεϊκή φύση, δηλ. είναι ένας Θεός, και αυτό φανερώνεται με το Κύριος που λέγεται στον ενικό.

Το επισημαίνει ο Μέγας Αθανάσιος,<sup>29</sup> αλλά και ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, λέει: **«Μαζί με τα Χερουβείμ να δοξολογήσεις, τα οποία συνάγουν τις τρεις Αγιότητες (τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος), σε μια κυριότητα (σε ένα Κύριο και Θεό)».**<sup>30</sup> Μεγάλα μυστήρια μας φανερώνει επομένως ο Ιωάννης ο Θεολόγος στην Αποκάλυψη, τα οποία γνωρίζοντας, κατανοούμε σε βάθος τη θεία λατρεία.

Στην ερμηνεία της Θείας Λειτουργίας,<sup>31</sup> ο άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας, σημειώνει: **«Ανυμνούμε τον ίδιο τον Τριαδικό Θεό, ψάλλοντας: «Άγιος ο Θεός, Άγιος ισχυρός, Άγιος αθάνατος, ελέησαν ημάς». Το «Άγιος, άγιος, άγιος...» αποτελεί τον ύμνο των αγγέλων (Αποκ. και Ησ. Στ 3). Και τα «Θεός», «ισχυρός» και «αθάνατος» είναι λόγια του προφήτη Δαβίδ: «Εδίψησεν η ψυχή μου προς τον Θεόν, τον ισχυρό, τον ζώντα» (Ψαλμ. Μα 3). **Ψάλλουμε τον Τρισάγιο Ύμνο μετά την είσοδο του Ευαγγελίου, για να διακηρύξουμε πώς με την έλευση του Χριστού άγγελοι και άνθρωποι ενώθηκαν και αποτελούν πλέον μία Εκκλησία».****

Η εισαγωγή του Τρισαγίου ύμνου στη θεία λειτουργία, έγινε με τρόπο θαυμαστό και αποκαλυπτικό. Επί Πρόκλου αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως συνέβη να αρπαγεί ένα παιδί, εκ του λιτανεύοντος τότε λαού, στον ουρανό, και εκεί να μνηθεί στον Τρισάγιο ύμνο. Όταν επέστρεψε το παιδί ανήγγειλε το πώς πρέπει να ψάλλεται χάριν ευλογίας ο Τρισάγιος ύμνος, και όλο το πλήθος τον έψαλλε έτσι, όπως του αποκαλύφθηκε. **«Η δε μετά ταύτα Έκτη Οικουμενική Σύνοδος επεκύρωσε τον ύμνο αυτό, ως αναφερόμενο στην Τρισυπόστατο θεότητα και κατεδίκασε κάθε διόρθωση»**, προσθέτει ο πατήρ Χαράλαμπος Βασιλόπουλος στην ερμηνεία του της Αποκάλυψης (τ. 2ος, σελ. 86).

Κατά τον **Μεγάλο Βασίλειο «ούτε οπτασία, ούτε προφητεία γίνεται χωρίς τον Πατέρα και τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα».** Δηλαδή σε κάθε φανέρωση του Θεού, ιδιαίτερα τις αναφερόμενες στις Γραφές, τις οποίες και εξετάζουμε, συμμετέχουν και τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος. Οπότε δεν έχει σημασία ποιο πρόσωπο προσδιορίζεται από τους ερμηνευτές ως φανερούμενο. Και παράδειγμα είναι το πώς αναφέρεται στην περίπτωση της όρασης του προφήτη Ησαΐα η Γραφή: **«Ο προφήτης (Ησαΐας) του Πατρός εισηγείται το πρόσωπο, στον οποίο πίστευαν οι Ιουδαίοι. Ο ευαγγελιστής (Ιωάννης) του Υιού. Ο (απόστολος) Παύλος του Πνεύματος. Ένα Κύριο Σαβαώθ από κοινού ονομάζοντες, τον οραθέντα. Διαιρέθηκε σ' αυτούς ο λόγος που αφορά την Υπόσταση, μένοντος αδιαιρέτου του φρονήματος περί ενός Θεού».**<sup>32</sup>

<sup>29</sup> Δείτε σελ. 137 στην ερμηνεία της Αποκάλυψης του αρχ. Αβερκίου.

<sup>30</sup> **«Κεφάλαιον δὲ τοῦ λόγου· Μετὰ τῶν χερουβὶμ δόξασον, συναγόντων τὰς τρεῖς ἀγιότηας εἰς μίαν κυριότητα»...** (MPG 36, σ.253).

<sup>31</sup> Διαβάστε το συνοπτικό: [https://www.imdleio.gr/diaf/2008/09-erm\\_Leit\\_Kavasila.pdf](https://www.imdleio.gr/diaf/2008/09-erm_Leit_Kavasila.pdf)

<sup>32</sup> **«Ὅτι οὔτε ὀπτασία οὔτε χρησιμωδία γίνεται κεχωρισμένως Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος»...** (MPG 29, σ. 721) Αναλυτικότερα: **«Ὅσον μὲν οὖν κατ' αὐτὴν τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ προφητικοῦ γράμματος, ὁ ἐπὶ πάντων ἐστὶ Πατὴρ ὁ ὀφθεὶς καὶ χρησιμοδοτήσας τῷ προφήτῃ· ὁ μέντοι τῆς βροντῆς υἱὸς, ἐξαίσιος φθεγξάμενος, καὶ τῆς βροντῆς εἰρηκῶς φοβερώτερος, ...Υἱὸν ἔφη τὸν ὀφθέντα καὶ χρησιμοδοτήσαντα τῷ προφήτῃ. Λέγει γὰρ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι· Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο οἱ Ἰουδαῖοι πιστεῦειν εἰς τὸν Ἰησοῦν, διότι εἶπεν Ἡσαΐας περὶ αὐτῶν· Τετύφλωνται αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ πεπύρωται αὐτῶν ἡ καρδία, ὅπως μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ συνῶσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Παῦλος τοῦ Πνεύματος ἀπεφήνατο τὴν ὀπτασίαν εἶναι καὶ τὴν χρησιμωδίαν, λέγων· Καλῶς ἔφη τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν· Ἀκοῆ ἀκούσατε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέπετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου. Ὁ προφήτης τοῦ Πατρὸς εἰσηγείται πρόσωπον τοῦ παρὰ Ἰουδαίους πεπιστευμένου· ὁ εὐαγγελιστῆς τοῦ Υἱοῦ· ὁ Παῦλος τοῦ Πνεύματος· ἓνα Κύριον Σαβαώθ τὸν ὀφθέντα κοινῶς ὀνομάζοντες. Διήρηται αὐτοῖς ὁ περὶ τῆς ὑποστάσεως λόγος, ἀδιαιρέτου μένοντος ἐν αὐτοῖς τοῦ περὶ ἐνός Θεοῦ φρονήματος.**

Στο θρόνο του Θεού βλέπει ο Ιωάννης επτά πύρινες λαμπάδες, που τις αναγνωρίζει σαν τα 7 πνεύματα του Θεού: **«και επτά πύρινες λαμπάδες καίνε μπροστά στο θρόνο, που είναι τα επτά πνεύματα του Θεού»**. Δεν πρόκειται για το ίδιο το Άγιο Πνεύμα, διότι αυτό δεν είναι μπροστά αλλά επί του θρόνου, ούτε βέβαια για χωρισμό Του σε επτά μέρη, διότι όταν η ψυχή δεν είναι δυνατόν να κομματιασθεί επειδή είναι απλό πνεύμα, πολύ περισσότερο κάθε τι το Θεϊκό βρίσκεται εντελώς έξω από τις γήινες διεργασίες και σχηματικές αντιλήψεις. Πρόκειται για τις ενέργειες του Αγίου Πνεύματος, που χαρακτηρίζονται με τον αριθμό επτά, για να βεβαιώνουν το μέσα στην επταδικότητα (δηλ. το σύνολο) του χρόνου μέγα πλήθος χαρισμάτων που δίνεται στους πιστούς. Θα μπορούσαμε πάντως να διακρίνομε επτά κυριότερες κατηγορίες χαρισμάτων, ή «πνευμάτων» κατά την προφητική ορολογία. **«Οι επτά λαμπάδες ενώπιον του θρόνου του Θεού είναι τα επτά πνεύματα του Θεού, τα οποία αναφέρει ο προφήτης Ησαΐας (11,3), ήτοι πνεύμα φόβου Θεού, βουλής και ισχύος, γνώσεως και ευσεβείας, σοφίας και συνέσεως»** μας λέει ο π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος.<sup>33</sup>

Ο προφήτης Ησαΐας είχε όραση των εξαπτερούγων **Σεραφεΐμ** (6ο κεφ.), ενώ ο προφήτης Ιεζεκιήλ (1ο και 10ο κεφ.) των (όπως τα είδε) τετραπτερούγων **Χερουβεΐμ**, με μορφή παρόμοια προς τα ζώα που βλέπει ο Ιωάννης. Σημαίνουν δε τα **Χερουβεΐμ απέραντη γνώση**, και τα **Σεραφεΐμ πύρινα στόματα**, κατά τον άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο.<sup>34</sup>

Για τις πτέρυγες ο Αιδέσιμος Μπηντ λέει. **Πτέρυγες: Σηκώνουν την Εκκλησία ψηλά με την τελειότητα της διδασκαλίας τους. Διότι ο αριθμός έξι ονομάζεται τέλειος**, επειδή είναι ο πρώτος που γίνεται πλήρης από τα διάφορα μέρη του, το ένα που αποτελεί το έκτο μέρος του έξι, και το δύο που είναι το τρίτο, και το τρία που είναι το μισό, και συνθέτουν τον αριθμό έξι.<sup>35</sup>

### Κείμενο:

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

στη δημοτική

#### (Το Αρνίο και το σφραγισμένο βιβλίο)

Και είδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ, **5-2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρῦσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλη· τίς ἄξιός ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

**5-3** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό.

**5-4** καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό.

**5-5** καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ

Και είδα στο δεξί χέρι εκείνου που κάθεται πάνω στο θρόνο ένα βιβλίο γραμμένο από μέσα και από έξω, πολύ καλά σφραγισμένο με επτά σφραγίδες.

**5-2** Και είδα άγγελο ισχυρό να διακηρύσσει με μεγάλη φωνή. Ποιος είναι άξιος να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις σφραγίδες του;

**5-3** Και κανείς δεν μπορούσε στον ουρανό, ούτε πάνω στη γη, ούτε κάτω από τη γη να ανοίξει το βιβλίο ούτε να το βλέπει.

**5-4** Και έκλαιγα πολύ, γιατί κανείς άξιος δε βρέθηκε να ανοίξει το βιβλίο ούτε να το βλέπει.

**5-5** Και ένας από τους πρεσβυτέρους μού λέει. Μην κλαις· ιδού, νίκησε ο λέων που είναι από τη φυλή του Ιούδα (γιου του πατριάρχη

<sup>33</sup> Από το βιβλίο του «Ερμηνεία της Αποκαλύψεως» εκδόσεις Πουρνάρα 1991, σ. 56. Εις το εξής κάθε αναφορά στον συγγραφέα θα γίνεται από το βιβλίο αυτό, εκτός αν ορισθεί διαφορετικά.

<sup>34</sup> «Τί γάρ ἐστι Χερουβίμ; πεπληθυσμένη γνώσις. Τί δὲ Σεραφίμ; ἔμπυρα στόματα». (Ομιλία. 3η «περὶ ἀκαταλήπτου καὶ ὅτι οὐδὲ ἡ συγκατάβασις τοῦ Θεοῦ φορητὴ τοῖς Σεραφίμ»).

<sup>35</sup> Είναι:  $6=1+2+3=1 \times 2 \times 3$ . Θα μπορούσαμε σε συνδυασμό με τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή στην ανάλυσή του στις 6 υδρίες (Ιω. Β 6), να πούμε ότι διδάσκεται δια των εξαπτερούγων ζώων η 1 φύση του Θεού, σε 3 υποστάσεις, με ιδιαίτερη αναφορά στον σαρκωθέντα Υιό και Λόγο του Θεού, τον 2πλής φύσης (θείας+ανθρωπ.) Ιησού Χριστό.

βιβλίον και τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

**5-6** Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμούς ἑπτὰ, ἃ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

**5-7** καὶ ἦλθε καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

**5-8** καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἶ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· **5-9** καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες· ἄξιός εἰ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους,

**5-10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **5-11** καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλω τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,

**5-12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

**5-13** καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

**5-14** καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

Ἰακώβ), ἡ ρίζα τοῦ Δαβὶδ, γιὰ νὰ ἀνοίξει τὸ βιβλίον καὶ τὶς ἑπτὰ σφραγίδες τοῦ.

**5-6** Καὶ εἶδα στὸ μέσο τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἀνάμεσα στους πρεσβυτέρους, Ἀρνίον νὰ ἔχει σταθεῖ σαν σφαγμένο, ἔχοντας κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμούς ἑπτὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ποὺ ἀποστέλλονται σὲ ὅλη τὴ γῆ.

**5-7** Καὶ ἦρθε καὶ ἔλαβε (τὸ βιβλίον) ἀπὸ τὸ δεξιὸ χέρι ἐκείνου ποὺ κάθεται πάνω στὸ θρόνο.

**5-8** Καὶ ὅταν ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα ὄντα τὰ γεμάτα ζωὴ καὶ οἱ εἴκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι ἔπεσαν μπροστὰ στὸ Ἀρνίον ἔχοντας ὁ καθένας κιθάρα καὶ φιάλες χρυσῆς γεμάτες θυμιάματα, ποὺ εἶναι οἱ προσευχὲς τῶν ἁγίων.

**5-9** Καὶ ψάλλουν ᾠδὴ καινούργια λέγοντας. Ἄξιός εἶσαι νὰ λάβεις τὸ βιβλίον καὶ ν' ἀνοίξεις τὶς σφραγίδες τοῦ, γιὰτὶ σφάχτηκες καὶ μᾶς ἀγόρασες γιὰ τὸ Θεὸ με τὸ αἷμα σου, ἀπὸ κάθε φυλὴ καὶ γλῶσσα καὶ λαὸ καὶ ἔθνος

**5-10** καὶ τοὺς ἔκανες (ὅσους εξαγόρασες) βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ μᾶς, καὶ θὰ βασιλέψουν (πνευματικά) στὴ γῆ.

**5-11** Καὶ εἶδα, καὶ ἄκουσα σαν φωνὴ ἀγγέλων πολλῶν κυκλικά, γύρω ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ ἀπὸ τὰ ὄντα τὰ γεμάτα ζωὴ, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους. Καὶ ἦταν ὁ ἀριθμὸς τοὺς μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,

**5-12** λέγοντας με μεγάλη φωνή. Ἄξιο εἶναι τὸ Ἀρνίον τὸ σφαγμένο νὰ λάβει τὴ δύναμη καὶ τὸν πλοῦτο καὶ τὴ σοφία καὶ τὴ ἰσχὺ καὶ τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα καὶ τὴν εὐλογία.

**5-13** Καὶ κάθε κτίσμα ποὺ ὑπάρχει στὸν οὐρανὸ καὶ πάνω στὴ γῆ καὶ κάτω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ πάνω στὴ θάλασσα, καὶ ὅσα εἶναι μέσα σ' αὐτὰ ὅλα τὰ ἄκουσα νὰ λένε. Σ' αὐτὸν ποὺ κάθεται πάνω στὸ θρόνο καὶ στὸ Ἀρνίον (ἀνήκει) ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος στους αἰῶνες τῶν αἰώνων.

**5-14** Καὶ τὰ τέσσερα ὄντα τὰ γεμάτα ζωὴ ἔλεγον. Ἀμήν. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσκύνησαν.

## 2.1. Το σφραγισμένο βιβλίο και το Αρνίον.

Ο Ιωάννης βλέπει όραση Θεού, όπως είπαμε, που δεν έχει ανθρώπινα χαρακτηριστικά, γιατί το «Αρνίο» εμφανίζεται χωριστά για να κάνει πιο έντονη τη σημασία της ενανθρώπισης του Υιού, και τις μεγάλες από αυτήν δωρεές προς την ανθρωπότητα. Όμως, λέει ότι βλέπει στο μέρος του «δεξιού χεριού» του Θεού, ένα βιβλίο. Αυτό σημαίνει ότι στην πιο τιμητική θέση υπάρχει αυτό το βιβλίο που είναι μέσα και έξω γραμμένο, και σφραγισμένο με επτά σφραγίδες.

Ο Μπηντ λέει γι' αυτό: **«Βιβλίο. Το όραμα αυτό αντιπροσωπεύει τα μυστήρια της Αγίας Γραφής, που ανοίγονται μπροστά μας με την ενανθρώπιση του Κυρίου. Και το αρμονικό του σύνολο περιέχει, ως το πούμε έτσι, την Παλαιά Διαθήκη εξωτερικά, και την Καινή εσωτερικά».** Δηλαδή το εξωτερικό γράψιμο αντιστοιχεί στην Παλιά Διαθήκη, επειδή αυτή βλέπει εξωτερικά τους αγώνες των Δικαίων, ενώ το εσωτερικό αντιστοιχεί στην Νέα (Καινή) διότι αυτή διδάσκει ότι μέσα μας γίνονται οι πνευματικές μάχες, και μέσα μας γίνεται η αληθινή δικαίωση, διότι η «Βασιλεία του Θεού είναι μέσα μας».<sup>36</sup> Αν και οι περισσότεροι ερμηνευτές θεωρούν απλά ότι, κατά την κοσμική άποψη, το βιβλίο είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του, ο Αιδέσιμος Μπηντ παίρνει περισσότερα στοιχεία εξετάζοντας την ετυμολογία των λέξεων «εσωτερικά» και «εξωτερικά». Έτσι γίνεται προφανές πως ότι είναι «εσωτερικά» είναι πολύ καλύτερα σφραγισμένο από ότι είναι «εξωτερικά». Και ότι η Παλιά Διαθήκη για τον εξωτερικό τρόπο προσέγγισης των καταστάσεων είναι μικρότερης αξίας σε σχέση με την Νέα, η οποία βρίσκεται εσωτερικά, και με τρόπο εσωτερικό δηλαδή πνευματικό, όχι μόνο ερμηνεύει την Παλαιά, αλλά προσθέτει απαραίτητες εξηγήσεις για την πνευματική ερμηνεία των συμβαινόντων μέσα στις ψυχές των ανθρώπων, και φανερώνει τις επιδράσεις πάνω μας των αγαθών και πονηρών πνευμάτων, δίνοντας μια βαθύτερη κατανόηση όλης της Δημιουργίας.

Ένας ισχυρός άγγελος φωνάζει προς όλους όσους βρίσκονται στον Ουρανό, στη Γη, και στα καταχθόνια, ποιος είναι άξιος να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις επτά σφραγίδες του. Αλλά δεν βρισκόταν κανείς που να μπορεί έστω και να το κοιτάξει. Οι σφραγίδες τοποθετούνται από όποιον έχει την κατοχή ενός πράγματος, για να μην επιτρέψουν σε κάποιον άλλο την παράνομη χρήση του. Επειδή εδώ το βιβλίο βρίσκεται στην κατοχή του ίδιου του Θεού, κανείς εκτός του ίδιου ή ατόμου της πλήρους εμπιστοσύνης Του και εξουσιοδότησής Του, δεν μπορεί να το ανοίξει. Και εφόσον **«πάντες εξέκλιναν άμα ηχρειώθησαν»** (Ρωμ. 3:12) κατά τον Απόστολο, είναι προφανές ότι όχι μόνο δεν βρίσκεται κάποιος να είναι πλήρως αγαπητός στο Θεό, αλλά και ελεγχόμενοι όλοι από τη συνείδησή τους, δεν τολμούν να κοιτάξουν σ' αυτό. Ούτε οι άγγελοι στον Ουρανό δεν ήταν ικανοί να αντικρύσουν την φωτεινή σαν συνεχή αστραπή διδασκαλία της αγάπης που περιέχεται στην Καινή Διαθήκη.

**«Ικανοί»**, λέει ο Μπηντ: **«Ούτε ένας άγγελος, ούτε ένας από τους δικαίους, παρόλο που λύθηκαν από τα δεσμά της σάρκας, ήταν σε θέση να αποκαλύψει, ούτε να ερευνήσει στα μυστήρια του θείου νόμου, ούτε να εξετάσει το βιβλίο, που σημαίνει να μελετήσει τη φωτεινότητα της χάρις της Καινής Διαθήκης. Διότι ακόμα και τα παιδιά του Ισραήλ δεν μπορούσαν να κοιτάξουν στο πρόσωπο του νομοθέτη (Μωυσή) της Παλαιάς Διαθήκης, η οποία έχει σαν εσωτερικό μέρος της τη Νέα».**

Ένας από τους πρεσβυτέρους παρηγορεί τον Ιωάννη, πληροφορώντας τον ότι υπάρχει νικητής, από την φυλή του Ιούδα και απόγονος του Δαβίδ: «νίκησε ο λέων που είναι από τη φυλή του Ιούδα, η ρίζα του Δαβίδ»... Αναφέρεται στα λόγια του πατριάρχη Ιακώβ που προφήτευαν ότι ο Χριστός θα γεννηθεί από τη γενιά του Ιούδα, παιδιού του Ιακώβ, ο οποίος γι' αυτό θα δοξασθεί από τη δόξα του Χριστού: **«Ιούδα, εσένα ως δοξάσουν οι αδελφοί σου... θα σε προσκυνήσουν οι υιοί του πατρός σου»...**

<sup>36</sup> «Ίδου γαρ η βασιλεία του Θεού εντός υμών έστιν» (Λουκ. 17:21), λέγει ο Κύριος.

Και αμέσως για τον Χριστό: «...εκ βλαστού, υιέ μου, ανέβης· αναπεσών<sup>37</sup> (δηλ. σαν για ξεκούραση) εκοιμήθης σαν λέων και σαν σκύμνος (λιονταράκι)· ποιος θα τον σηκώσει»; Αν ο Χριστός από μόνος του (με τη θέλησή του) υπέμεινε τα πάθη που τον οδήγησαν στον θάνατο, ποιος θα τον σηκώσει, από τον προσωρινό πάντως αυτόν ύπνο, άλλος από τον εαυτό Του αφού αυτός, σαν Θεός, έτσι τα θέλησε να συμβούν; Δεν είναι μόνο άνθρωπος ο Μεσσίας Ιησούς Χριστός αλλά και Θεός. Γι' αυτό ο Ιακώβ τονίζει «**τις εγερει αυτόν**»;<sup>38</sup>

Γιατί όμως νίκησε ο Ιησούς; Διότι **«αυτός αμαρτίαν δεν έπραξε, ούτε βρέθηκε δόλος στο στόμα του»**, όπως λέει<sup>39</sup> ο απόστολος Πέτρος. Και διότι στο θέλημα του Πατρός έγινε **«υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού»** (Φιλ. Β 8). Βλέπει λοιπόν ότι ο μόνος που έχει την απαιτούμενη τελειότητα για να κρατά το βιβλίο είναι το «αρνίο», ο άνθρωπος Ιησούς, ο εγγύτερα στο θρόνο του Θεού. Είναι **«έν μέσω του θρόνου και των τεσσάρων ζώων και έν μέσω των πρεσβυτέρων»**, δηλ. είναι στο κέντρο όλων των δημιουργημάτων αλλά και του θρόνου του Θεού. Διά του αρνίου επομένως δίνεται η χάρη του Θεού προς όλα τα άλλα δημιουργήματα, και ο Ιωάννης εξηγεί ότι έχει **«κέρατα επτά και οφθαλμούς επτά, τα οποία είναι τα επτά πνεύματα του Θεού που αποστέλλονται σε όλη τη γη»**. Και «επτά πνεύματα» είπαμε ότι σημαίνει κάθε χάρισμα του Αγίου Πνεύματος, κάθε ενέργεια του Πνεύματος που εισάγει τους πιστούς στην Εκκλησία και τους τελειοποιεί. Κυρίως η φωτισμένη διδασκαλία και τα Μυστήρια δια των οποίων γίνεται και παραμένει κάποιος Χριστιανός.

**2.2.** Ότι όλα αυτά τα δώρα τα ελάβαμε από το Αρνίο, τον ενανθρωπίσαντα Λόγο, το αναγνωρίζουν όλα τα δημιουργήματα, με πρώτα τα κορυφαία, τέσσερα «ζώα» από τον πνευματικό κόσμο (αγγέλους), και τους είκοσιτέσσερεις πρεσβυτέρους από την μεριά των ανθρώπων. Ψάλλουν καινούργια ωδή λέει ο Ιωάννης, μια διαρκή ευχαριστία προς το Αρνίο, **«γιατί σφάχτηκες και μας αγόρασες για το Θεό με το αίμα σου, από κάθε φυλή και γλώσσα και λαό και έθνος»**. Και δεν έδωσε απλώς τη σωτηρία αλλά γέμισε τους πιστούς με κάθε είδος ευλογίας καθιστώντας τους **«βασιλείς και ιερείς του Θεού μας, και θα βασιλέψουν (πνευματικά) στη γη»**. Πραγματικά η δύναμη του λόγου του Κυρίου, έτσι όπως καταγράφεται στα ευαγγέλια, είναι διαλυτική των αμαρτωλών συνηθειών και παθών, εγείρει νεκρούς στο πνεύμα **«αφέωνταί σοι αι αμαρτίαι»** (Ματθ. Θ 2), και στο σώμα **«σοι λέγω έγειρε και περιπάτει»**.<sup>40</sup>

Η βασιλεία του Θεού που δόθηκε αρχικά στους ανθρώπους, κατά την δημιουργία τους, ήταν εξωτερική επί όλων των γήινων κτισμάτων: **«...και να εξουσιάζετε των ιχθύων της θαλάσσης, και των πετεινών του ουρανού, και πάντων των κτηνών, και πάσης της γης, και πάντων των ερπετών των ερπόντων επί της γης»** (Γεν. 1:28). Η πνευματική βασιλεία ήταν κρυμμένη στην υπακοή στα προστάγματα του Θεού και στο «ξύλο της ζωής», την προτύπωση του

Σταυρού. Η υπόλοιπη Παλαιά Διαθήκη μαρτυρεί ότι η εντολή απομάκρυνσης από τον Παράδεισο των πρωτοπλάστων ήταν αδύνατο να ανακληθεί λόγω της πληθώρας της αμαρτίας, για την οποία αντί σωτηρίας, οι τότε άνθρωποι καταστράφηκαν με κατακλυσμό, πλην των οκτώ μελών της οικογενείας του Νώε. Η ανθρωπότητα είχε φτάσει στη



Άγιος Ιάκωβος ο αδελφόθεος

<sup>37</sup> Ο «αναπεσών» Ιησούς παρίσταται αγιογραφικά σαν μισοξαπλωμένος, στο Πρωτάτο του Αγίου Όρους.

<sup>38</sup> «'Ιουδα, σέ αίνέσαισαν οί άδελφοί σου· ...προσκυνήσουσί σοι οί υίοι τοῦ πατρός σου. σκύμνος λέοντος 'Ιουδα· έκ βλαστοῦ, υιέ μου, ανέβης· αναπεσών έκοιμήθης ώς λέων και ώς σκύμνος· τίς εγερει αυτόν»; (Γεν. 49:8-9).

<sup>39</sup> «...ος αμαρτίαν ουκ εποίησεν, ουδέ ευρέθη δόλος εν τω στόματι αυτού» (1η Πέτ. 2:22).

<sup>40</sup> Ματθ. 9:6 και Μαρ. 2:11 ή «το κοράσιον, σοι λέγω, έγειρε» (Μαρ. 5:41) κλπ.



χαμηλότερη πνευματικά στάθμη της όταν γεννήθηκε ο Σωτήρας. Ακόμα και ο λαός που έπρεπε πρώτος να τον υποδεχτεί και να γνωρίζει τα πάντα γι' Αυτόν ήταν παρασυρμένος σε εξωτερικά κινήματα κατά των Ρωμαίων, και αντί της διδασκαλίας του νόμου του Θεού, δεχόταν τα προστάγματα των πρεσβυτέρων (πλουσίματος χεριών και ποτηριών και άλλων πολλών)<sup>41</sup> που κρατούσαν το νου του σε πλήρη συσκότιση.

Στο σημείο λοιπόν αυτό, ο Ιωάννης, μας περιγράφει την διαρκή ευχαριστία προς το «Αρνίο» Ιησού Χριστό, που γίνεται στον Ουρανό, γιατί με τη θυσία του άνοιξε τη βασιλεία Του και στο ανθρώπινο γένος. Το ότι θα βασιλέψουν οι άγιοι στη γη, σημαίνει ότι, οι Απόστολοι πρώτα και όλοι οι άγιοι πιστοί κατόπιν, καθαροί από το προπατορικό αμάρτημα και τα πάθη, δια των μυστηρίων της Εκκλησίας, αποκτούν εξουσία υλική και πνευματική, για να υπερνικούν τον κόσμο και τον διάβολο: **«Ιδού σας δίνω την εξουσία να πατάτε πάνω σε όφεις και σκορπιούς και σε όλη την δύναμη του εχθρού (διαβόλου) και τίποτε δεν θα σας βλάψει»** (Λουκ. 10:19, Ματθ. 10:1 κλπ). Αυτό το δώρο δίνεται σαν αποτέλεσμα της βασιλικής ιδιότητας του Χριστού, ενώ από την αρχιερατική του ιδιότητα εγκαινιάζεται η πνευματική και αναίμακτη ιεροσύνη.

Το βασιλικό και ιερατικό χάρισμα, δεν υπάρχουν μόνο εξωτερικά αλλά και εσωτερικά, γιατί εκκλησία και ναός του Θεού είναι κάθε πιστός. Όταν ο νους του ανθρώπου ελευθερωθεί από τη δουλεία των παθών, εξουσιάζει σαν βασιλιάς τις αισθήσεις και χαλιναγωγεί τις άλογες ορμές του σώματος, αντί να κατευθύνεται απ' αυτές. Και μπορεί να ιεουργεί εσωτερικά στην ψυχή του διά της επικλήσεως του παντοδυνάμου ονόματος του Κυρίου, καθαριζόμενος και αγιαζόμενος από Αυτόν. Επειδή μέσα σε κάθε πιστό περιέχεται το όλο της Εκκλησίας, στο βαθμό που αυτός μπορεί να το φέρει, έχομε από τους πνευματικούς διδασκάλους για τα ίδια θέματα μια εξωτερική και μια εσωτερική ερμηνεία, που και οι δύο έχουν πνευματική βάση και είναι ωφέλιμες. Ο **Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος**, σαν παράδειγμα, δίνει για τα Χερουβικά «ζώα» του θρόνου του Θεού στο όραμα του Ιεζεκιήλ, που ομοιάζουν με αυτά που είδε ο Ιωάννης, την εξής εσωτερική ερμηνεία, που συμπληρώνει όσα είπαμε για τα κατ' εξοχήν ζωντανά αυτά όντα: **«Νομίζομε ότι ο άνθρωπος είναι το λογικό (της ψυχής). Ο λέων το θυμικό. Ο μόσχος το επιθυμητικό. Ο αετός η συνείδηση, που είναι ψηλότερα από τα άλλα, το οποίο είναι αυτό που λέγεται από τον Παύλο πνεύμα του ανθρώπου»<sup>42</sup> ...**

### Κείμενο :

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ

στη δημοτική: **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ**

**(Οι επτά σφραγίδες)**

Και εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν ἐπτὰ σφραγίδων· καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνὴ βροντῆς· ἔρχου.

**6-2** καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

Και εἶδα, ὅταν ἄνοιξε τὸ Ἀρνίον μίαν ἀπὸ τῆς ἐπτὰ σφραγίδες, τότε ἄκουσα ἕνα ἀπὸ τὰ τέσσερα ὄντα τὰ γεμάτα ζωὴ νὰ λέει, ὡς φωνὴ (με τὴ δύναμη) βροντῆς. Ἐλα.

**6-2** Καὶ εἶδα, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ αὐτός που κάθεται πάνω του νὰ ἔχει τόξο, καὶ του δόθηκε στέφανι καὶ ἐξῆλθε (ἐμφανίστηκε στο προσκήνιο τῆς ἱστορίας) νικώντας καὶ γιὰ νὰ νικήσῃ (οριστικά ὡς τὸ τέλος).

<sup>41</sup> Μάλιστα καυχιόντουσαν γι' αυτές τις προλήψεις και τις ονόμαζαν «παράδοση των πρεσβυτέρων» (Μαρκ. 2 5). Γι' αυτό και η έντονη επιτίμηση του Κυρίου προς αυτούς: «Ουαί υμίν, γραμματεῖς και Φαρισαῖοι υποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἐξωθεν τοῦ ποτηρίου και τῆς παροψίδος, ἐσωθεν δε γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς και ἀδικίας» (Ματ. Κγ 25).

<sup>42</sup> «ΣΗΜΑΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΕΖΕΚΙΗΛ» (MPG 36, σ. 665): **«Νομίζομεν τὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸ λογικόν· τὸν λέοντα, τὸ θυμικόν· τὸν μόσχον, τὸ ἐπιθυμητικόν· τὸν αἰετὸν, τὴν συνείδησιν ἐπικειμένην τοῖς λοιποῖς, ὃ ἐστὶ πνεῦμα παρὰ Παύλου λεγόμενον τοῦ ἀνθρώπου»...**

**6-3** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· ἔρχου.

**6-4** καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθήμενῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

**6-5** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **6-6** καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης.

**6-7** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· ἔρχου.

**6-8** καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος, καὶ ὁ Ἄδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

**6-9** Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον· **6-10** καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλη λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; **6-11** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρὸν, ἕως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

**6-12** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμός μέγας ἐγένετο, καὶ

**6-3** Καὶ ὅταν ἀνοίξε τὴ σφραγίδα τὴ δεύτερη, ἀκουσα το δεύτερο ον, το γεμάτο ζωή, να λέει. Ἐλα.

**6-4** Καὶ ἐξῆλθε (εμφανίστηκε στο προσκήνιο τῆς ιστορίας) ἄλλος ἵππος, κοκκινωπός, καὶ σ' αὐτὸν που κάθεται πάνω του δόθηκε να πάρει τὴν εἰρήνη ἀπὸ τὴ γῆ καὶ να ἀλληλοσφαχτοῦν, καὶ του δόθηκε μεγάλη μάχαιρα.

**6-5** Καὶ ὅταν ἀνοίξε τὴ σφραγίδα τὴν τρίτη, ἀκουσα το τρίτο ον το γεμάτο ζωή να λέει. Ἐλα. Καὶ εἶδα, καὶ ἰδοὺ ἵππος μαύρος, καὶ αὐτός που κάθεται πάνω του να ἔχει ζυγαριά στο χέρι του.

**6-6** Καὶ ἀκουσα σαν μια φωνή ἀπὸ το μέσο των τεσσάρων γεμάτων ζωή ὄντων να λέει. Ἐνας χοίνικας σιτάρι για ἓνα δηνάριο, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθάρι για ἓνα δηνάριο· ἀλλὰ το λάδι καὶ το κρασί μην τα πειράξεις.

**6-7** Καὶ ὅταν ἀνοίξε τὴ σφραγίδα τὴν τέταρτη, ἀκουσα τὴ φωνή του τέταρτου γεμάτου ζωή ὄντος να λέει. Ἐλα.

**6-8** Καὶ εἶδα, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός (δηλ. χλωμός, ἢ κιτρινοπράσινος) καὶ αὐτός που κάθεται πάνω του ἔχει ὄνομα ο Θάνατος, καὶ ο Ἄδης ἀκολουθοῦσε μαζί του. Καὶ του δόθηκε ἐξουσία πάνω στο ἓνα τέταρτο τῆς γῆς, για να σκοτώσει με ρομφαία (μάχες με ὅπλα) καὶ με λιμό (πείνα) καὶ με θάνατο (κάθε εἶδους) καὶ ἀπὸ τα θηρία τῆς γῆς.

**6-9** Καὶ ὅταν ἀνοίξε τὴν πέμπτη σφραγίδα, εἶδα κάτω ἀπὸ το θυσιαστήριο τις ψυχές των σφαγμένων για το λόγο του Θεοῦ καὶ για τὴ μαρτυρία που ἔδωσαν (υπερ) του Ἀρνίου.

**6-10** Καὶ ἔκραξαν με φωνή μεγάλη λέγοντας. Ὡς πότε, Δεσπότη ἅγιο καὶ ἀληθινέ, δε θα κρίνεις καὶ δε θα ἐκδικεῖσαι το αἷμα μας ἀπὸ αὐτοὺς που κατοικοῦν πάνω στη γῆ;

**6-11** Καὶ δόθηκε σε καθέναν ἀπὸ αὐτοὺς στολὴ λευκή, καὶ τους εἰπώθηκε να ἀναπαυτοῦν ἀκόμα λίγο χρόνο, ὡσὸτου ολοκληρώσουν (τὴ μαρτυρία τους) καὶ οἱ σύνδουλοί τους καὶ οἱ ἀδελφοί τους που πρόκειται να θανατώνονται ὅπως καὶ αὐτοί.

**6-12** Καὶ εἶδα ὅταν ἀνοίξε τὴ σφραγίδα τὴν ἕκτη, καὶ ἐγένετο σεισμός μέγας. Καὶ ο ἥλιος

ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 6-13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη,

6-14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν·

6-15 καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δούλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρεων,

6-16 καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις· πέσατε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου,

6-17 ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

ἐγίνε μαύρος σαν σάκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγίνε σαν αἷμα.

6-13 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν στη γῆ ὅπως ἡ συκία ρίχνει τα ἀγουρα πρῶιμα σύκα της, ὅταν σείεται ἀπὸ δυνατὸ ἀνεμο.

6-14 Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀποχωρίστηκε (ἀπὸ το στερέωμα) σαν (ἀρχαῖο) βιβλίο που τυλίγεται ἐλικοειδῶς (κυλινδρικό). Καὶ κάθε ὄρος καὶ νῆσος μετακινήθηκαν ἀπὸ τον τόπο τους.

6-15 Καὶ (τότε) οἱ βασιλιάδες της γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ ἰσχυροί, καὶ κάθε δούλος καὶ ἐλεύθερος, ἔκρυσαν τους εαυτοὺς τους στα σπήλαια καὶ στους βράχους που εἶναι στα ὄρη.

6-16 Καὶ λένε στα ὄρη καὶ στα βράχια. Πέστε πάνω μας καὶ κρύψτε μας ἀπὸ το πρόσωπο ἐκείνου που κάθεται πάνω στο θρόνο καὶ ἀπὸ την ὀργή του Ἀρνίου.

6-17 Γιατί ἦρθε ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη της ὀργῆς τους, καὶ ποιος μπορεῖ να σταθεῖ (να τους ἀντιμετωπίσει);

### 3.1. Το ἀνοίγμα των σφραγίδων.

Το «Ἀρνίον» ἔχοντας ἀνοίξει το βιβλίον που ἀποκαλύπτει μυστήρια, ἀποσφραγίζει διαδοχικά τις σφραγίδες του. Ἀλλὰ **ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκεῖνος που ἀποκαλύπτεται με ἓνα πιο ἐποπτικό τρόπο τώρα**. Καὶ το λόγο του Θεοῦ τον συναντάμε σε ὅλα τα βιβλία της Ἀγίας Γραφῆς. Περισσότερο ὅμως σφραγισμένα, καὶ πιο ἀναγκαῖα για μελέτη, εἶναι τα ἐσωτερικά νοήματα της Παλιάς καὶ κυρίως της Καινῆς Διαθήκης. Γιατί ὁ ἀνθρώπος ὅταν ἀμελεῖ τη μελέτη του θεοῦ νόμου καὶ τα παραδείγματα ἐφαρμογῆς του, κινεῖται ἀντίστροφα, ἀντὶ να ἀποκαλύπτει στη διάνοιά του τα μυστήρια που κρύβονται στο λόγο του Θεοῦ, τα σφραγίζει. **«Αὐτὸς λοιπὸν που δὲν ἐπιδοθεῖ στη μελέτη, οὔτε ἐπιθυμεῖ να λύσει τον δεσμὸ της ἀγνοίας, λέγεται ὅτι σφραγίζει τον νόμο»** λέει ὁ Μέγας Βασίλειος. Στην πραγματικότητα ἐπισφραγίζει την ἀγνοία του, δὲν την σφραγίζει ἀπλῶς, διότι ἤδη ὑπάρχει μια δυσκολία στον να ἀντιληφθεῖ κανεῖς το ἐσωτερικὸ περιεχόμενον του λόγου των Γραφῶν, του νόμου του Μωυσῆ καὶ του πνευματικὸ νόμου της Καινῆς Διαθήκης, ἡ ὁποία δυσκολία εἶναι ἓνα πρῶτο «σφράγισμα». Ὅπως πάλι λέει ὁ Μ. Βασίλειος **«ἔχει σφραγισθεῖ ὁ νόμος με ἀσάφεια καὶ με το να μὴ εἶναι εὐληπτος στους τυχόντες, για την ἐπιζητούμενη ἀναγκαῖα ἐξάσκηση»**.<sup>43</sup>

Αὐτὸ που πρέπει να κάνει καθένας ἀπὸ εμᾶς, το κάνει το «Ἀρνίον», ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, για λογαριασμὸ ὄλων μας, δίνοντάς μας, δια του Ἰωάννου καὶ της Ἀποκάλυψης, τη βαθύτερη γνώση καὶ ἐρμηνεία των Γραφῶν, χωρὶς βέβαια να παύει ἡ ἀναγκαιότητα καὶ της δικῆς μας προσπάθειας, για να γίνει τελικά αὐτὴ κτήμα μας.

<sup>43</sup> Ἀπὸ την ἐρμηνεία στο 8ο κεφ. του προφήτη Ησαΐα, ὅπου καταλήγει ὅτι οἱ (αυτο)σφραγιζόμενοι στην ἀγνοία θα γίνουν φανεροὶ την ἡμέρα της Κρίσης, ὅταν γίνει ἡ ἀποκάλυψη των κρυπτῶν φανερῆ σε ὄλους: «Ἐσφραγίσται δὲ ὁ νόμος ἀσάφεια καὶ τῶ μὴ εὐληπτος εἶναι τοῖς τυχοῦσι, διὰ τὴν ἀναγκαίως ἐπιζητούμενην τοῦ νόμου γυμνασίαν. Ὁ τοίνυν μὴ ἐπιδοῦς ἑαυτὸν τῇ μελέτῃ, μηδὲ λύειν τὸν τῆς ἀγνοίας δεσμὸν ἐπιθυμῶν, σφραγίζειν τὸν νόμον λέγεται, ὅς φανερωθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποκαλύψεως. Φανεροὶ γὰρ ἔσονται οἱ σφραγίζοντες τὸν νόμον, τοῦ μὴ μαθεῖν».

Γιατί όμως μόνο ο Ιησούς μπορεί να κάνει αυτή την αποκάλυψη; Διότι πρόκειται να μας μιήσει στην υπερβάλλουσα αγάπη του Θεού προς εμάς και στην ανάγκη να ανταποκριθούμε και εμείς ανάλογα, οπότε ποιος έχει αποδείξει την μεγάλη δύναμη της αγάπης καλύτερα από το σφαγέν για χάρη μας «Αρνίο»; Η επιβεβαίωση ότι είναι, ο Ιησούς, ο μόνος αληθινός φορέας τέλειας αγάπης προς το Θεό και τον συνάνθρωπο, δίνεται από τον καθήμενο επί του θρόνου δικαιοκρίτη Θεό, ο οποίος, ως μόνο άξιο, του παραδίδει το βιβλίο των αποκαλύψεων, όταν ουδείς άλλος τολμά όχι να το διεκδικήσει αλλά ούτε να το ατενίσει: *«γιατί κανείς δε βρέθηκε άξιος να ανοίξει το βιβλίο ούτε να το βλέπει»* (5-4).

Αυτό το βιβλίο ανοίγει ο Ιησούς Χριστός, και χρησιμοποιεί, σαν μάρτυρα και μεταδότη των αποκαλύψεων, τον πιο αγαπημένο του μαθητή, τον έτσι χαρακτηρισμένο<sup>44</sup> Ιωάννη το Θεολόγο. Πρέπει λοιπόν αυτά που θα μας πει να μην τα δούμε σαν μια διαδοχή ψυχρά υπολογισμένων καταστάσεων, αλλά σαν μια πολύ υψηλού επιπέδου εκδήλωση αγάπης, αλλά και σοφίας και δικαιοσύνης, του Θεού και του «Αρνίου».

**Ανοίγονται επτά σφραγίδες.** Από τον αριθμό τους καταλαβαίνουμε ότι αφορούν το σύνολο της ιστορίας. Δεν αναφέρεται κάποιος συγκεκριμένος τόπος στον οποίο ισχύουν, επομένως έχουν παγκόσμια εφαρμογή. Άλλοτε εφαρμόζονται στο ένα μέρος και άλλοτε στο άλλο. Στον καιρό όμως της Παγκοσμιοποίησης σε όλη τη Γη συγχρόνως.

**Στην πρώτη σφραγίδα εξέρχεται ίππος λευκός,** και ο καθισμένος πάνω σ' αυτόν έχει τόξο, και του δόθηκε στεφάνι, και εξήλθε νικώντας και για να νικήσει (οριστικά ως το τέλος). Πρόκειται για τους Αγίους Αποστόλους λέει ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος (σελ. 149), που μεταφέρει την ερμηνεία που κάνει ο άγιος Ανδρέας Καισαρείας. Αν το δούμε διαχρονικά, είναι οι περίοδοι μετάδοσης του Ευαγγελικού λόγου στην Ιστορία. Με το τόξο κατευθύνονται τα βέλη του λόγου του Θεού εναντίον των δαιμόνων, για να ελευθερωθούν οι άνθρωποι από την κυριαρχία τους. Στην προς Εφεσίους επιστολή του ο απόστολος Παύλος όταν περιγράφει την πολεμική πανοπλία του Χριστιανού, αντί για τόξο έχει μάχαιρα: **«και την μάχαιραν του Πνεύματος (να δεχθείτε), το οποίο είναι ρήμα Θεού»** (Εφ. Στ 17). Ο πρώτος καβαλάρης εξέρχεται με την φωνή του πρώτου ζώου, του λιονταριού, που αντιστοιχεί στον Ευαγγελιστή Μάρκο. Σε σχέση και με την εσωτερική ερμηνεία που κάνει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, το κάλεσμα του λευκού ίππου, από το όμοιο με λιοντάρι πνευματικό ον, δείχνει το μεγάλο θυμό με τον οποίο ως λέων ο Κύριος επιτίθεται στον σφετεριστή της εξουσίας του διάβολο, τον ως λέοντα επίσης φοβίζοντα και κατεξουσιάζοντα τους απομακρυσμένους από τη χάρη του Θεού ανθρώπους. Είναι επόμενο νικητής να είναι πάντα στις μάχες αυτές ο Χριστός και οι Χριστιανοί που ακολουθούν το παράδειγμά Του.

**Στην δεύτερη σφραγίδα** εξήλθε, δηλ. εμφανίστηκε για κάποιο διάστημα στο προσκήνιο της ιστορίας, **άλλος ίππος, πυρρός, δηλ. κοκκινωπός.** Και σ' αυτόν που κάθεται πάνω του δόθηκε να σηκώσει την ειρήνη από τη γη και να αλληλοσφαχτούν, και **του δόθηκε μεγάλη μάχαιρα.** Είναι περίεργο από πρώτη άποψη το ότι από τα αγιότατα όντα που διαδίδουν τον ευαγγελικό λόγο έρχεται η εντολή να βγει σε δράση ένας μισάνθρωπος ίππος, δηλ. **να πάρει ισχύ ένα αιμοβόρο σύστημα διακυβέρνησης.** Αυτό αν το εξετάσουμε βαθύτερα θα καταλάβουμε πιο εύκολα γιατί γίνεται, και ποια ωφέλεια θα υπάρξει στην Εκκλησία.

Να επισημάνουμε αρχικά, ότι τα όντα αυτά τα γεμάτα μάτια δεν έχουν τις δικές μας πεπερασμένες ικανότητες. Δεν βλέπουν σαν κι εμάς ένα ελάχιστο μέρος των συμβαινόντων της δικής μας ψυχής, αλλά έχουν εποπτική εικόνα από όλες τις ψυχές συγχρόνως. Όχι τέλεια όπως ο Θεός, αλλά μπορούν όπως εμείς παρατηρούμε τα φώτα μιας πόλης από ψηλά, να εποπτεύουν τις ψυχές, και όχι μόνο τα σώματα. Όπως εμείς κοιτάμε εξωτερικά ένα δένδρο ή μια

<sup>44</sup> Ονομάζεται μονολεκτικά «Ηγαπημένος» ο Ιωάννης.

ομάδα δένδρων και βλέπομε ότι είναι πχ σε ανθοφορία ή υποφέρουν από ξηρασία, έτσι αυτά τα όντα με τα μάτια τους που είναι πνευματικά, βλέπουν καθαρά αν οι ψυχές είναι προσκολλημένες στο Θεό, όπως έλεγε ο Δαβίδ **«εκολλήθη η ψυχή μου οπίσω Σου»** (ψαλ. 62ος,9) ή είναι παραπλανημένες από κοσμικές ή δαιμονικές αντιλήψεις και πάθη, κατά το **«επλανήθην ως πρόβατον απολωλός»** (ψαλ. 118ος, 176) όπως είπε επίσης ο ίδιος ψαλμωδός.

Μάλιστα έχοντας μάτια μπροστά και πίσω, βλέπουν μέσα στο χρόνο. Μπορούν να αντιληφθούν το παρελθόν μιας ψυχής, δηλ. αν βαπτίστηκε, αν αμάρτησε, αν μετανόησε κλπ, και σε ποια κατάσταση βρίσκεται στο παρόν και τι επιθυμεί, και αντιλαμβάνονται τι μπορεί να της συμβεί στο μέλλον. Δηλαδή οι ικανότητές τους είναι πολύ ανώτερες από αυτές των ανθρώπων. Γι' αυτό και η θέση τους είναι η εγγύτερη όλων των δημιουργημάτων στο θρόνο του Θεού. **Αλλά η Υπεραγία Θεοτόκος, είναι ο ζωντανός θρόνος του Θεού**, όπου και αν βρίσκεται: στον Ουρανό με τους αγγέλους, ή για άμεση βοήθεια των πιστών, στη Γη. Οπότε με τη μεσολάβησή της οι αποφάσεις των τεσσάρων όντων φιλτράρονται προς όφελός μας. Εμπειρίες διευρυμένης και πνευματικής γνώσης, συμβαίνει κάποιες φορές να ζουν άνθρωποι του Θεού σε ένα βαθμό, αλλά ούτε να τις εκφράσουν με λόγια δεν μπορούν, όπως έλεγε ο απόστολος Παύλος,<sup>45</sup> γιατί υπερβαίνουν πολύ τα ανθρώπινα. Η κρίση των γεμάτων ζωή όντων, επομένως, είναι αποτέλεσμα ορθής γνώσης της κατάστασης της ψυχής των ανθρώπων.

Το ανθρώπινο γένος διάλεξε από τον Παράδεισο ακόμη, να ακολουθεί τον επικίνδυνο δρόμο της γνώσης όχι μόνο του καλού αλλά και του κακού,<sup>46</sup> και πολλοί επιμένουν σ' αυτόν παρά την απελευθέρωση που πρόσφερε με την θυσία του υιός του Θεού, για τον οποίο είχε προφητευθεί **«ότι πριν να γνωρίσει ή να προτιμήσει τα πονηρά, θα επιλέξει το αγαθό»** (Ησ. Ζ 15). Δια της διδασκαλίας του Κυρίου Ιησού, που ακολουθούσε το παράδειγμά του, αλλά και το παράδειγμα της Παναγίας μητρός Του, ξεκίνησε η ανάκληση του νου της ανθρωπότητας από το σκοτάδι των πονηρών διαλογισμών: **«Ακούσατε ότι ειπώθηκε στους αρχαίους, μην φονεύσεις... Εγώ όμως σας λέγω ότι όποιος οργίζεται προς τον αδελφό του θεληματικά, ένοχος θα είναι στην κρίση»** (Ματθ 5:21-22). Και **«Ακούσατε ότι ειπώθηκε στους αρχαίους, μη μοιχεύσεις. Εγώ δε σας λέγω ότι όποιος βλέπει γυναίκα με σκοπό την επιθυμία της, ήδη την εμοίχευσε στην καρδιά του»** (Ματθ 5:27-28)...

Αλλά δεν πίστεψαν όλοι στο λόγο του Θεού. Οι περισσότεροι εμμένουν στην κακία τους ή ζουν με αμέλεια. Τα τέσσερα ζώα του Ουρανού αφήνουν να εκδηλωθεί η κακή αυτή προτίμησή τους, και **να διδαχθούν πλέον οι άνθρωποι από τις συνέπειες των λανθασμένων επιλογών τους**. Διότι ελεύθερα πρέπει οι άνθρωποι να αποφασίζουν το καλό ή το κακό, αν θα τηρήσουν το νόμο του Θεού ή όχι. Αν και ο διάβολος ασκεί βία επάνω στους αμαρτωλούς θεωρώντας ότι έχει δικαιώματα σε βάρος τους, ο Θεός όμως και επειδή είναι Θεός αγάπης, και επειδή μας έπλασε ελεύθερα όντα, θέλει ελεύθερα να αποφασίζομε πιο είναι αυτό που μας συμφέρει. Τότε έχει νόημα και η Κρίση δικαίων και αμαρτωλών.

Μετά λοιπόν τη δωρεά της αγάπης του Θεού και του Αρνίου, που είναι η διάδοση του Ευαγγελικού κηρύγματος, δια του οποίου ανοίγεται η βασιλεία των Ουρανών σε όσους πιστέψουν, έρχεται η εποχή που η απομάκρυνση από το νόμο του Θεού δημιουργεί είδωλα μέσα στις ψυχές, συνοπτικά τριών κατηγοριών: **φιλαρχίας, φιλαργυρίας, και φιληδονίας**.

<sup>45</sup> Γιατί όχι μόνο τι είδε, αλλά ούτε τι άκουσε δεν ήταν δυνατόν να μας πει χωρίς να χάσει το υψηλό νόημά του, επειδή η σοφία των επουρανίων δυνάμεων δεν μπορεί να χωρέσει σε χοϊκά μυαλά. Υπάρχουν χαρισματικοί γέροντες με διορατικό χάρισμα, με το οποίο αντιλαμβάνονται τι υπάρχει στην ψυχή των ανθρώπων. Όταν όμως μπορούν να δουν που θα οδηγήσει μέσα στο χρόνο η κατάσταση μιας ψυχής, ή και περισσότερων, έχοντας το προορατικό χάρισμα, τότε έχουν ακόμη τελειότερη εικόνα για να βοηθήσουν. Τέτοιοι γέροντες φτάνουν μέχρι την εποχή μας, με γνωστότερους τον γέρ. Πορφύριο (+1991), γέρ. Παΐσιο τον Αγιορείτη (+1994) και τον γέρ. Σωφρόνιο, που όντας ακόμα στη γη, με σάρκα και οστά, είχαν τέτοια χαρίσματα. Τα 4 «ζώα» έχουν κορυφαία όμως αποστολή και είναι ειδικά γι' αυτό το σκοπό γεμάτα με πολύ δραστικότερα «μάτια», αν και **δεν έχουν τη γνώση του Θεού που είναι άπειρη**.

<sup>46</sup> Γιατί ακολούθησαν τη συμβουλή που έδωσε ο όφισ **«ὅτι ἢ ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρὸν»**.

Επειδή προσπαθούν να κατορθώσουν όλοι το ίδιο είδωλο, δεν το πετυχαίνουν, γιατί δεν μπορούν όλοι να είναι άρχοντες, όλοι να είναι πλούσιοι, ή όλοι να απολαμβάνουν τα πάντα, οπότε βγάζουν μίσος προς τους άλλους ανθρώπους, που τους θεωρούν αντιπάλους, αλλά και προς τις αλήθειες του Ευαγγελίου γιατί τους ελέγχουν. **«Από πού έρχονται οι πόλεμοι και οι μάχες σε σας; Δεν έρχονται από εκεί, από τις ηδονές σας τις στρατευόμενες στα μέλη σας»;** λέει ο απόστολος Ιάκωβος, και συνεχίζει: **«επιθυμείτε και δεν έχετε, φονεύετε και αγωνίζεσθε, και δεν μπορείτε να πετύχετε. Μάχεσθε και πολεμείτε και δεν έχετε, για το να μην ζητάτε (από το Θεό). Ζητάτε και δεν λαμβάνετε διότι για κακό σκοπό ζητάτε, δηλ. για να ξοδεύσετε σε ηδονές»...** (Ιακ. Δ 1-5). Τελικά δεν καταφέρνουν οι μάχες κάτι καλό, αλλά όταν οι άνθρωποι ξεχάσουν το Θεό τότε δεν ζητούν από Αυτόν, ή αν ζητούν δεν ζητούν για το καλό τους, αλλά για τις περιστασιακές κοσμικές επιθυμίες τους, που μπορούν όλες να χαρακτηρισθούν σαν ηδονές, επειδή και η εξουσία και ο πλουτισμός προκαλούν μια αίσθηση ηδονικής ανάπαυσης πάνω σε μια γήϊνη, ασταθή και πρόσκαιρη βάση.

Όταν το κακό περισσεύσει, τότε ο Ιωάννης, που βρίσκεται στον Ουρανό, μας δείχνει ότι κατά το σωτηριώδες σχέδιο του Θεού, στο οποίο θέλει να μας μιήσει, τα μετά το πρώτο, τρία ουράνια όντα επιτρέπουν να εκφρασθεί η θέληση των αμελών και απίστων, **για να ξεκαθαρίσουν οι χαρακτήρες των ανθρώπων στο θέμα της πίστεως.** Μέσα από τις δοκιμασίες που έρχονται αναδεικνύονται οι στερεοί στην πίστη Χριστιανοί, ενώ καλούνται να αποφασίσουν αν θα μείνουν στην αμέλεια, στα πάθη, στην αποστασία ή και την εχθρότητά τους, όσοι υπήρξαν παλιότερα πιστοί, ή είναι δηλωμένοι άπιστοι και αντίχριστοι.<sup>47</sup> Ο Θεός που είδαμε ότι δεν θέλει τη χλιαρότητα στην πίστη, γιατί αυτή δεν σώζει, επιτρέπει να έρθουν δοκιμασίες, γιατί έτσι ωφελούνται οι πιστοί και οι καλοπροαίρετοι άπιστοι. Και ο απόστολος Παύλος πληροφορεί τους Κορινθίους, ότι η πολλή χάρη του Θεού στις Εκκλησίες της Μακεδονίας και η περίσσεια χαρά των πιστών, οφείλεται στην πολλή δοκιμασία με θλίψεις.<sup>48</sup> Τότε πλουτίζει η Εκκλησία με Αγίους Μάρτυρες.

Είναι αξιοπρόσεκτο ότι τα τέσσερα ζωντανά του Ουρανού δεν καλούν κάθε φορά ίππο και αναβάτη, αλλά μόνο τους ίππους. **Δηλ. δίνουν τη δυνατότητα να δράσουν οι πνευματικές δυνάμεις** (σαν καβαλάρηδες) που διέπουν (κατευθύνουν πνευματικά) μικρά ή μεγάλα σύνολα ανθρώπων, με το να τους επιτρέπεται η ανάλογη εξουσία και ισχύς στη Γη. Γι' αυτό χρησιμοποιείται ο ίππος, επειδή είναι παλιό σύμβολο ισχύος, και, σήμερα ακόμα, μονάδα μέτρησης ισχύος στην Φυσική. Ως ίπποι προλέγονται, από τον προφήτη Αμβακούμ και οι Απόστολοι, στους οποίους αναπαύεται το πνεύμα του Κυρίου: **«Κύριε θα επιβείς πάνω στους ίππους Σου, και η ιππασία σου σωτηρία».**<sup>49</sup> Όμως υπάρχουν και οι ίπποι - φορείς ειδωλολατρίας και ψευτο-πνευματικότητας που πατάσσονται από τον Κύριο: **«όλους τους ίππους των λαών θα πατάξω με πλήρη τύφλωση»** λέγει δια του προφήτη Ζαχαρία (κεφ. 12:4), εννοώντας το θάμπωμα που θα προκαλέσει στο νου του ειδωλολατρικού ιερατείου η εκτυφλωτική λάμψη του ευαγγελικού λόγου. Και ο **Αντίχριστος**, που θα προέρχεται από τη φυλή Δαν, **έχει τους δικούς του ίππους** επίσης, με τους οποίους θα τaráξει όλη τη γη.<sup>50</sup>

Με το κάλεσμα του πρώτου ίππου διαδίδεται από τους Αποστόλους και διαδόχους τους το Ευαγγέλιο, αλλά και αρκετοί αδόκιμοι στην πίστη και την αρετή βρίσκουν επίσης ευκαιρία να

<sup>47</sup> Θα υπάρξουν ακόμη και αντίχριστοι που θα προσέλθουν στην ευσέβεια, όπως καθαρά ο Κύριος το προσδιόρισε στον επίσκοπο της Εκκλησίας της Φιλαδελφείας.

<sup>48</sup> «Γνωρίζω δε υμίν, αδελφοί, την χάριν του Θεού την δεδομένην εν ταις εκκλησίαις της Μακεδονίας, ότι εν πολλή δοκιμή θλίψεως η περισσειά της χαράς αυτών, και η κατά βάθους πτωχεία αυτών επερίσσευσεν εις τον πλούτον της απλότητος αυτών»...(Β Κορ. 8:1).

<sup>49</sup> «...μη έν ποταμοίς ώργίσθης, Κύριε, η έν ποταμοίς ό θυμός σου; η έν θαλάσση τὸ ὄρημά σου; **ὅτι έπιβήση επί τούς ίππους σου, και η ίππασία σου σωτηρία»** (Αμβακ. 3:8).

<sup>50</sup> «...έκ Δαν άκουσόμεθα φωνήν ὀξύτητος ίππων αύτου, από φωνής χρεμετισμού ίππασίας ίππων αύτου έσεισθη πάσα ή γή...» (Ιερ. 8:16)

παρεμβάλουν ψευδοδιδασκαλίες. Αυτές έχουν την αναφορά τους στους επόμενους ίππους. Από την εποχή των Αποστόλων έχουμε αιρετικές διδασκαλίες, τις οποίες είναι απαραίτητο οι γνήσιοι κήρυκες του λόγου να τις απομονώνουν και να τις ξεσκεπάζουν. Έτσι παρέχεται μια επί πλέον ωφέλεια στην Εκκλησία, από την οριοθέτηση ψεύδους - αλήθειας, διότι, όπως είπαμε και άλλοτε, η αλήθεια επειδή είναι μοναδική, βρίσκεται ανάμεσα σε ψέματα που βρίσκονται δεξιά ή αριστερά της, δηλ. γεννώνται συνήθως από υπερβολή ή έλλειψη της. Οι δοκιμασίες βοηθούν να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα στο πνευματικό πεδίο, οι πιστοί να γίνουν στερεότεροι, και κάποιοι από αυτούς να αναδειχθούν μάρτυρες, αν και στο σωματικό και υλικό πεδίο υπάρχουν θλίψεις.

Οι πνευματικοί οδηγοί και διδάσκαλοι όπως ο Ιωάννης, είναι απαραίτητο να γνωρίζουν τις αντιτιθέμενες στην αλήθεια της Εκκλησίας διδασκαλίες, διότι πρέπει να τις αντιμετωπίζουν. **«Είναι σοφά καθορισμένο να παρατηρούνται οι αντιτιθέμενοι ιππείς, ώστε όπως ο ίδιος (ο Ιωάννης) αντλεί χαρά από την ευπραγία της Εκκλησίας, έτσι να μπορεί να αποκτήσει, επίσης, προσοχή από τις αντιξοότητες της, με την εκ των προτέρων γνώση τους»**, λέει ο Αιδέσιμος Μπηντ. Ο ίδιος ο Μπηντ, σαν αναβάτη των τριών ίππων, μετά τον πρώτο (λευκό), θεωρεί το διάβολο. Έτσι για τον **κόκκινο ίππο** λέει: **«Κατά της Εκκλησίας και προχωρώντας με νίκες (στο υλικό πεδίο) βγήκε ένας κόκκινος ίππος, δηλαδή, κακοήθεις άνθρωποι, αιμοσταγείς, από τον αναβάτη του (ίππου), τον διάβολο»**. Οπωσδήποτε μόνο στο διάβολο ταιριάζει το: **«του δόθηκε να πάρει την ειρήνη από τη γη και να αλληλοσφαχτούν, και του δόθηκε μάχαιρα μεγάλη»**. Παρατηρεί επίσης ο Μπηντ: **«Ωστόσο, έχουμε διαβάσει στο Ζαχαρία για τον κόκκινο ίππο του Κυρίου. Αλλά ο προηγηθείς (του Κυρίου) είναι κόκκινος με το αίμα Του, αυτός (της Αποκάλυψης) με το αίμα των άλλων»**. Ο κόκκινος ίππος στο πρωτότυπο κείμενο ονομάζεται **πυρρός**. Το όνομα αυτό προσδιορίζει καλύτερα τις εσωτερική κατάσταση των ανθρώπων που τον ακολουθούν, διότι θυμίζει την πύρρωση της σαρκός και των διανοιών όσων δρουν αντίθετα στο νόμο του Θεού.<sup>51</sup>

Η Εκκλησία δεν υποφέρει άδικα τον καιρό του αιματόχρωμου αυτού ίππου, διότι τότε αναδεικνύονται πολλοί άγιοι Μάρτυρες. **«Αφού το πρώτο ζωντανό ον συμβολίζει την εξουσία των Αποστόλων, υποθέτω ότι το δεύτερο, το μοσχάρι, συμβολίζει την ιερή θυσία των Αγίων Μαρτύρων»**, λέει ο άγιος Ανδρέας Καισαρείας, και οπωσδήποτε συμφωνεί ο αρχιεπ. Αβέρκιος που το αναγράφει στην ερμηνεία του της Αποκάλυψης (σελ. 151). Μετά τον κόκκινο έρχεται η σειρά του **μαύρου ίππου**. Και επάνω στον μαύρο ίππο ο Μπηντ βλέπει τον διάβολο. **«Ο μαύρος ίππος είναι η σπείρα των ψευδαδέλφων οι οποίοι έχουν το ζυγό ενός δικαίου επαγγέλματος, αλλά βλάπτουν τους συνανθρώπους τους μέσα από έργα του σκότους. Διότι όταν λέγεται από το μέσον των ζωντανών δημιουργημάτων, «μην βλάψεις», δείχνεται ότι ένας είναι εκεί που βλάπτει (ο διάβολος). Για το τρέξιμο προς τα εμπρός αυτού του ίππου, ο Απόστολος λέει, «Από έξω ήταν μάχες, μέσα ήταν φόβοι»**.<sup>52</sup>

**«Το μαύρο χρώμα του αλόγου συμβολίζει το θρήνο για όσους απομακρύνθηκαν από την πίστη στον Χριστό επειδή δέιλιασαν μπροστά στα μαρτύρια»**, λέει ο άγιος Ανδρέας. Πολλοί θεωρούν ότι το μαύρο άλογο συμβολίζει τη συμφορά του λιμού, συμπληρώνει ο αρχιεπ. Αβέρκιος, και **«πρέπει να βοηθάμε τους διωκόμενους αδελφούς μας δίνοντάς τους παρηγοριά (οίνο) και συμπόνια (έλαιο)»** (σελ. 152).

<sup>51</sup> Μήπως όμως υποδεικνύει και το από πού θα ξεπρόβαλλε ο φονικός ίππος του κομμουνισμού; Από το **πυρ+Ρος**, όπου **Ρος** ή **Ρως** είναι η **Ρωσία** στο αρχαίο της όνομα, με το οποίο την ονόμαζε (τιμητικά) ο άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης, αλλά και η Γραφή (Ιεζ. 39). Και πύρινη είναι, σαν το αίμα και την φωτιά της Κόλασης, η σημαία των κομμουνιστών! Δεν μας ενδιαφέρει το πολιτικο-οικονομικό τους μοντέλο αλλά η δογματικά δεμένη σ' αυτό βλασφημία και αθεΐα.

<sup>52</sup> **«Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι- ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι»** (Β Κορ. 7:5).

Αν δούμε τον μελανό ίππο στο υλικό πεδίο σαν συμφορά, διότι έτσι θεωρούμε συνήθως τις δοκιμασίες, στο πνευματικό πεδίο όμως πρέπει να πούμε ότι άλλοι ωφελούνται και άλλοι βλάπτονται. Οι στερήσεις, η πείνα, και οι άλλες παρεμφερείς δοκιμασίες είναι αφορμή στους καλούς να γίνουν καλύτεροι, και στους κακούς να αποφασίσουν αν θα γίνουν χειρότεροι, αφού προς τα εκεί θα σπρώχνουν οι περιστάσεις, ή να αρπάξουν την ευκαιρία μιας γρήγορης και σωτήριας αλλαγής.

Εφόσον ο κόκκινος ίππος είναι μια αιματοβαμμένη περίοδος, με πολλά θύματα από σφαγές, όπως καθαρά ορίζεται σαν σκοπός για την κόκκινη εξουσία<sup>53</sup> **«να αλληλο-σφαχτούν»**, ο επόμενος, μαύρος ίππος, δεν μπορεί να είναι καλύτερος, διότι πάμε προς χειρότερες καταστάσεις, όπως δηλώνεται από το ότι ύστερα από τον μαύρο ακολουθεί ο χλωρός ίππος, που είναι ο πλήρης και ολοκληρωτικός αφανισμός δηλ. «ο θάνατος» ακολουθούμενος από τον Άδη (τον ψυχικό θάνατο).

Πρέπει να δούμε λοιπόν τον μελανό ίππο σαν συνεχιστή του κακού που προξενήθηκε από τον κόκκινο. Και επειδή ο κόκκινος ίππος έδρασε στο υλικό πεδίο, θεωρούμε τον μαύρο σαν δημιουργό **πλάνης και εξαπάτησης στο πνευματικό πεδίο**, που εκμεταλλεύεται την κατάσταση που δημιούργησε ο κόκκινος, για να ασκήσει πιέσεις. Έρχεται επομένως, με τον μαύρο ίππο, μια περίοδος στην οποία οι αποστάτες και οι άθεοι προσπαθούν να περάσουν στο λαό την πλάνη τους, η οποία συνοδεύεται από ελλείψεις αγαθών στο υλικό πεδίο. Γίνεται εκμετάλλευσή τους, ώστε μέσω εκβιασμών και απειλών στέρησης των αναγκαίων για επιβίωση, να γίνουν αποδεκτές οι προωθούμενες πλάνες, αιρέσεις ή αθεΐα. **Τότε «μαυρίζονται» τα πρόσωπα των ανθρώπων που πέφτουν θύματα πλάνης.** Γιατί η ιλαρότης του προσώπου είναι χαρακτηριστικό των δικαίων, των ανθρώπων του Θεού.

Με την άνοδο του κομμουνισμού στη Ρωσία, μιας κόκκινης εξουσίας, εμφανίστηκε στη Ρωσική Γη ο κόκκινος ίππος της Αποκάλυψης, χύνοντας πολύ αίμα κατά τα πρώτα χρόνια για την επικράτησή του. Όπως είχε προφητευσεί<sup>54</sup> ο γέροντας Αριστοκλής από τη Μόσχα που είχε ασκηθεί στον Άθωνα: **«Όπου πάει αυτό το κακό, ποτάμια αίματος θα ρεύσουν».**

Μέσα στην μιζέρια που ακολούθησε τις εκκαθαρίσεις, το «κόμμα» θέλησε να επιβάλλει την ιδεολογία του, που έχει κορυφαίο δόγμα την αθεΐα,<sup>55</sup> ενώ εναλλακτικά πρότεινε προσχώρηση στην «Ζωντανή Εκκλησία», ένα κομματικό κατασκεύασμα που επιχειρούσε να δημιουργήσει μόνιμο σχίσμα στην Ρωσική Εκκλησία. Από τον τεράστιο αριθμό των εκτοπισθέντων σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και από το ότι η «Ζωντανή Εκκλησία» έπαυσε γρήγορα να υπάρχει, αντιλαμβανόμαστε ότι οι Ρώσοι στην πλειοψηφία τους αντιστάθηκαν γενναία, αποκομίζοντας τίτλους αληθινής ομολογίας,<sup>56</sup> αρκετοί και Μαρτυρίου.

Η δεύτερη αυτή περίοδος των δοκιμασιών σε θέματα πίστεως, συνοδευόμενη από όχι πλήρως εξοντωτικές στερήσεις υλικών αγαθών, αντιστοιχεί στον μαύρο ίππο της Αποκάλυψης. Η έλλειψη τροφίμων στην περιοχή του Βόλγα έφτασε το μέγιστό της το 1922. Το σιτάρι του ενός χοϊνίκος είναι η απαραίτητη τροφή για μια μέρα και στοιχίζει ένα δηνάριο, δηλ. όσο ένα ημερομίσθιο. Επειδή το κριθάρι είναι λιγότερο θρεπτικό χρειάζεται να πάρει κανείς τριπλάσια ποσότητα ημερησίως, αλλά τα «ζώα» διατάσσουν να κοστίζει το ίδιο, ένα ημερομίσθιο.

Το ότι όμως ο Ιωάννης ακούει από το μέσον των τεσσάρων ζώων τη φωνή που καθορίζει τα απαραίτητα όρια **«ένας χοϊνίκας σιτάρι για ένα δηνάριο, και τρεις χοϊνικές κριθάρι για ένα δηνάριο, αλλά το λάδι και το κρασί μην τα πειράξεις»**, αυτό σημαίνει ότι και

<sup>53</sup> Κόκκινη ισχύς ή εξουσία είναι και επίσημα τα παλαιολιθικά κομμουνιστικά κόμματα, που κρατώντας το δόγμα της εξόντωσης των αντιπάλων, που εισήγαγε ο Μαρξ από τη διδασκαλία των Ιλλουμινάτι, δημιουργούν όπου πάνε ποταμούς αίματος. Για τον Μαρξ, των «Δικαίων» των Ιλλουμινάτι: [www.imdleio.gr/diaf/2009/07/Illuminati\\_c\\_game.pdf](http://www.imdleio.gr/diaf/2009/07/Illuminati_c_game.pdf)

<sup>54</sup> «Στην μνήμη της γερόντισσας Βαρβάρας», γέρων Αριστοκλής, Orthodox Life, τ. 33, αρ. 4, Ιουλ-Αύγ. 1983.

<sup>55</sup> Και την μισανθρωπία εννοείται, όπως επιβεβαιώθηκε στην πράξη.

<sup>56</sup> Όχι κατά τις προτεσταντικού τύπου «ομολογίες».



κατά την περίοδο της διάδοσης του Ευαγγελίου, και κατά την περίοδο των δοκιμασιών ύστερα, υπάρχει μέριμνα ακόμα και για τις υλικές μας ανάγκες. Σύμφωνα με τα πνευματικά κατά βάσιν κριτήρια που έχουν, τα τέσσερα ζωντανά του Ουρανού επιβλέπουν ώστε όλα, ακόμα και οι στερήσεις, να αποβούν, με λίγη καλή θέληση από εμάς, προς όφελός μας.

Αν όμως παρατηρήσουμε ότι αφήνεται άθικτο το λάδι και το κρασί, και αυτό δεν συμβαίνει συνήθως σε καταστάσεις πείνας, καταλαβαίνουμε ότι το βάρος για την συγκεκριμένη ερμηνεία είναι πνευματικό, οπότε το λάδι και το κρασί σημαίνουν ότι **δεν πρέπει να πάψουμε να ελεούμε ακόμα και από τα λίγα που θα έχουμε**, διότι αυτό δεν εμποδίζεται.

Τον οίνο μπορούμε να τον δούμε σαν πνευματική παρηγοριά και το έλαιον σαν ελεημοσύνη με υλικά αγαθά (έλεος). Πνευματικά, τότε, και **ο ένας χοϊνίκας σιτάρι για ένα δηνάριο σημαίνει ότι πιο εύκολα κρατιούνται στην πίστη όσοι τρέφονται πνευματικά κατ' ευθείαν από τους Αγίους της Εκκλησίας**, που είναι αυτοί και οι διδαχές τους σίτος εκλεκτός στις αποθήκες του Θεού.<sup>57</sup> Συμπεριλαμβάνονται στους Αγίους, οι χαρισματούχοι πνευματικοί καθοδηγητές που υπάρχουν στη ζωή.<sup>58</sup> Όσοι πιστοί δεν καθοδηγούνται άμεσα από κάποιο φωτισμένο γέροντα και η Χριστιανική διδασκαλία φτάνει σ' αυτούς μέσω τρίτων, κοπιάζουν περισσότερο, γιατί πρέπει να κρίνουν μόνοι τους τι είναι σωστό, προχωρούν δηλ. με δυσκολία πέφτοντας πιο εύκολα σε σφάλματα, αλλά μπορούν να πετύχουν ότι και οι πρώτοι, τη σωτηρία, όταν τους βρει ο θάνατος σε μετάνοια και πίστη ορθή.

Δηλαδή ο Χριστός θα δώσει και στους πρώτους (του σιταριού) και στους δεύτερους (του κριθαριού) τον ίδιο μισθό, τη σωτηρία. Η οποία, όπως στο Ευαγγέλιο, είναι **«ένα δηνάριο»**.<sup>59</sup>

Το πνευματικό ον που καλεί τον μελανό ίππο να εξέλθει είναι το έχον **μορφή ανθρώπου**, γιατί όποιος έμεινε στην λαμπρότητα της Ορθόδοξης πίστης **διατήρησε το κατ' εικόνα**, αποφεύγοντας το μαύρισμα δηλ. την απομάκρυνση της χάρις του Θεού απ' αυτόν.

Με το πρόσταγμα του επόμενου «ζώου» του Ουρανού, καλείται να βγει **ο τέταρτος ίππος, ο χλωρός**. Αυτός έχει το όνομα **«Θάνατος»**, και για το λόγο αυτό το χρώμα του είναι το χρώμα των οστών όταν ξεθάπτονται: πρασινοκίτρινο.<sup>60</sup> Τον θάνατο όμως ακολουθεί ο **Άδης**, δηλαδή ο αιώνιος χωρισμός από τον Θεό. Επομένως έχουμε τότε πλήρη αφανισμό των ψυχών και των σωμάτων των ανθρώπων. Αυτή είναι βέβαια η τελειωτική συμφορά, που ολοκληρώνει την καταστροφή των προηγούμενων δύο ίππων, δηλ. της κόκκινης και μαύρης εξουσίας.

Αν συνεχίσουμε το παράδειγμα της Ρωσίας που προηγουμένως αναφέραμε, θα δούμε ότι στην μεγάλη Ορθόδοξη αυτή χώρα, πράγματι μετά τις σφαγές για την επικράτηση του κομμουνισμού, και την περίοδο του βίαιου προσηλυτισμού στην αθεία ή εναλλακτικά στην σχισματική «Ζωντανή Εκκλησία», ακολούθησε **ο 2ος παγκόσμιος πόλεμος που μαζί με τις διώξεις των πιστών από το καθεστώς, οι οποίες δεν έπαυσαν μέχρι την πτώση του, αντιστοιχούν στον χλωρό ίππο**. Τότε είχαμε το θάνατο τόσων δεκάδων εκατομμυρίων, ώστε πράγματι να ξεπερνούν τα θύματα το ¼ του σημερινού Ρωσικού πληθυσμού,<sup>61</sup> δηλ. το κακό κάλυψε το μέρος της γης που προβλέφθηκε από την Αποκάλυψη:

<sup>57</sup> Ο Τίμιος Πρόδρομος έλεγε για τον Κύριο ότι το φυτάρι είναι στο χέρι του και θα καθαρίσει το αλώνι του, και θα βάλει τον σίτο στην αποθήκη του, το δε άχυρο (τους αμετανόητους αμαρτωλούς) θα κατακαύσει με φωτιά άσβεστη. **«...ου το πτύον εν τη χειρί αυτού και διακαθαριεί την άλωνα αυτού, και συνάξει τον σίτον εις την αποθήκην αυτού, το δε άχυρον κατακαύσει πυρί ασβέστω»** (Λουκ 3:17).

<sup>58</sup> Τέτοιοι υπήρξαν στη Ρωσία ο Άγιος Λουκάς ο ιατρός, οι στάρετς Σεραφέιμ της Βύριτσα, ο γ. Λαυρέντιος του Τσερνίκωφ, η Αγία Ματρώνα η τυφλή, και άλλοι πολλοί, μέσα στην περίοδο των δοκιμασιών από τους σοβιετικούς.

<sup>59</sup> **«...και ελθόντες οι περί την ενδεκάτην ώραν έλαβον ανά δηνάριον. Ελθόντες δε οι πρώτοι ενόμισαν ότι πλείονα λήψονται, και έλαβον και αυτοί ανά δηνάριον»...** (Ματθ 20:9-10).

<sup>60</sup> Αν το αναζητήσουμε στις σημαίες, τέτοιο είναι το χρώμα του Ισλάμ.

<sup>61</sup> Ένας από τους Σοβιετικούς αναλυτές απογραφών υπελόγησε σε 43-52 εκατομμύρια τα άτομα της Σταλινικής περιόδου που δεν πέθαναν από φυσικό θάνατο. Μέσο όρο δίνουν οι **αναλυτές** 30 εκατομ. θύματα του Στάλιν και περ. 20 εκατ. του Β Π. Πολέμου. Κατά **δυτικές εκτιμήσεις** (hawaii.edu) όσοι φονεύθηκαν από τους κομμουνιστές μόνο, στη Σοβιετική Ένωση από το 1917 είναι περ. **61,9 εκατομ.** εκ των οποίων 54,8 εκατομμύρια πολίτες. Ο συνολικός πληθυσμός της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην **απογραφή του 2002** ήταν **145,2** εκατομμύρια κάτοικοι.

**«Και του δόθηκε εξουσία πάνω στο ένα τέταρτο της γης».** Στον ίππο αυτό γίνεται εξολόθρευση με όλα τα μέσα: **«για να σκοτώσει με ρομφαία (μάχες με όπλα) και με λιμό (πείνα) και με θάνατο (κάθε είδους) και από τα θηρία της γης».** Στα θηρία περιλαμβάνονται όχι μόνο τα μεγάλα, αλλά και τα μικρά (ιοί, μικρόβια κλπ) που προκαλούν επιδημίες. Αντίστοιχο «ζώο» εδώ είναι ο αετός, διότι **«όπου είναι το πτώμα εκεί θα συναχθούν οι αετοί»** (Ματθ. Κδ 28), που σημαίνει ότι επειδή η δοκιμασία αυτή είναι μεγάλη, οι άγγελοι προστρέχουν σ' αυτήν, κάπως σαν την εμφάνιση του Χριστού και των αγγέλων (αετών) κατά τη 2α Παρουσία.

Ό,τι έζησε η Ρωσία, που έγινε πιο έντονο στα μάτια του κόσμου λόγω του μεγέθους της χώρας, και λόγω της μακράς διάρκειας και της έντασης των δοκιμασιών, έζησαν και ζουν κατά καιρούς οι πιστοί άλλων χωρών, σε κάποιο βαθμό. Κάθε πιστός δοκιμάζεται και μεμονωμένα, διότι «ουδείς απείραστος θα εισέλθει στην βασιλεία των Ουρανών», κατά τους πατέρες της Εκκλησίας. Όμως υπάρχουν και δοκιμασίες που αφορούν μεγαλύτερα σύνολα, όπως είναι των χωρών ή και συνασπισμών χωρών. Οι πολίτες, και ιδιαίτερα οι πιστοί, έχουν και συλλογική ευθύνη για όσα γίνονται από το κράτος τους, αν αυτό δηλ. είναι φιλόανθρωπο ή μισάνθρωπο και πόσο. Η τότε Σοβιετική Ένωση, η Ευρωπαϊκή Ένωση, και η Αμερική είναι συγκροτημένα διοικητικά σύνολα κρατών ή πολιτειών με πιστούς διάφορης πνευματικότητας από τόπο σε τόπο. Οι δοκιμασίες είναι επόμενο να έχουν για το λόγο αυτό διαφορετική έκταση και συνέπειες ανά περιοχή.<sup>62</sup> Όπου υπάρχει πίστη στο Θεό τα θύματα είναι πολύ λιγότερα, όχι μόνο στο πνευματικό, αλλά και στο υλικό πεδίο. Έλεγε ο **άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης** που προείδε τα θύματα από την μεγάλη πείνα του 1932-34 που είχε κέντρο την Ουκρανία, να βρίσκονται μετά θάνατο σε άσχημη κατάσταση: **«αυτοί οι άνθρωποι δεν είχαν πίστη. Από τα στόματά τους έβγαιναν βλασφημίες».**<sup>63</sup>

Συνοψίζοντας για τους ίππους, λέμε ότι ο λευκός είναι η διάδοση του Ευαγγελίου κατά τόπους και οι επόμενοι τρεις, κόκκινος, μαύρος και χλωρός είναι οι δοκιμασίες που ακολουθούν. Κατ' αυτές δοκιμάζεται η πίστη των ανθρώπων, οπότε άλλοι παραμένουν σταθεροί ή και αναδεικνύονται σε μάρτυρες ή ομολογητές, και άλλοι απομακρύνονται από την αλήθεια του Ευαγγελίου σε αιρέσεις ή στην αθεΐα και σε πράξεις που εκδιώκουν την χάρη του Θεού από επάνω τους. **Οι τέσσερες πρώτες σφραγίδες αποτελούν μια ενότητα**, από ότι είδαμε από τις μεταξύ των σχέσεις, και από το ότι αλλάζει πλήρως το νόημα στην πέμπτη σφραγίδα. Εκφράζουν μια ομάδα γεγονότων που μπορεί να επαναλαμβάνεται, από τόπο σε τόπο, μέσα στην Ιστορία.

Ο **Αιδέσιμος Μπηντ** λέει γενικά για τις σφραγίδες: **«Στην πρώτη σφραγίδα, ο ίδιος (ο Ιωάννης) βλέπει τη δόξα της πρώτης Εκκλησίας, στις εξής τρεις τον τριπλό πόλεμο εναντίον της, στην πέμπτη τη δόξα όσων θριαμβεύουν σε αυτόν τον πόλεμο, στην έκτη τα πράγματα που είναι να έρθουν την ώρα του Αντιχρίστου, και με μια σύντομη ανακεφαλαίωση των πρώην γεγονότων στην έβδομη την αρχή της αιώνιας ανάπαυσης».**

### **3.2. Η πέμπτη σφραγίδα.**

Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης βλέπει κάτω από το Ουράνιο θυσιαστήριο τις ψυχές των Μαρτύρων του Ιησού Χριστού, που εσφάγησαν για τον λόγο του Θεού αλλά και για την μαρτυρία τους υπέρ του «Αρνίου» δηλ. του ακάκου Ιησού, ως ανθρώπου: **«είδα κάτω από το θυσιαστήριο τις ψυχές των σφαγμένων για το λόγο του Θεού και για τη μαρτυρία που έδωσαν (υπέρ) του Αρνίου».** Τον Ιησού μαρτυρούσαν τέλειο άνθρωπο αλλά και τέλειο Θεό, δύο Φύσεις (Θεία και ανθρώπινη) ενωμένες ατρέπτως και ασυγχύτως σε μία Υπόσταση.

<sup>62</sup> Στην Ουκρανία πχ η πείνα είχε θερίσει (1932-34) πολύ περισσότερο κόσμο από τη Ρωσία, που το Ουκρανικό κοινοβούλιο αναγνώρισε σαν γενοκτονία, 10 εκατομμυρίων, «ενορχηστρωμένη από τον Ιωσήφ Στάλιν». [Link](#)

<sup>63</sup> Δηλαδή η πείνα θερίζει πολύ περισσότερους όπου δεν υπάρχει το θαύμα της Χριστιανικής πίστης. Και στην περίπτωση της μεγάλης πείνας του 1932-34 οι περισσότεροι που πέθαναν ήταν άπιστοι. Διαβάστε το όραμα του Αγίου Ιωάννη της Κροστάνδης και τα σχετικά με την πείνα: [www.imdleio.gr/diaf/2007/06-ag\\_i\\_krostand-auton.pdf](http://www.imdleio.gr/diaf/2007/06-ag_i_krostand-auton.pdf)

Στην Παλαιά Διαθήκη αναφέρονται μάρτυρες πιστοί στο λόγο του Θεού,<sup>64</sup> ενώ το «Αρνίο», ο Ιησούς Χριστός δεν είχε εμφανισθεί ακόμη στο προσκήνιο της Ιστορίας. Όλοι όσοι μαρτύρησαν τότε και όλοι όσοι μαρτύρησαν μετά Χριστόν βρίσκονται μαζί κάτω από το Ουράνιο θυσιαστήριο, δηλ. στην ιερότερη θέση στον Ουρανό. Εκεί βρίσκεται και ο Άβελ καθώς και όλοι οι προ του γραπτού Νόμου δίκαιοι που φονεύθηκαν από τους πονηρούς ανθρώπους. Το αίμα τους «βοά» προς τον Κύριο (Γέν. 4:10), που είναι δίκαιος, ζητώντας να αποδώσει δικαιοσύνη. Αλλά επειδή είναι και φιλόανθρωπος αναμένει την μετάνοια μας.

Και οι Μάρτυρες στον Ουρανό έκραξαν, δηλ. φώναξαν δυνατά, όπως τονίζεται στο κείμενο: **«και έκραξαν με φωνή μεγάλη»...** Ρώτησαν τον Θεό με παρρησία, γιατί δεν κρίνει ώστε να αποδοθεί δικαιοσύνη, εφόσον και το αίμα αυτών βοά προς τον Κύριο όπως του Άβελ: **«Ως τότε, Δέσποτα άγιε και αληθινέ, δεν θα κρίνεις και δεν θα εκδικείσαι το αίμα μας από αυτούς που κατοικούν πάνω στη γη»;** Ζητάνε γρήγορα να αποδοθεί δικαιοσύνη, για να βασιλέψει το δίκαιο στη Γη. Αυτό που ζητούν όμως σημαίνει την **οριστική κρίση**, γιατί με την ελεύθερη βούλησή του ο άνθρωπος, όσο υπάρχει αυτός ο κόσμος, μπορεί να τοποθετείται είτε στην υπηρεσία του καλού ακολουθώντας τα προστάγματα του Θεού, είτε να απομακρύνεται από τη χάρη του Θεού ακολουθώντας τα προστάγματα των διανοιών και εμπραθών ορέξεών του. Οι άγιοι Μάρτυρες στον Ουρανό κινούνται επομένως από ζήλο, για **να εξαλειφθεί η κακία από τη Γη**, η οποία όσο πλησιάζουμε στο τέλος του κόσμου αυξάνει.

Είδαμε όμως, και στην περίπτωση των πρώτων σφραγίδων, ότι όλα όσα συμβαίνουν δεν είναι εκτός ελέγχου, αλλά αντιθέτως υπάρχει πρόνοια του Θεού για τα πάντα. **«Και οι τρίχες σας είναι μετρημένες»<sup>65</sup>** λέει ο Κύριος, ενώ η θέλησή μας αφήνεται (από τον Θεό) ελεύθερη.

Δίνονται **λευκές στολές** στους Μάρτυρες, που σημαίνει ότι σε σχέση με την οριστική κρίση που ζητούν από το Θεό για να εξαλειφθεί η κακία, οπότε και θα τιμωρηθούν όσοι έμειναν στα έργα της αμετανόητοι, ενώ θα τιμηθούν οι δίκαιοι, δίνεται ιδιαίτερα στους Αγίους Μάρτυρες, μια πρώτη ευλογία εκ Θεού. Αυτή τους λαμπρύνει όχι μόνο στα μάτια, αυτών που βρίσκονται στον Ουρανό, αγγέλων και ανθρώπων, αλλά και σε όσους είναι στη Γη και έχουν πνευματικά μάτια. **Τα ενδύματα εδώ ονομάζονται στολές, όπως στους στρατιωτικούς**, για να δηλωθεί ότι η χάρη που λαμβάνουν οι Άγιοι Μάρτυρες, πριν την 2α Παρουσία, τους δίνει δυνάμεις ώστε να συστρατευθούν με τους Αγίους Αγγέλους και να βοηθήσουν και αυτοί στην μείωση του κακού στη Γη, καθώς και των συνεπειών του πάνω στους ανθρώπους, μέχρι την Συντέλεια.

Επομένως το αίτημα των Μαρτύρων να σταματήσει το κακό, φέρνει μερικώς μια μείωσή του με την δική τους βοήθεια. Μένει να δούμε τι συμβαίνει τα κοντινά χρόνια πριν την εποχή της Συντελείας, και αυτό το εξετάζει η επόμενη, έκτη σφραγίδα.

### 3.3. Για την έκτη σφραγίδα.

**«Η αφαίρεση της έκτης σφραγίδας συμβολίζει εκείνες τις τρομερές συμφορές και τα σημεία των στοιχείων της φύσης που θα συμβούν στη γη κατά την τελευταία περίοδο της ύπαρξής της πριν το τέλος του κόσμου – τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού και την τελική Κρίση. Πρόκειται για τα ίδια εκείνα σημεία που ο Κύριος προφήτευσε λίγο πριν το σταυρικό Του μαρτύριο».** Αυτά γράφει επεξηγώντας το σχετικό χωρίο της Αποκάλυψης ο αρχιεπ. Αβέρκιος (σελ. 155). Συμφωνεί με τον Αιδέσιμο Μπηντ, και είναι προφανές ότι αναταράξεις τόσο έντονες όσο αυτές που περιγράφονται εδώ, δεν θα μπορούσε να αντέξει για πολύ το ανθρώπινο γένος. Αυτές θα γίνουν μία φορά μόνο: **«διότι θα είναι τότε θλίψη μεγάλη, τέτοια που δεν έχει γίνει από την αρχή του κόσμου μέχρι τώρα, ούτε πρόκειται να γίνει»<sup>66</sup>**

<sup>64</sup> Όπως οι Μακκαβαίοι, πολλοί των προφητών, κριτών κλπ.

<sup>65</sup> «ύμων δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσὶ». (Ματθ. 10:30)

<sup>66</sup> Το ότι **δεν θα γίνει** σημαίνει ότι η μεγάλη θλίψη δεν θα γίνει κι άλλη φορά, αλλά **μία φορά μόνο** μέσα σε όλη την Ιστορία, στο τέλος, όταν έρθει η ώρα της (Ματθ. 24:21): **«ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται».**

Δεν μοιάζει να είναι τυχαίο ότι η σφραγίδα που περιέχει τα γεγονότα της Συντελείας είναι η έκτη (6η). **Το 6 είναι τέλειος αριθμός, και δηλώνει την τελείωση.** Την 6η ημέρα συμπληρώθηκε η Δημιουργία με την πλάση του Αδάμ. Έκτος (6ος) είναι ο νους με εργαλείο τη διάνοια, πάνω από τις πέντε αισθήσεις, που μας δίνει τη σύγχρονη διάνοηση και τον τεχνολογικό πολιτισμό, όπως ονομάζεται. Και η ανθρωπότητα έχει φτάσει να αξιοποιήσει την τεχνολογία τόσο, που να κινδυνεύει πλέον από αυτήν. **«Stephen Hawking: Πρέπει να μεταλλαχθούμε ή θα μας κατακτήσουν τα ρομπότ».** Ο γνωστός παράλυτος επιστήμονας θέλει να επέμβουν οι επιστήμονες στο ανθρώπινο DNA, «έτσι ώστε το είδος μας να μείνει στην ακμή των τεχνολογικών εξελίξεων, διαφορετικά οι έξυπνες μηχανές θα καταλάβουν τον κόσμο!» Άλλα σημάδια για το πόσο «προοδευμένοι» είμαστε είναι πολλά. Υπενθυμίζουμε μερικά.

Χρησιμοποιείται στις αγοραπωλησίες το **barcode** (ο γραμμωτός κώδικας) που είναι ένας εξελιγμένος τρόπος συναλλαγών, αλλά και τύπος του 666, αριθμού του τελικού Αντιχρίστου. Και αυτό μας δίνει ένα σημάδι ότι **η εποχή μας είναι ήδη πολύ εξελιγμένη, μια αληθινά τελική εποχή.** Γενικά ότι προβάλλεται με σήμα το 666, έχει για τους Χριστιανούς εσχατολογική διάσταση, λόγω του ότι αυτό είναι το σήμα του Αντιχρίστου. Και όπως είπαμε και άλλοτε, όταν έρχεται ο Χριστός προηγείται το σύμβολό του που είναι ο Σταυρός, και αντίστοιχα στον Αντίχριστο προηγείται το δικό του σύμβολο, το 666.

Άλλο παρεμφερές σημάδι είναι η ανάπτυξη του διαδικτύου (internet), στο οποίο επίσης το **www** αντιστοιχεί (όχι ότι ταυτίζεται), με 666.<sup>67</sup> Το World Wide Web (www) δημιουργήθηκε σαν ένα πρότζεκτ από το CERN το 1989. Το **CERN** (European Organization for Nuclear Research), ψάχνει για μικρο-σωματίδια της ύλης που θα μπορούσαν να μας αποκαλύψουν τον τρόπο που δρα η βαρύτητα και πως συνδυάζεται με τις άλλες τρεις γνωστές δυνάμεις της Φυσικής.<sup>68</sup> Όμως το κάνει αυτό χρησιμοποιώντας μια άκρως επικίνδυνη τεχνολογία δημιουργίας μαύρων οπών! Η πολύ «προοδευμένη» αυτή μηχανή χρησιμοποιεί επιταχυντές κυκλικούς που μαζί με την είσοδό τους μοιάζουν με δάρια. Το σήμα του CERN, γι' αυτό το λόγο, αντιστοιχεί σε 666 με πρόσθετο σε αναμονή ένα άλλο εξάρι.<sup>69</sup> Μόνο που εποχή 6666 δεν θα υπάρξει! Δηλ. δεν θα πετύχουν τιθάσευση της βαρύτητας για να κάνουν ταξίδια στο χρόνο.<sup>70</sup> Το 666 χρησιμοποιούν κατά κόρον πολλά από τα **συγκροτήματα της σύγχρονης μουσικής**, το συνδέουν μάλιστα συνειδητά και ανοιχτά πλέον με τον Σατανά.<sup>71</sup>

Άλλα επικίνδυνα επιστημονικά «επιτεύγματα» είναι τα **πυρηνικά**, είτε πρόκειται για όπλα, που παράγονται κατά χιλιάδες αν και όλοι μιλάνε για ειρήνη, είτε είναι οι επικίνδυνοι πυρηνικοί σταθμοί παραγωγής ενέργειας, όπως αποδείχθηκε στην Ιαπωνία τον Μάρτιο του 2011. Επίσης επικίνδυνο και καταστροφικό για το Όζον είναι κάθε σύστημα επέμβασης μέσω συχνοτήτων στα διάφορα στρώματα του ουρανού που περιβάλλουν τη Γη, για να επιδράσουν στον καιρό, στους σεισμούς, ακόμα και στον νου των ανθρώπων. Το μεγαλύτερο από αυτά θεωρείται ότι είναι το **HAARP** στην Αλάσκα. Αλλά τα φοβερότερα είναι τα πειράματα που γίνονται άμεσα πάνω σε ανθρώπους, η επέμβαση στο **DNA**, η **κλωνοποίηση** και τα παρόμοια.<sup>72</sup> Μάλιστα από τις Προφητείες των Αγίων συμπεραίνεται ότι **ο Αντίχριστος θα**

<sup>67</sup> Δείτε περισσότερα στο: [https://www.imdleio.gr/html/666\\_yp.htm](https://www.imdleio.gr/html/666_yp.htm)

<sup>68</sup> Δείτε περισσότερα: <https://www.imdleio.gr/html/2008.htm#CERN>

<sup>69</sup> [https://www.imdleio.gr/diaf/2008/15\\_CERN\\_logo.pdf](https://www.imdleio.gr/diaf/2008/15_CERN_logo.pdf) video: [www.imdleio.gr/diaf/2008/img/CERN\\_logo-666.wmv](http://www.imdleio.gr/diaf/2008/img/CERN_logo-666.wmv)

<sup>70</sup> Προφανώς δεν θα τους το αποκαλύψει ο Θεός για να μην το χρησιμοποιήσουν και αυτό για το κακό μας. Αυτό φανερώνεται από το ότι το σήμα του Αντιχρίστου και της εποχής του είναι **666, ατελέστερο του «6666»**, που δηλώνει την πλήρη τιθάσευση και της βαρύτητας (της 4ης δύναμης) μέσα στο χρόνο. Και από αυτό φαίνεται επίσης ότι έχει συντομευθεί ο χρόνος ως την Συντέλεια.

<sup>71</sup> Δείτε [https://www.imdleio.gr/diaf/files/polymesa/video/02\\_diaf/09\\_666-rock+andreas\\_158kbps.wmv](https://www.imdleio.gr/diaf/files/polymesa/video/02_diaf/09_666-rock+andreas_158kbps.wmv)

<sup>72</sup> Κάποιες φαρμακευτικές εταιρίες κάνουν πειράματα με ανθρώπινο DNA σε γουρούνια, άλλες σε αγελάδες, άλλες με άλλα είδη του ζωικού βασιλείου, αλλά ακόμη και με φυτά, μολύνοντας ανεπανόρθωτα τον γενετικό κώδικα των βιοσφαιρών του πλανήτη. **Η Αμερικανική «National Academies of Sciences» επιτρέπει στις εταιρίες να παράγουν ανθρώπους-ζώα χωρίς να ρωτάνε κανένα!** Ο Αντίχριστος θέλει, όταν έλθει, τίποτα να μην είναι φυσιολογικό, αλλά όλα να είναι τεχνητώς συντηρούμενα, για να ελέγχονται από αυτόν.

**γεννηθεί με τη χρήση της γενετικής τεχνολογίας.<sup>73</sup>**

Αυτά όλα μας θυμίζουν τα λόγια του ισαποστόλου Αγίου Κοσμά του Αιτωλού: **«Το κακό θα σας έρθει από τους διαβασμένους».**<sup>74</sup> Μέσα στους «διαβασμένους» πρωτεύοντα ρόλο έχουν ο **οικονομολόγοι** της σύγχρονης εποχής, οι οποίοι φτιάχνουν διάφορα απάνθρωπα και εξευτελιστικά για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια μοντέλα διακίνησης του χρήματος, με πιο πρόσφατο το σύστημα των διασυνδεδεμένων χρηματιστηριακών αγορών που κατακλύβει τους κόπους των τιμών ανθρώπων μεταφέροντας τους στις τσέπες τυχοδιωκτών. Τα τελευταία μάλιστα χρόνια αυτό γίνεται και κατόπιν πιέσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία έλεγε ο γέροντας Παΐσιος εξυπηρετεί αυτά τα συμφέροντα.<sup>75</sup>

Σε πλήρη έλεγχο των πολιτών και υποταγή τους στην προετοιμαζόμενη παγκόσμια κυβέρνηση, στοχεύουν τα (υποδόρια) τσιπ στους ανθρώπους. Αργότερα το σφράγισμα επί τελικού Αντίχριστου θα γίνει μαζί με την απαίτηση ομολογίας πίστης σ' αυτόν. Επειδή ορίσθηκε ήδη το διάστημα 2013-2016 στην Αμερική για να σφραγισθούν όλοι,<sup>76</sup> καταλαβαίνουμε ότι η πορεία μας προς το τέλος του κόσμου είναι πολύ κοντά, αν και γνωρίζουμε ότι θα υπάρξει αναβολή, δεν θα πετύχουν τώρα άμεσα το σκοπό τους (να φέρουν τον Αντίχριστο), αλλά θα προηγηθεί η αναλαμπή της Ορθοδοξίας.

Πρέπει να θυμηθούμε ότι **έκτη ημέρα δηλ. Παρασκευή<sup>77</sup> πλάσθηκε ο Αδάμ και περί την έκτη ώρα έπεσε σε παρακοή**, διότι το δειλινό ελέγχεται υπό του Θεού. Γι' αυτό και έκτη ώρα ο Χριστός σταυρώνεται, επειδή το δειλινό ο Αδάμ εξωρίσθη: **«διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὥρα ἕκτη ὁ Χριστὸς σταυροῦται, ἐπειδὴ τὸ δειλινὸν ὁ Ἀδὰμ ἐξωρίσθη».**<sup>78</sup>

Δηλαδή ο Χριστός έπαθε την έκτη ημέρα και έκτη ώρα, αλλά και τον έκτο (μεγάλο) αιώνα επειδή γεννήθηκε το 5508 από Αδάμ, κατά την μέτρηση της Εκκλησίας. Επομένως **στον Χριστό αν τα βάλομε δίπλα-δίπλα έχομε κατά το πάθος Του τρία δάρια ή 666**. Είναι ένα σημείο αυτό, που αντιστοιχεί στα γεγονότα των τελικών δοκιμασιών της ανθρωπότητας όταν ο Αντίχριστος με σήμα το 666 θα καταδιώκει και θανατώνει τους Χριστιανούς. Επίσης ο Χριστός σταυρώθηκε στο μέσο της Γης,<sup>79</sup> στα Ιεροσόλυμα, όπου θα γίνει δεκτός σαν βασιλιάς και ο Αντίχριστος από τους Ιουδαίους.

Σε σχόλιο που κάνει στον Ιώβ ο Μέγας Αθανάσιος, λέει: **«Ο λέγων στον ήλιο και δεν ανατέλλει, με άστρα δε το επισφραγίζει (Ιώβ). Και αυτό έγινε στο Σταυρό. Με άστρα το επισφραγίζει: Ειπώθηκε ότι κατά τις τρεις ώρες που είχε εκλείψει ο ήλιος, αστέρες φάνηκαν στον ουρανό σαν νά ήταν νύχτα».**<sup>80</sup>



<sup>73</sup> Δείτε από τις **Προφητείες του Αγίου Νείλου** και του Αγίου Σεραφείμ του Σαρώφ στον **«Επίτομο»**.

<sup>74</sup> Η 54η [https://www.imdleo.gr/diaf/files/proph/1\\_prophecies\\_parts/02\\_AgKosmas.pdf](https://www.imdleo.gr/diaf/files/proph/1_prophecies_parts/02_AgKosmas.pdf) όπου σημειώσαμε: Είναι οι εφευρέσεις των διαβασμένων για τις οποίες τώρα καμαρώνουμε!

<sup>75</sup> **«Αυτοί τώρα πάνε να πάρουν όλη την οικονομία στο χέρι τους... Τέτοια δικτατορία που σκέφτονται να κάνουν, μόνο ο διάβολος μπορεί να την είχε σκεφτεί! ...Τελικά θα φάει μια σφαλιάρα ή θα πάει στην άκρη».** Δείτε περισσότερα στον Α τόμο των προφητειών: <https://www.imdleo.gr/html/proph1a.htm>

<sup>76</sup> Εισάγεται το σφράγισμα σαν απαραίτητο στον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας με το νέο Draft Law on Health Care (HR 3200).

<sup>77</sup> Γι' αυτό ο ιερός Χρυσόστομος λέει: **«Επειδή οὖν πρώτη δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου μετ' ἰσημερίαν ἐγένετο ἕκτη τῆς ἰσημερίας ἡμέρα - τῆ γὰρ Παρασκευῆ ἐκτίσθη ὁ ἄνθρωπος»...**

<sup>78</sup> Μεγάλου Αθανασίου PG 28, σελ.693.

<sup>79</sup> Τα Ιεροσόλυμα είναι στο μέσο του Ισραήλ. Ο Δαβίδ για την προαιώνια βουλή του Θεού να γίνει άνθρωπος λέει **«Ο δε Θεός βασιλεύς ημών, προ αιώνων εργάσατο σωτηρίαν εν μέσω της γης»** (ψαλμ. 73:12). Και η περιοχή ανάμεσα στα ποτάμια Νείλο, Ευφράτη, Τίγρη και Γάγγη αναφέρεται σαν η παραδείσια Γη, από την οποία ξεκίνησε με τον Αδάμ και την Εύα η ανθρωπότητα. Και το κρανίο του Αδάμ βρισκόταν θαμμένο στον **«Κρανίου τόπο»**, όπου εσταυρώθη ο Κύριος. Και κάτι σαν σημάδι: οι συντεταγμένες της Ιερουσαλήμ είναι 31° 46' Β, 35° 14' Α. Άθροισμα 66° 60' δηλ τρία δάρια συνεχόμενα.

<sup>80</sup> **«Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ, καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει (Ιώβ). Καὶ τοῦτο ἐν τῷ σταυρῷ γέγονε· Κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει· φέρεται ὅτι ταῖς τρισὶν ὥραις ἐν αἷς ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος, ἀστέρες ἐφάνησαν ἐν οὐρανῷ ὡς ἐν νυκτί»** (τ. 7ος, σελ. 24).

Και ο προφήτης Αμώς λέει για τη Σταύρωση: **«Και θα συμβεί σ' εκείνη την ημέρα λέγει Κύριος ο Θεός, θα δύσει ο ήλιος το μεσημέρι, και θα σκοτεινιάσει την ημέρα το φως του, και θα μεταστρέψω τις εορτές σας σε πένθος»...**(κεφ. 8:9).

Ο Κύριος για την συσκότιση κατά τη Συντέλεια: **«Αμέσως δε μετά την θλίψη των ημερών εκείνων ο ήλιος θα σκοτισθεί και η σελήνη δεν θα δώσει το φέγγος της. Και οι αστέρες θα πέσουν από τον ουρανό, και οι δυνάμεις των ουρανών θα σαλευθούν. Και τότε θα φανεί το σήμα του Υιού του ανθρώπου στον Ουρανό. Και τότε θα κλάψουν πικρά όλες οι φυλές της γης, και θα δουν τον Υιόν του ανθρώπου ερχόμενο επάνω στις νεφέλες του ουρανού, με δύναμη και δόξα πολλή»** (Ματθ. 24:29-30).

Επομένως τα γεγονότα της Συντελείας μοιάζουν με τα γεγονότα των τελευταίων ημερών του Χριστού, κατά τη Σταύρωση και την Ανάστασή Του, και αυτό δεν πρέπει να μας ξενίζει. Τα γεγονότα της Σταύρωσης θα μοιάζουν με τον ανελέητο διωγμό και τη θανάτωση των Χριστιανών από τον Αντίχριστο, και τα γεγονότα της Αναστάσεως με αυτά της κοινής Ανάστασης, αλλά πολύ φοβρότερα τώρα λόγω της τελικής Κρίσης, και της αλλαγής ολοκλήρου του φθαρτού Σύμπαντος σε άφθαρτο.

Από ομιλία του π. Σεραφείμ Ρόουζ μαθαίνουμε ότι **«...ο Άγιος Σεραφείμ (του Σαρώφ), μίλησε στον Μοτοβίλωφ για τα αφορώντα την πνευματική κατάσταση των τελευταίων Χριστιανών που θα απομείνουν να πιστεύουν (αληθινά) στο Θεό πριν το τέλος του κόσμου»:**

**«Και στις ημέρες αυτής της μεγάλης θλίψης, από την οποία δεν θα σωζόταν κανείς άνθρωπος, αν για χάρη των εκλεκτών δεν περικόπτονταν αυτές οι ημέρες, σ' αυτές τις ημέρες, οι πιστοί που θα έχουν απομείνει, πρόκειται να βιώσουν οι ίδιοι, κάτι σαν αυτό που βιώθηκε από τον ίδιο τον Κύριο, όταν κρεμάμενος επί του Σταυρού, όντας τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, αισθάνθηκε τον Εαυτό του τόσο εγκαταλειμμένο από τη Θεότητά Του, που εκραύγασε προς αυτήν: Θεέ μου, Θεέ μου, ίνα τι με εγκατέλειπες»;**<sup>81</sup>

**«Με το άνοιγμα της έκτης σφραγίδας ο τελευταίος διωγμός ανακοινώθηκε. Και ότι ο κόσμος θα κλονιστεί με σκοτάδι και φόβο, όπως όταν ο Κύριος σταυρώθηκε την έκτη ημέρα της εβδομάδας»** λέγει ο Αιδέσιμος Μπηντ, επιβεβαιώνοντας την ομοιότητα των γεγονότων της Σταύρωσης με τα γεγονότα πριν την 2α Παρουσία. Ο κυριότερος λόγος που επιβάλλει αυτήν την ομοιότητα είναι ότι η ζωή του Χριστού είναι το αρχέτυπο για την Εκκλησία, η οποία αποτελεί «σώμα Χριστού».<sup>82</sup> Με αυτά που γράφει ο ευαγγελιστής Ιωάννης στην Αποκάλυψη επιβεβαιώνει αυτή την ομοιότητα, η οποία δηλώνει ότι η Ιστορία έχει κέντρο εκτύλιξης τον Χριστό και την Εκκλησία Του. **ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ!**

Λέει ο Ιωάννης (6-12): **«Και είδα όταν άνοιξε τη σφραγίδα την έκτη, και έγινε σεισμός μεγάλος. Και ο ήλιος έγινε μαύρος σαν σάκος τρίχινος και η σελήνη όλη έγινε σαν αίμα».** Μπορούμε να θυμηθούμε τι παρόμοιο έγινε κατά την επίγεια παρουσία του Χριστού, μέσα από κείμενο του Μεγάλου Αθανασίου, σε σχόλιό του στον Ιώβ.<sup>83</sup> **«Ο σείων την υπ' ουρανόν εκ θεμελίων (γράφεται στον Ιώβ). Ο Χριστός είναι αυτός που έσεισε την υπό τον ουρανόν (κτίση). Πολλοί τοπικοί σεισμοί γίνονται. Εδώ έγινε σεισμός. Αλλά οι της πλησίον πόλης (κάτοικοι) δεν το κατάλαβαν. Επί δε του Χριστού δεν έγινε τοπικά, γι' αυτό (γράφεται) ο σείων την υπό τον ουρανόν (κτίση) εκ θεμελίων. Οι δε στύλοι αυτής σαλεύονται (γράφεται στον Ιώβ), δηλ. οι Απόστολοι στον καιρό του πάθους σαλεύθηκαν. Όλοι εσείς, λέγει (ο Κύριος), θα σκανδαλισθήτε με Εμένα αυτή τη νύκτα».**<sup>84</sup>

<sup>81</sup> The Orthodox Word, 1973, No 50. Από την ομιλία του ιερομονάχου π. Σεραφείμ Ρόουζ, στη συνάντηση της νεολαίας της εκτός Ρωσίας Ορθόδοξης Ρωσικής Εκκλησίας, στο Σαν Φρανσίσκο στις 3/8/1981 με θέμα: **«Το μέλλον της Ρωσίας και το τέλος του κόσμου»** (**Επίτομος σελ. 104**).

<sup>82</sup> Διότι ο απόστολος Παύλος λέει: «Εσείς είστε σώμα Χριστού και μέλη από μέρος» (Α Κορ 12:27): **«Υμείς δέ έστε σώμα Χριστού και μέλη εκ μέρους».**

<sup>83</sup> Ιώβ, κεφ. 9:6.

<sup>84</sup> **«Ό σείων την υπ' ούρανόν εκ θεμελίων. Χριστός έστιν ό σείσας την υπ' ούρανόν· πολλοί εκ μέρους γίνονται σεισμοί· σείσμος γέγονεν ένθάδε· άλλ' οί έν τή πλησίον πόλει ούκ έγνωσαν· επί δε του Χριστού ού γέγονε**

Διάδοχοι των Αποστόλων είναι οι επίσκοποι της Εκκλησίας, οι οποίοι είναι νοητοί αστέρες που φωτίζουν πνευματικά τον κόσμο. Αυτοί πλέον, στο τέλος του κόσμου, δεν σαλεύονται από αδυναμία πνευματική για την οποία οι ίδιοι είναι ανεύθυνοι, αλλά για αδυναμία για την οποία ευθύνονται διότι ζουν μετά την Πεντηκοστή. Και ο Ιωάννης μάλιστα τους βλέπει να πέφτουν από τη θέση τους στον ουρανό κάτω στη γη (6-13): **«Και οι αστέρες του ουρανού έπεσαν στη γη όπως η συκιά ρίχνει τα άγουρα πρώιμα σύκα της, όταν σείεται από δυνατό άνεμο».** Δηλ. κάποτε γίνεται γενικός παρασυρμός των διοικητών της πίστης από ιδέες γήινες, και τότε πολλοί ξεπέφτουν από το ύψος και την καθαρότητα των δογμάτων της Ορθοδοξίας. Βλέποντας την μεγάλη χλιαρότητα στα θέματα πίστεως των επισκόπων της τελευταίας χρονικά Εκκλησίας, αυτής της Λαοδικείας, ο Χριστός επιτρέπει να έρθει πειρασμός, να γίνει σεισμός κατά τον άγιο Ιωάννη το Θεολόγο, ώστε να φανεί ποιοι παραμένουν ακλόνητοι στην παραδοθείσα από τους Αποστόλους και τους αγίους διαδόχους των πίστη.

Ο προφήτης Ησαΐας μιλάει για γενικότερες επιπτώσεις: **«και θα τακούν όλες οι δυνάμεις των ουρανών, και θα τυλιχτεί ο ουρανός σαν (αρχαίο κυλινδρικό) βιβλίο, και θα πέσουν όλα τα άστρα όπως πέφτουν τα φύλλα της αμπέλου<sup>85</sup> και όπως πέφτουν τα φύλλα από τη συκιά»** (Λδ 4). Δεν αρκείται στην «άμπελο»



ο προφήτης, η οποία είναι σύμβολο της Εκκλησίας, αλλά ούτε και στη «συκή» που είναι σύμβολο της Ιουδαϊκής συναγωγής, αλλά τις χρησιμοποιεί σαν παραδείγματα, λέγοντας «όπως»: **«όπως πέφτουν τα φύλλα της αμπέλου και όπως πέφτουν τα φύλλα από τη συκιά».**

Μας προτρέπει επομένως από τις αποστασίες που γνωρίζουμε ότι συνέβησαν είτε στην Εκκλησία (Ιούδας, αιρέσεις κλπ), είτε στην Συναγωγή τον καιρό της Παλιάς Διαθήκης (πχ κατά τον καιρό των ευσεβών Μακκαβαίων, όταν πολλοί Ιουδαίοι αποστάτησαν από την πίστη στον ένα αληθινό Θεό, πιεζόμενοι από τον ειδωλολάτρη Αντίοχο), να αντιληφθούμε τι πρόκειται να γίνει γενικά σε κάθε νομιζόμενο αστέρα τον καιρό της Συντελείας: **«θα πέσουν όλα τα άστρα»!** Περιλαμβάνονται «στα άστρα» όσοι λάμπουν στο νου των ανθρώπων σαν άξιοι, αλλά είναι αλλότριοι της χάρις του Θεού. Τέτοιοι είναι θρησκευτικοί και πολιτικοί ηγέτες που προβάλλουν ψευδή εικόνα ικανοτήτων στον κόσμο, λαμπροί επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων που τα έργα τους αποδεικνύονται μάταια και επιβλαβή, και βέβαια όλοι οι εφήμεροι «αστέρες» του θεάτρου, κινηματογράφου, τηλεόρασης, μουσικής, και της λοιπής επικαιρότητας. Όταν έρθει ο Κύριος κατά την 2α Παρουσία, δεν θα υπάρχει τίποτα λαμπρό για να καυχηθεί κανείς σ' αυτό, εκτός από τον Τίμιο Σταυρό Του που θα προηγείται.

**«Και το ότι οι αστέρες έπεσαν όπως επίσης έχει γραφτεί και σχετικά με όσους εξαπατήθηκαν από τον Αντίοχο, δηλώνει ότι όλοι εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς των φώτα του κόσμου θα πέσουν, θα συντριβούν και θα ηττηθούν από τα όσα θα συμβαίνουν εκείνη την εποχή - την εποχή κατά την οποία όπως ο Κύριος έχει πει, θα επιχειρήσουν**

---

μερικώς, διὰ τοῦτο ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων· οἱ δὲ στυλοὶ αὐτῆς σαλεύοντες, δηλονότι οἱ ἄπόστολοι ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους ἐσαλεύθησαν. Πάντες ὑμεῖς, φησὶ, σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἔμοι ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ».

<sup>85</sup> Η άμπελος δεν είναι το αμπέλι, το οποίο είναι «ο αμπελών», έλεγε ο γέροντας Θεόκλητος ο Διονυσιάτης. Άμπελος είναι το φυτό με το οποίο ο Χριστός ομοίαζε την Εκκλησία Του: **«Εγώ είμαι η άμπελος, εσεῖς τα κλήματα»** (Ιω Ιε 5). Η συκή είναι επίσης ένα συχνά εμφανιζόμενο στο Ευαγγέλιο δένδρο. Κατά την Ορθόδοξη Εκκλησία μας είναι σύμβολο της εβραϊκής συναγωγής. Γι' αυτό ο άδολος Ισραηλίτης **Ναθαναήλ** καθόταν κάτω από την συκή όταν τον κάλεσε ο Ιησούς. Και επειδή η συναγωγή δεν παρήγαγε καρπούς, πριν τα σειπά πάθη, ο Κύριος πρώιμα ξηραίνει την συκή γιατί δεν ήθελε να δείξει την τιμωρό δύναμή Του πάνω σε ανθρώπους. **«Τὴν συκὴν οὐχ ἄπλῶς ὁ Κύριος κατηράσατο· μὴ τοῦτο νόμιζε, ὡ τῶν θείων ἀκόρεστε· ἀλλ' ἵνα δείξῃ τοῖς ἀγνώμοσιν Ἰουδαίοις, ὅτι ἔχει δύναμιν καὶ πρὸς τιμωρίαν ἀρκοῦσαν».** (Ισιδώρου Πηλουσιώτου).

να πλανήσουν εάν είναι δυνατόν και τους εκλεκτούς λόγω των μεγάλων δοκιμασιών», λέει ο αρχιεπίσκοπος Αβέρκιος (σελ. 156).

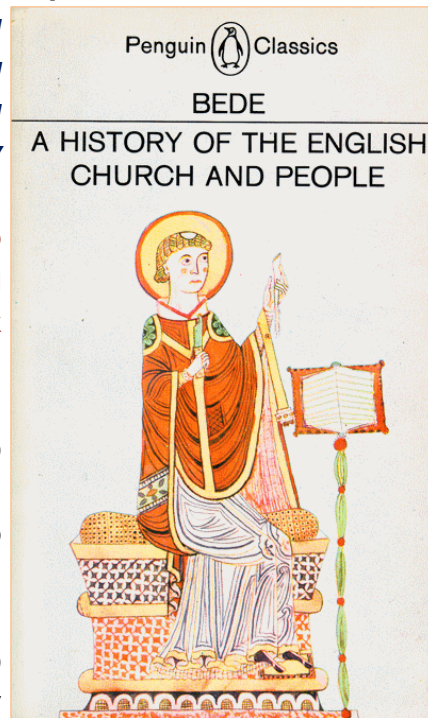
Ο Ιωάννης λέει ότι **«ο ήλιος έγινε μαύρος σαν σάκος τρίχινος και η σελήνη όλη έγινε σαν αίμα»**. Το δίδυμο ήλιος - σελήνη παριστάνει συχνά τον Χριστό και την Εκκλησία. Ο Χριστός στέλνει όπως ο ήλιος το Φως του στην Εκκλησία, με το οποίο αυτή λάμπει, γιατί είναι ετερόφωτη όπως η Σελήνη. Και το μαύρισμα του ήλιου εδώ, καθώς και το μάτωμα της Σελήνης, δείχνουν την πνευματική κατάσταση του σκότους μέσα στην οποία ζουν οι άνθρωποι των εσχάτων χρόνων, και τους διωγμούς και **το αίμα που χύνει η Εκκλησία**.

Για τον «μαύρο ήλιο» λέει ο Μπηντ: **«Αυτό σημαίνει, ότι σαν να κρύφτηκε η δύναμη του Χριστού, ή η διδασκαλία Του κρύφτηκε προσωρινά, ή καλύφθηκε από ένα πέπλο, όταν οι υπηρέτες του Αντιχρίστου προωθήθηκαν για να επιτεθούν στους υπηρέτες του Χριστού»**. Και για την αιματοβαμμένη σελήνη, συμβόλου της Εκκλησίας: **«Η Εκκλησία, περισσότερο από ό, τι συνηθίζει, θα χύσει το αίμα της για τον Χριστό. Και είπε «όλη», επειδή ο τελευταίος σεισμός θα είναι σε ολόκληρο τον κόσμο. Αλλά πριν από αυτό, όπως είναι γραμμένο, θα υπάρξουν σεισμοί κατά τόπους»**.

Ο Αιδέσιμος Μπηντ ερμηνεύει εσωτερικά (πνευματικά) το κείμενο της Αποκάλυψης, αλλά θα υπάρξουν οπωσδήποτε και αντίστοιχα εξωτερικά (στο υλικό πεδίο) γεγονότα. Ο ίδιος **με το να πει ότι ο τελευταίος σεισμός - διωγμός θα είναι παγκόσμιος, δήλωσε ένα (εξωτερικό) γεγονός: ότι θα έχει ξεκινήσει η παγκοσμιοποίηση τότε**, ενώ πριν, ανάλογα με το μέρος όπου θα υπάρχουν αντίχριστες εξουσίες, θα υπάρχουν τοπικοί διωγμοί, ή, κατά την συμβολική έκφραση, «κατά τόπους σεισμοί».

Το κύριο νόημα της Αποκάλυψης είναι πνευματικό όπως έχουμε αναφέρει, και ιδιαίτερα σε αυτή τη σφραγίδα εκείνο που έχει πολύ μεγάλη σημασία για την Εκκλησία είναι η πνευματική της ερμηνεία. Οι καθαρά εξωτερικές (στο υλικό πεδίο) ερμηνείες, αστρολογικού τύπου ή τύπου **Νοστράδαμου**<sup>86</sup> είναι απαράδεκτες για τη σοβαρότητα του βιβλίου της Αποκάλυψης. Όμως υπάρχει διασύνδεση των πνευματικών με τα υλικά. Είναι πνευματική συνέπεια το ότι όταν οι ψυχές των ανθρώπων εργάζονται στο αγαθό, θα βρίσκουν και στα σώματα ανάπαυση από πληθώρα υλικών αγαθών, ενώ αλλιώς θα συμβαίνει το αντίθετο: **«εάν θέλετε και Μου εισακούσετε, τα αγαθά της γης θα φάγετε· εάν όμως δεν θέλετε, ούτε με εισακούσετε, μάχαιρα θα σας καταφάει· διότι το στόμα Κυρίου τα ελάλησε αυτά»** (Ησ. 1:19-20).

Και τα αγαθά είναι όλο το περιβάλλον, το κοντινό και το μακρινό. Αν ο πνευματικός ουρανός των ψυχών σκοτεινιάσει τότε και ο υλικός ουρανός, δηλ. η ατμόσφαιρα και τα αστέρια, για διάφορες αιτίες θα στέλνουν σκοτεινά μηνύματα<sup>87</sup> ή και θα σκοτεινιάσουν κι αυτά. Αν την ψυχή μας δεν την τρέφει η χάρη του Θεού, τότε και το σώμα θα καταντήσει σε ανάλογη πείνα υλικών αγαθών. Ίσως κατανοήσουμε τότε τη φωνή του **προφήτη Ιερεμία: «οι αμαρτίες σας απομάκρυναν τα αγαθά σας»** (Ιερ. Ε 25). Ότι συμβαίνει στο υλικό πεδίο είναι επομένως



Ο Αιδέσιμος Μπηντ (+735) είναι γνωστός για πολλές σοβαρές εργασίες του, εκτός της ερμηνείας της Αποκάλυψης. **«Η Ιστορία της Αγγλικής Εκκλησίας και του λαού»**, άνω σε επανέκδοση, του χάρισε τον τίτλο «πατέρας της Βρετ. Ιστορίας».

<sup>86</sup> Διαβάστε για το Νοστράδαμο και την προφητεία του 7ου του 1999: [www.imdleio.gr/diaf/2008/08\\_L-Nostradamus.pdf](http://www.imdleio.gr/diaf/2008/08_L-Nostradamus.pdf)

<sup>87</sup> Γιατί τώρα να μαθαίνουμε για μαύρες οπές που ρουφάνε χιλιάδες ηλιακά συστήματα και ούτε φως δεν ξεφεύγει από αυτές για να μας δώσει ένα μήνυμα του τι γίνεται εκεί; Γιατί τώρα να μαθαίνουμε για σκοτεινή ύλη και ενέργεια που κυριαρχούν στο Σύμπαν; Ίσως γιατί προσδεύσαμε πολύ, θα πουν κάποιοι. Αλλά αυτό ακριβώς δεν δείχνει ότι η πρόδοός μας είναι πονηρή, δηλ. κουράζει και καταπονεί ανώφελα την ψυχή;



εξαρτημένο από την κατάσταση που επικρατεί στο πνευματικό πεδίο, και μας προειδοποιεί, ώστε να διορθωθούμε.<sup>88</sup>

**3.4.** Από τους νεότερους αγίους, ο **στάρετς Σεραφεΐμ του Σαρώφ** (+1833), αποκαλύπτει ότι πριν την εποχή του Αντιχρίστου θα υπάρξει μεγάλη αποστασία του ανώτερου κλήρου, λόγω εκκοσμίκευσης: **«Ο Κύριος απεκάλυψε σε μένα τον ταπεινό Σεραφεΐμ, ότι θα υπάρξουν μεγάλες δυστυχίες στη ρωσική γη. Η Ορθόδοξη πίστη θα καταπατηθεί, και οι ιεράρχες της Εκκλησίας του Θεού και άλλοι κληρικοί θα απομακρυνθούν από την καθαρότητα της Ορθοδοξίας. Και για αυτό ο Κύριος θα τους τιμωρήσει δριμύτατα. Εγώ, ο ταπεινός Σεραφεΐμ, ikéteusa enagwníως τον Κύριο για τρεις ημέρες και τρεις νύκτες, ότι θα μπορούσε να με αποστερήσει από το Βασίλειο του Ουρανού, και να δώσει συγχώρηση σε εκείνους».** Αλλά, συνεχίζει ο άγιος Σεραφεΐμ, **«ο Κύριος απάντησε: Δεν πρόκειται να δώσω συγχώρηση σε εκείνους, διότι διδάσκουν διδασκαλίες εντάλματα ανθρώπων, και με τη γλώσσα τους με τιμούν, αλλά η καρδιά τους απέχει μακριά από Εμένα».**<sup>89</sup>

Μέσα και έξω από την Ρωσία υπάρχουν αρκετές ομάδες Ορθοδόξων, ανεξάρτητες από την επίσημη Ρωσική Εκκλησία. Δεν πρέπει όμως να δημιουργούνται σχίσματα με το παραμικρό, και προκαταβολικά να θεωρούνται αιρετικοί οι της μιας ομάδας από την άλλη. Αν και ο άγιος Σεραφεΐμ μας αποκαλύπτει ότι από το 1991 υπάρχει πρόβλημα, και γι' αυτό επανεμφανίσθηκε όπως είχε πει,<sup>90</sup> εν τούτοις θα υπάρξει και ανασύνταξη των πιστών στο Θεό Ορθοδόξων, μέσω αληθινής 8ης Οικουμενικής Συνόδου, οπότε θα ξεκαθαρίσουν τα πράγματα.

Ο γέροντας Σωφρόνιος (+1993) έλεγε: **«Εγώ προτιμώ να με σκοτώσουν οι άνθρωποι του κόσμου, παρά να πάω μαζί τους και να αποκτήσω κοσμικό φρόνημα».**<sup>91</sup> Και επίσης **«Η διδασκαλία της Εκκλησίας, που έλαβε την τελική της μορφή από τις Οικουμενικές Συνόδους, δεν επιδέχεται καμιά αλλαγή»** (Α 01). Αν υπήρχε αυτό το φρόνημα μέχρι τέλους στην ιεραρχία της Εκκλησίας, όλα θα πήγαιναν ωραία και καλά. Αλλά θα υπάρξει πρόβλημα στη Ρωσική τουλάχιστον Εκκλησία κατά τον άγιο Σεραφεΐμ, και την Ελληνική κατά ένα μέρος σύμφωνα με τον άγιο Κοσμά τον Αιτωλό,<sup>92</sup> οπότε χρειάστηκε να επανεμφανισθεί ο στάρετς Σεραφεΐμ, ώστε με τα θαύματά του να βοηθάει στην ενίσχυση της πίστης των Ορθοδόξων.

Η οσία μοναχή Μακαρία (+1993) προφήτευσε: **«Ετοιμάζουν αλλαγές στα της Πίστεώς μας. Όταν θα γίνει αυτό οι άγιοί μας θα φύγουν και θα σταματήσουν να προσεύχονται για την Ρωσία. Όσοι παραμείνουν (σ.σ. εννοεί τους πιστούς) θα τους πάρει ο Κύριος μαζί Του. Οι επίσκοποι που θα το επιτρέψουν αυτό δεν θα δουν το πρόσωπο του Κυρίου ούτε εδώ, ούτε εκεί. -σ.σ. εννοεί στον άλλον κόσμο-** (3 Αυγούστου 1988). Η γερόντισσα προβλέπει ό,τι και ο

<sup>88</sup> Για τον καθένα μας σημαίνει να μην βρεθούμε χωρίς μετάνοια και πνευματική ανάνηψη στην ώρα της Κρίσης, του θανάτου αλλά και της οριστικής.

<sup>89</sup> «Υποκριταί! καλώς προεφήτευσε περί υμών Ησαΐας λέγων, εγγίζει μοι ο λαός ούτος τω στόματι αυτών και τοις χείλεσι με τιμά, η δε καρδιά αυτών πόρρω απέχει απ' εμού, μάτην δε σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας εντάλματα ανθρώπων» (Ματθ. Ιε-7). Δηλ. είναι υποκριτική η ευσέβεια των επισκόπων αυτών. Δεν μιλάμε βέβαια για τους παπικούς, όπως τον πάπα Ιωάννη Παύλο Β' που ήταν ο ίδιος επαγγελματίας θεατρίνος και δίδασκε φαινομενολογία: **Η «θεωρεία του θεάτρου υπεράνω όλων»!** Και που η «αγιοποίησή του» είχε αποφασιστεί πριν πεθάνει, γιαυτό το CNN έδειχνε λίγο πριν τον θάψουν να ηλεκτροκολλούν ένα εσωτερικό τσίγκινο φέρετρο, προκειμένου να διατηρηθεί μέχρι την εκταφή και αγιοποίησή του! Και πράγματι διατηρήθηκε, έγιναν οι τελετές αγιοποίησης α' φάσης, και ξαναθάφτηκε... Δείτε και Επίτομο: [https://www.imdleio.gr/html/2\\_epitomos\\_parts.htm](https://www.imdleio.gr/html/2_epitomos_parts.htm)

<sup>90</sup> Εξηγεί, ο Άγιος Σεραφεΐμ, ότι επρόκειτο να ζήσει περισσότερο από 100 χρόνια. Αλλά επειδή μετά από καιρό οι επίσκοποι θα γίνουν τόσο ολιγόπιστοι που δεν θα πιστεύουν πλέον στο κυρίαρχο δόγμα της Χριστιανικής Πίστης (της Αναστάσεως), γι' αυτό φάνηκε ευάρεστο στον Κύριο να τον πάρει ενωρίτερα από την πρόσκαιρη ζωή, και μετά να τον επανεμφανίσει. (Η κοίμησή του έγινε όταν ο Άγιος ήταν 73 ετών, το 1833). **Η επανεμφάνισή του έγινε το 1991, με το ξεκίνημα της παγκοσμιοποίησης,** κατόπιν της πτώσης του κομμουνισμού στη Ρωσία.

<sup>91</sup> Από το βιβλίο του Μητρ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, Ιεροθέου: «Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ» (σελ. 371), και το Α21 στο: [https://www.imdleio.gr/diaf/2010/03/gSofronios\\_A.pdf](https://www.imdleio.gr/diaf/2010/03/gSofronios_A.pdf)

<sup>92</sup> **«Οι κληρικοί θα γίνουν οι χειρότεροι και ασεβέστεροι των όλων»** (57η):

[https://www.imdleio.gr/diaf/files/proph/1\\_prophecies\\_parts/02\\_AgKosmas.pdf](https://www.imdleio.gr/diaf/files/proph/1_prophecies_parts/02_AgKosmas.pdf)

άγιος Σεραφεΐμ, με πρόσθετες λεπτομέρειες.

Προβλέπει επίσης τον ερχομό της Παναγίας για την επαναφορά της ορθής πίστης: **«...η Παναγία θα διασχίσει όλη τη γη και θα έρθει με όλη της τη δόξα στη Ρωσία για να επαναφέρει την ορθή πίστη. Όταν θα έρθει η Παναγία θα φτιάξει τα πράγματα όχι κατά τη θέλησή τους (των πλανημένων) αλλά κατά τη θέλησή της, όπως θα ορίσει ο Σωτήρας Χριστός. Για λίγο καιρό θα επανέλθει η ορθή πίστη** (11 Ιουλίου 1986).<sup>93</sup> Είναι το μικρό διάστημα της αναλαμπής της Ορθοδοξίας.

Επομένως πριν την αναλαμπή, θα υπάρχουν ήδη αλλαγές σε θέματα Ορθόδοξης πίστης. Ούτε μπορεί να γίνει **«ένωση των Εκκλησιών»**, εξηγεί ο γέροντας Σωφρόνιος ο Αγιορείτης, και κήτορας της Μονής του Βαπτιστού στο Έσσεξ. **«Με τις συζητήσεις μπορεί να επέλθει μία γνωριμία, που μπορεί να βοηθήσει «πολιτικά», χωρίς όμως να βλάψει την Ορθοδοξία. Αλλά η «ένωση των Εκκλησιών» είναι δύσκολη, έως αδύνατη. Όσοι ομιλούν για «ένωση Εκκλησιών» δεν γνωρίζουν ούτε την νοοτροπία των ετεροδόξων ούτε το ύψος της Ορθοδοξίας. Μερικοί από τους ετεροδόξους μισούν τους Ορθοδόξους»**.<sup>94</sup>

Αλλοιώσεις στα θέματα πίστεως θα προκαλέσουν αναταραχές στα Μοναστήρια. Και ο γέροντας Σωφρόνιος μας προειδοποιεί: **«Ο Μοναχισμός είναι θεσμός παραδόσεως, είναι παράδοση. Όταν φύγει το Άγιον Πνεύμα, θα εκλείψει ο Μοναχισμός. Στις ημέρες μας ο Μοναχισμός έχει μειωθεί ως παράδοση και συντηρείται ως ανθρώπινη ενέργεια. Θα έλθει μεγάλος πειρασμός στα Μοναστήρια. Θα δημιουργηθεί λειψανδρία περισσότερη από ότι προηγουμένως»**. (Α 07) Και για την γενικότερη κατάπτωση: **«Σήμερα τα Μοναστήρια θα παύσουν να είναι θεολογικά. Θα ζουν μέσα σε αυτά ευλαβείς άνθρωποι, αλλά όχι θεολόγοι. Άλλο ευλάβεια, άλλο θεολογία»**. (Α 33). Αυτό σημαίνει όχι ότι δεν θα ασχολούνται κάποιοι Μοναχοί με την θεολογία, αλλά η ενασχόλησή τους θα είναι μόνο διανοητική, όπως των κοσμικών θεολόγων, χωρίς βίωση υψηλών πνευματικών καταστάσεων.

Ο όσιος στάρετς Σεραφεΐμ της Βύριτσα έλεγε: **«Θα έρθει καιρός οπότε η πνευματική ζωή στη Ρωσία θα ανθίσει. Πολλές εκκλησίες και Μοναστήρια θα ανοιχτούν, και ακόμη λαοί απ' όλες της θρησκείες θα έρχονται εδώ για να βαπτίζονται στην Ορθοδοξία. Εντούτοις αυτό δεν θα διαρκέσει πολύ - ίσως 15 χρόνια - μετά τα οποία θα έρθει ο Αντίχριστος»** (Επίτομος σελ. 226). Δηλ. τα κυρίως χρόνια της αναλαμπής στη Ρωσία τα έβλεπε ο στάρετς περίπου 15 (μόνο).

Αν για το νομιζόμενο καλό του έθνους ή της «ειρήνης» αθετηθούν τα παραδομένα από τους Πατέρες δόγματα της ευσεβείας, τότε είναι λογικό να αναμένεται Θεο-εγκατάλειψη που θα οδηγήσει και σε υλικές καταστροφές. Ότι **«θα τακούν οι δυνάμεις των ουρανών»** σημαίνει ότι θα χαλαρώσουν σαν κερύ που λειώνει, και τελικά, σε όσους πέσουν σε αίρεση, **θα παύσουν την προστατευτική τους κάλυψη οι αγγελικές δυνάμεις και οι άγιοι της θριαμβεύουσας Εκκλησίας**.

Για το λόγο αυτό η γερ. Μακαρία έλεγε ότι όταν θα γίνουν αλλαγές στα θέματα της πίστεως τότε **«οι άγιοί μας θα φύγουν, και θα σταματήσουν να προσεύχονται για την Ρωσία»**.<sup>95</sup> Στον 67ο ψαλμό αναγράφεται κάτι παρεμφερές: **«ως τήκεται κηρός από**

<sup>93</sup> Η Ρωσίδα στην καταγωγή, μεγαλόσχημη Μοναχή Μακαρία (+18 Ιουνίου 1993), από τριών ετών ήταν παράλυτη, και τα τελευταία χρόνια της ζωής της τα πέρασε σχεδόν αβοήθητη. Μέσω αυτής ο Χριστός θεράπευσε χιλιάδες πονεμένες και αμαρτωλές ψυχές. Από το βιβλίο του Ghenadie Durasov **«Οσία μοναχή Μακαρία, η παρηγοριά των θλιβομένων»** (στα ρουμανικά). Οι προφητείες της: [https://www.imdle.org/diaf/2012/Makaria\\_proph.pdf](https://www.imdle.org/diaf/2012/Makaria_proph.pdf)

<sup>94</sup> Απόδειξη είναι, έλεγε ο γέροντας, ότι, αν κάποιος Δυτικός γίνει βουδιστής ή μαρξιστής, οι οικείοι του δεν τον αποβάλλουν από την οικογένειά τους, αν όμως γίνει Ορθόδοξος, τότε τον αποβάλλουν! (Α 17, σελ. 337).

<sup>95</sup> Από αυτό όμως, και ότι η αγία κοιμήθηκε το 1993, συμπεραίνεται ότι δεν θεωρεί τώρα χωρίς χάρη τα μυστήρια της επίσημης Ρωσική Εκκλησίας. Εξ άλλου μπορεί κάποιος να αποστασιοποιείται από τους αιρετικούς, χωρίς να είναι ανάγκη να φτιάχνει καινούργιες «Εκκλησίες». Φαίνεται δηλ. ότι υπάρχει «ζήλος ου κατ' επίγνωσιν» σε όσους υποστηρίζουν ότι μέχρι το 1927, υπήρχε χάρη στην Ρωσική Εκκλησία, ενώ μετά επί μητρ. Σεργίου χάθηκε. Τα παρόμοια υποστηρίζουν και Έλληνες «παλαιοημερολογίτες», αγνοώντας τον Άγιο Λουκά τον Ιατρό. **Αλλά δεν είναι περίεργο αφού ούτε και τους πολύ θαυματουργούς γέροντες Παΐσιο, Πορφύριο, Ιάκωβο Τσαλίκη κλπ. αναγνωρίζουν!** Ο γέρ. Σωφρόνιος (1993+) ήταν επίσης διαλλακτικός στο θέμα του μητροπ. Σεργίου, λόγω των

**προσώπου πυρός, ούτως απολούνται οι αμαρτωλοί από προσώπου του Θεού**». Αυτό θα συμβεί οριστικά κατά την 2α Παρουσία σε όσους έμειναν αμετανόητα αμαρτωλοί. Ο Ιωάννης ο Θεολόγος, στο εδάφιο αυτό της Αποκάλυψης, μας δείχνει, κατά προτεραιότητα, την πνευματική εγκατάλειψη όσων δεχθούν τα αλλοιωμένα δόγματα, προετοιμάζοντάς μας όμως, να αναλογισθούμε τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στο υλικό πεδίο, δηλ. στα σώματα και το λοιπό φυσικό περιβάλλον.

Συνεχίζοντας για το τι συμβαίνει στον Ουρανό, λέει ο Ιωάννης **«Και ο ουρανός αποχωρίστηκε σαν (αρχαίο) βιβλίο που τυλίγεται ελικοειδώς (κυλινδρικά)»**. Και αμέσως σαν συνέπεια στη γη: **«κάθε όρος και νήσος μετακινήθηκαν από τον τόπο τους»** (6-14).



«Ουρανός πολύφωτος η Εκκλησία», όπως ψάλλεται, και επομένως κατά τον Μπηντ: **«Όπως ένα κυλινδρικό βιβλίο τυλιγμένο περιέχει πράγματι μυστήρια μέσα του, έτσι θα γίνει με την Εκκλησία. Εκείνη την εποχή, γνωστή μόνο στους δικούς της, θα αποφύγει με σύνεση το διωγμό με την φυγή, διότι με την απόκρυψη αυτή μπορεί να παραμείνει μη αντιληπτή από εκείνους που είναι εκτός (αυτής)»**.

**Νήσοι** είναι οι κατά τόπους Εκκλησίες, που όπως κάθε νησί περιβάλλεται από θάλασσα, έτσι και οι Εκκλησίες περιβάλλονται από τον ασταθή πνευματικά κόσμο της απιστίας. **Όρη** είναι οι άγιοι, και ο Κύριος γεννήθηκε από την Θεοτόκο Μαρία, που χαρακτηρίζεται στον Δανιήλ σαν **όρος**, και **«εξ όρους κατασκίου δασέος»** αναφέρεται από τον Αμβακούμ (3:3). Αλλά και ο ίδιος ο Κύριος αναφέρεται συμβολικά από τον Δανιήλ σαν **«όρος μέγα και επλήρωσε πάσαν την γην»** (2:35). **«Όρη»** όμως, κατά το εδάφιο αυτό της Αποκάλυψης είναι οι ζώντες τότε **αξιωματούχοι της Εκκλησίας**, δηλ. τα θεωρούμενα τότε σαν όρη, μέλη της αγωνιζόμενης στη γη Εκκλησίας.

Για τα **«όρη»** λέει ο Αιδέσιμος Μπηντ: **«Μιλάει (η Αποκάλυψη) για τα μέλη της Εκκλησίας, ως διαφέροντα ανάλογα με τον χαρακτήρα των αξιωμάτων ή των αρμοδιοτήτων τους, και προλέγει, ότι κανείς δεν θα είναι χωρίς το μερίδιό του σε αυτό τον ανεμοστρόβιλο. Αλλά η κίνηση που προκαλείται από αυτόν θα είναι ανόμοια, γιατί με το καλό θα είναι ένας που προφυλάσσεται με την απομάκρυνση, ενώ με το κακό, ο υποχωρών με συγκατάβαση»**.

Κατά την εσωτερική ερμηνεία που κάνει ο Μπηντ, αλλά και από τα συμφραζόμενα, **όλοι όσοι αναφέρονται εδώ είναι άτομα της Εκκλησίας**. Συνεχίζουμε αυτού του τρόπου την ερμηνεία, που είναι και η μόνη λογική, εφόσον πρόκειται για γεγονότα της 3ης σφραγίδας, ούτε καν της τελευταίας. Έτσι δεν δικαιολογείται να θεωρήσουμε σαν κέντρο διεργασιών το υλικό πεδίο, θεωρώντας σαν φυσικά τα αναφερόμενα στο πνευματικό πεδίο (Ουρανό) καταστρεπτικά φαινόμενα, που αν πράγματι εκδηλώνονταν πρόωρα στο φυσικό πεδίο, δεν θα υπήρχε συνέχεια στην ιστορία του κόσμου.

Εξ άλλου πρέπει να προσέξουμε ότι τα λόγια των προφητών αλλά και του Κυρίου φωτίζουν τα εσχατολογικά γεγονότα από διάφορες πλευρές. Είδαμε πριν ότι ο προφήτης Ησαΐας μιλάει ευρύτερα. Αλλά και ο Κύριος δεν αναφέρεται στα ίδια ακριβώς γεγονότα με τον Ιωάννη όταν λέει: **«Αμέσως δε μετά την θλίψη των ημερών εκείνων ο ήλιος θα σκοτισθεί και η σελήνη δεν θα δώσει το φέγγος της»...** Διότι μιλάει για **μετά τις θλίψεις** τι θα συμβεί στη Φύση, ενώ εδώ ο Ιωάννης μιλάει για το τι συμβαίνει κατά την περίοδο των θλίψεων. Δηλ. επικεντρώνεται στο τι θα συμβεί στους πιστούς, κατά τις φοβερές ημέρες των δοκιμασιών, τώρα μάλιστα της τελευταίας, που είναι παγκόσμια.

Το ότι **«οι βασιλείς της γης, και οι μεγιστάνες, και οι χιλιάρχιοι, και οι πλούσιοι, και οι ισχυροί, και κάθε δούλος και ελεύθερος, έκρυσαν τους εαυτούς τους στα σπήλαια και στους βράχους που είναι στα όρη»**, σημαίνει ότι στην εξέλιξη των γεγονότων του διωγμού των μελών της Εκκλησίας, όλοι όσοι είχαν δημόσιο αξίωμα Χριστιανοί εξουσιάζοντας λίγους ή

---

δύσκολων συνθηκών και της πίεσης των κομμουνιστών. Εξ άλλου δεν πέρασε στα δόγματα της Εκκλησίας κάποια παραμένουσα αλλοίωση, από τις σχέσεις που είχε συνάψει ο Σέργιος με τους κομμουνιστές.

πολλούς ανθρώπους, αλλά και οι απλοί πιστοί κάθε τάξης, κρύβουν τον εαυτό τους στα σπήλαια, όπως ο Χριστός «λαθών ετέχθη υπό το σπήλαιον», για να διαφύγουν την προσοχή του κόσμου και των διωκτών, όπως παλιότερα ο Κύριος τον Ηρώδη. Κρύφτηκαν ακόμη στους βράχους των ορέων.

Και ότι **«λένε στα όρη και στα βράχια. Πέστε πάνω μας και κρύψτε μας από το πρόσωπο εκείνου που κάθεται πάνω στο θρόνο και από την οργή του Αρνίου. Γιατί ήρθε η ημέρα η μεγάλη της οργής τους, και ποιος μπορεί να σταθεί (να τους αντιμετωπίσει)»;** Δείχνει ότι αναζητούν την πνευματική κάλυψη και συμπαράσταση των σταθερών στην πίστη (βράχων) και σπουδαιών στην αρετή (ορέων) μελών της Εκκλησίας. Κυρίως εννοείται ότι επιζητούν την βοήθεια των Αγίων της θριαμβεύουσας Εκκλησίας.

Παρόμοια το ερμηνεύει ο Αιδέσιμος Μπηντ: **«Ενώ όλοι οι αδύναμοι εκείνη τη στιγμή θα ζητούν να ενισχυθούν με τα παραδείγματα από τους υψηλότερα στην Εκκλησία, και να οχυρωθούν από την ιεραρχία τους, προστατευόμενοι με τις συμβουλές τους, και να βρουν καταφύγιο με τις προσευχές τους, εκλιπαρούν πολύ τα όρη να πέσουν πάνω τους με ένα αίσθημα συμπόνοιας. Γιατί «όρη τα υψηλά ταις ελάφοις, πέτρα καταφυγή τοις λαγωίς».** Θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι η αγωνιζόμενη στη Γη Εκκλησία, στο τέλος του κόσμου, θα είναι πολύ αδυνατισμένη από την αποστασία, πριν ακόμη τον τελικό διωγμό του Αντιχρίστου. Γι' αυτό το λόγο έρχονται τότε σε ενίσχυσή της οι δύο προφήτες Ηλίας και Ενώχ. Τα σχετικά γεγονότα αναφέρει ο Ιωάννης σε άλλο κεφάλαιο.

Η αποστασία μιας μεγάλης μερίδας του ανώτερου κλήρου είναι γνωστή στον Κύριο όπως είδαμε από τις προφητείες. Αλλά τότε πως σώζονται αυτοί που το θέλουν, και ιδιαίτερα οι νέοι; Η απάντηση είναι αφενός στο ότι η γνώση πλέον δεν είναι κτήμα λίγων, ακόμα και η εκκλησιαστική, διότι είναι πλέον άμεσα προσβάσιμη και σε ηλεκτρονική μορφή (ολόκληρη η Πατρολογία, Συναξάρια, ακολουθίες, ερμηνευτικά κείμενα των Πατέρων, βίοι αγίων κλπ), αλλά επί πλέον τα νέα παιδιά που έρχονται στον κόσμο είναι ευφυέστερα από αυτά παλιότερων γενιών, και αν θέλουν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ευφυΐα τους αυτή για να σωθούν. Έτσι σύγχρονες τεχνολογίες, όπως το διαδίκτυο - όσο καιρό είναι διαθέσιμο, πρέπει να αξιοποιούνται από τους πιστούς με καλή χρήση.



Συνοψίζοντας για την έκτη σφραγίδα τονίζουμε ότι αυτή **αναφέρεται αποκλειστικά στην Εκκλησία** και μάλιστα της περιόδου των μεγάλων δοκιμασιών, πριν το τέλος του κόσμου. Δεν υπάρχει «αρπαγή» της Εκκλησίας στον ουρανό (**rapture**), ενωρίτερα από τα γεγονότα της Συντελείας, για να μην υποφέρει, όπως λένε δυτικοί (παρ)ερμηνευτές. Αντίθετα τα μέλη της Εκκλησίας προβλέπεται όπως πάντα, αλλά τώρα πολύ περισσότερο, να υποφέρουν για την αγάπη τους στο Θεάνθρωπο Κύριο Ιησού Χριστό, και τις αιώνιες αξίες που Αυτός μας δίδαξε, και φυλάσσει η Εκκλησία.

Σκοπός του Ιωάννου του αγαπημένου μαθητού του Σωτήρος, είναι να μας προετοιμάσει κατάλληλα ώστε όχι μόνο να μην ψυχρανθεί η αγάπη μας προς τον Χριστό, αλλά να εκμεταλλευτούμε τα γεγονότα για να την αυξήσουμε, και να λάβουμε στεφάνια Ομολογίας, ίσως και Μαρτυρίου. Να προσέξουμε να μην παραπλανηθούμε από τους πολλούς ψευδο-Χριστούς και ψευδο-προφήτες. Παρατηρώντας στην Αποκάλυψη το πόσο σοφά όλα κατευθύνονται στην τελείωση από το Θεό, να είμαστε προετοιμασμένοι για τους αγώνες και την υπομονή που απαιτείται. Διότι **«ο υπομείνας εις τέλος, ούτος σωθήσεται»** (Ματθ. 10:22).

**συνεχίζεται...**

05/18-03-2012, Κυριακή της Σταυροπροσκυνησεως  
**Λεόντιος Μοναχός Διονυσιάτης**

## Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α :

Ε ν ό τ η τ ε ς :		Σελίς
1.1.	Η ουράνια λατρεία	3
1.2.	Θρόνος του Θεού η Υπεραγία Θεοτόκος	6
2.1.	Το σφραγισμένο βιβλίο και το Αρνίον	15
2.2.	Από το Αρνίον όλα τα δώρα	16
3.1.	Το άνοιγμα των σφραγίδων	19
3.2.	Η πέμπτη σφραγίδα	26
3.3.	Η έκτη σφραγίδα	27
3.4.	Για τη μεγάλη αποστασία του κλήρου	33

### Όλα τα τεύχη:

- A. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_a.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_a.pdf)
- B. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_b.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_b.pdf) (αυτό το τεύχος)
- Γ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_c.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_c.pdf)
- Δ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_d.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_d.pdf)
- Ε. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_e.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_e.pdf)
- ΣΤ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_f.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_f.pdf)
- Z. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_g.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_g.pdf)
- H. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_h.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_h.pdf)
- Θ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_9.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_9.pdf)
- I. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_10.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_10.pdf)
- ΙΑ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_11.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_11.pdf)
- ΙΒ. [https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse\\_12.pdf](https://www.imdleio.gr/apocalypse/apocalypse_12.pdf)

### Γενικά, επί πλέον τεύχη και video:

<https://www.imdleio.gr/apocalypse/ap/apoc.html>

*www.imdleio.gr*